

Omni Regis Glans

GATEØVISA

Nr. 165 (3/99)

Organ for avvikere

25 spenn

Samfunnets mørke sider

Kristen porno

Hawaii

100 år med
sukker-imperialisme

Boligkrise?

Okkupasjon!

Hausmannsgate &...
Saxegårdsgate †

Okkupasjonskurs med

Freak
Brothers!

Slik gjer dei det der

Opprør & kaos

i USA og Russland

Gud=Mammon

En predikant finner seg sjæl

Astronomisk økologi

Er universet levende?

Røyk og reis!

Vår helt egen feriekatalog...

Arbeiderpartiet og fascismen

Av Are Hansen

Nylig har det gått en debatt om vår store landsfader **Einar Gerhardsen** som kanskje ikke var så korrekt på binders-Hjemmefronten, under krigen som vi har fått høre om i folke-eventyrene. Det ble stor ståhei da historikeren Finn Olstad utga sin biografi om Gerhardsen, hvor han dro fram et dokument der Einar sommeren 1940 foreslår samarbeid med de tyske okkupantene "under Den nye orden som nå råder". Andre historikere, f.eks. Harald Berntsen, påpeker at dette har vært kjent lenge (blant historikere, tydeligvis). I årene fram mot krigen var det store konflikter mellom Arbeiderpartiets stortingsgruppe og resten av bevegelsen, og Gerhardsen tilhørte den anti-parlamentariske fløyen. Med tyskernes invasjon ble de kvitt både Stortinget og Kongen, og så sitt snitt til å overta kontrollen av partiet og Staten etter frigjøringen i 1945. Da Gerhardsen i 1941 gikk inn for å begrense antall partier til bare to etter krigen, var det et uttrykk for en knallhard korporativ tankegang. En type ideologi som også har en sentral plass både i fascismen og nazismen. Det må være et utslag av synkronisitet at Gateavisa omtrent samtidig kom over en gammelt, lite hefte utgitt av Det Norske Arbeiderpartis Forlag. Det er fra 1932, og har tittelen "Hovedpunktene i arvelæren", et tema som var populært i Europa på denne tiden... Side om side med en korrekt framstilling av grunnlaget i arve- og utviklingslæren, er den full av merkelige ideer om degenerering av "rasen" og ubegrunnede påstander om egenskapers arvelighet. Man kan

innvende at de ikke visste bedre på den tiden (gener og DNA-molekyl var ennå ukjent), men det er ikke vanskelig å se at det faktisk er en rasistisk, reaksjonær innstilling som er drivkraften bak uttalelsene. Noen godbiter finner vi allerede i innledningen:

"I virkelig rasjonell menneskeavl [!] er kvaliteten ennu viktigere enn kvantiteten. I et rettferdig og fornuftig organisert samfund av sunde og dyktige mennesker vil det bli levelige kår for en langt større folkemengde enn i et urettferdig samfund, hvor de arbeidsdyktige ikke bare skal erindre sig selv ... men også må underholde en tilsynelatende stadig voksende hær av sinnssyke, åndssvake eller av annen grunn erhvervsudyktige invalider..."

Suspekt

Hvilken nålevende politiker minner dette om...? Men forfatteren bretter seg virkelig ut først i kapitlet "Arvelæren som grunnlag for kjønnsморal og slekshygiene":

"Mange av de arvemessig dårligst utstyrte mennesker står så lavt i intelligens og moral at de bare følger sine drifter uten tanke på ansvaret overfor barna. Samfundet må ha rett til å gripe inn mot deres forplantning, og ... de eneste brukbare midler er internering ... eller tvungen sterilisasjon ... I Europa har Danmark og et

par kantoner i Sveits innført sterilisasjonslover; spørsmålet drøftes ivrig i Tyskland ..."

Jo takk, vi kjenner jo alle resultatet av det. Og videre:

"Samfundet bør ikke ale opp skrap på de sunde og dyktiges bekostring ... ellers vil det gå raskt tilbake med kulturfolkene" Og hvem er de??

"Her kreves et stort forskningsarbeid ... men allerede nu gir arvelæren tilstrekkelig grunnlag for negativ eugenikk: utestenging av de arvemessig dårligst utstyrte mennesker fra avlen"

"Arvelæren har allerede i høi grad rasjonalisert avlen av husdyr og kulturplanter; den bør også bli grunnlaget for en rasjonell menneskeavl"

Som vi ser, var ikke korporative og fascistiske tankebaner noe som plutselig spredte seg i Arbeiderpartiet i 1940. Dette heftet var utgitt av Arbeidernes Opplysningsforbund, og flittig studert av de lydige kadrene rundt om i de mange studiesirkler. Det var i et slikt miljø Einar Gerhardsen ble formet.

Selvom vi gikk glipp av denne fæle Krigen vi har hørt så mye flott om, er det ikke vanskelig å gjenkjenne liknende idégrunnlag i dagens "arbeider"-bevegelse. Urokkelig, alltid rett, en hierarkisk monolitt, med Gro som den foreløpig siste stalinistiske keiser, LandsModeren.

Er du drittlei myndighets-lakeienes stadige makt-overtramp?

- Organiser deg og ta del i

Kampanjen for TRIVSEL UTEN SNUTEN

Skremmende få folk som blir pågrepet veit om at man faktisk har rettigheter som anholdt. Dette utnytter snuten konsekvent etter beste evne, og de har ingen plikt til å informere deg om det heller, noe mange tror etter overdose av amerikanske politiserier. Derfor må selv-skolering til...

Kampanjen for Trivsel Uten Snuten (KTUS) tar i første omgang sikte på å lage en veggavis med nødvendig informasjon om folks rettigheter ved arrestasjon, hva som egentlig skjer under avhør, hva man bør gjøre ved eventuell anmeldelse av politiet, o.l. Vi ønsker også å skape et nettverk for å dokumentere og aksjonere mot politiovergrep ved å la folk få vite det de ikke får vite via de borgelige media. For å få inn de nødvendige økonomiske midler til å trykke vegg-

avisen planlegger vi en rekke støttearrangementer, men vi er avhengige av at engasjerte folk rundt om i landet tilslutter seg sånn at veggavisen vil få maksimal utbredelse. En støtte-konto opprettes i nærmeste framtid og folk oppfordres herved til å sende oss gode ideer, innspill – og gjerne penger.

Vi, en gruppe anarkister lokalisert i Oslo og Moss, som har tatt initiativ til kampanjen, utgjør per dags dato redaksjonen som vil stå for ferdiggjøringa og trykkinga av veggavisa som blir ferdig på nyåret en gang...
Skriv til oss!

Kampanjen for TRIVSEL UTEN SNUTEN HJELMSGT. 3 0355 OSLO

-Kampanjen trenger deg!!!

**RADIO
NOVA
FM 99,3 MHz**

man, ons, tors, fre 18.00–23.00
tirsdager 18.00–19.30
lørdager 23.00–06.00
søndag 12.00–20.00

RadiOrakel

mandager 09-10 og 17-18
tirs-fredager 09-11 og 17-18
fredager 23-06
lørdager 12-18
søndager 20-23

lørdager: musikkendinger 14-18
søndager: musikkendinger 20-22

Bokkaféen
Jaap
von Huismands minde

I Bokkafeen finner du et stort utvalg av anarkistisk litteratur på ymse språk. Vi har også et utvalg av undergrundstegneserier og anarkistiske tidskrifter.

Be om nøkkelen på Gateavisa eller Spisestedet.

wit.no/doogie/ga/huset/jaap/bokliste.html

**BOKKAFEEN JAAP
HJELMSGT. 3
0355 OSLO**

Skriv etter Bokkafeens gratis bokliste!!

AVVIKERE
SKAPER
HISTORIE

HISTORIE
SKAPER
AVVIKERE

Redaksjonen
fraskriver seg
ethvert ansvar

- 4 **Okkupasjons-ekstra!**
Gateavisa kommer seg endelig ut på gata
- 10 **Friikbrødrene**
Den store boligokkupasjonen
- 14 **Er universet levende?**
Virkeligheten er sprøere enn dine syretripper
- 15 **Røyk og Reis!**
Gateavisas helt egen feriekatalog
- 21 **Opprør i øst og vest**
Folket tar saka i egne hender
- 22 **«Penger er en velsignelse»**
Svein Magic finner endelig seg sjæl
- 25 **Det glade budskap?**
Sterke scener fra kristne miljøer [18 års grense]
- 26 **Aloha, fra Hawaii**
Hundre år med amerikansk imperialisme
- 29 **Hunter S. Thompson**
Uncle Dukes bidrag til verden

Gateavisa
Futurum Forlag A/S
Hjelmgate 3
0355 OSLO

Tlf/fax: 22 69 12 84
ePost: gateavisa@online.no
Web: wit.no/doogie/ga/

Kontortid: ubegrenset flexitid
Trykk: Avistrykk Oslo A/S
Opplag: 5000

Redaksjon (mer eller mindre):
Sven Anders Halstensen, Are Hansen, Gunnar Mathisen,
Professor Plumbo (korrektur), Ingelin Killengren

Takk til: John Aage, Peter & Anna, Are (for å reparere Quadra'en), Knut
Arne, Adobe, Kulturrådet, (for penga), Eddie

Utakk til: Politiet, Oslo Kommune, regjeringa v/Kjell Magne Bondevik

Alle er hjertelig velkomne til redaksjonsmøte i våre hypermoderne og salmiakkduftende lokaler. Onsdager en gang etter 19.00. Ta med kaker og saft til alle.

© opyright: Bare tullball. Men oppgi gjerne kilde.

*Neei, monster og monster...
Makt er jo min lille fetisj, da.*

Oslo kommune bygger Middelalderpark og vannspeil

Bystyrets vedtak om å rive Saxegårdsgate 11 – til fordel for de ynkelige ruinene av Clemenskirka – vitnet om en total forakt for lokaldemokratiet. Mens gjennomføringa av dette rivningsvedtaket klart illustrerer folkets absolutte avmakt. Sjelden har det så tydelig blitt demonstrert hvem som bestemmer, og at det ikke er oss.

I drøye tre uker var Saxegårdsgates Venner i besittelse av det 4200 m² store praktbygget fra 1924. I denne perioden jobbet 10-15 mennesker på spreng - med massiv støtte fra såvel Bydelsutvalget som Ali på hjørnet - for å omgjøre bystyrets ufattelige innstilling og skape et kulturhus i gamle Oslo. Men når de folkevalgte nekter å høre på folket, da kommer man til kort. Alikevel kan ikke rivinga av Kanslergården betegnes som et nederlag for okkupantene. Vi mener det er et stort skritt på riktig vei når noen tar initiativet og spytter overmakta i hvitøyet. At folkeviljen nok en gang har blitt overkjørt av den kommunale bulldozer burde bare anspore til ytterligere motstand, det er nå det begynner....

Hvorfor okkupere?

Fordi det er din rett å ha et sted å bo, hvor du kan føle deg trygg og komfortabel bak dine egne vegger. Du er en del av den norske stat og en eller annen kommune i ett eller annet fylke. Det betyr at en del av den kollektive eiendom også tilhører deg. Står det derfor et hus tomt, så er det fordi du ikke har flyttet inn i det ennå.

Fordi det er din plikt*! Enten det er kommunal eller statlig eiendom, så eier vi alle en del av den store kaka. Politikere og embedsmenn forvalter ressursene på våre vegne. Derfor gjelder vår vilje over de folkevalgtes ønsker. DU har makta – vi får jo stadig høre at "staten det er DEG". Når så våre representanter vanskjøtter sitt arbeid og lar vår felles eiendom forfalle – eller til og med vandaliserer

din by!!!

den med viten og vilje – da er det vår rett og vår plikt* til å gripe inn.

I Norge har vi noe som kalles for representasjonsstyre. Det betyr, etter sigende, at noen styrer på våre vegne. Og da er det vel ikke annet å vente enn at beslutninger blir tatt på folkets vegne, uten at vi nødvendigvis er helt enige – eller for den saks skyld blir spurt. Men når vi sier ettertrykkelig NEI, og vår vilje blir brutalt ignorert –

En regel alle anarkistene forstod poenget med...

"Navlestrengen" sett fra vannrommet...

da er det noe som lukter sterkt av råttenskap og pur maktfascisme her i det koselige sosialdemokratiet. Som et gufs fra land vi elsker å fordømme. Det hersket intet utalt folkeønske om å rive Saxegårdsgate 11 – tvert i mot. Så hvorfor ble den da revet?

Når det offentlige har misshandlet sitt arbeid, forventer vi selvsagt at de sørger for de nødvendige ressurser for å rette opp de skader deres vanskjøtsel har forårsaket. Men nå har de folkevalgte gått imot folkeviljen og presset sitt syn igjennom med makt. Nå har våre investeringer i det offentlige

(skatter og avgifter) finansiert våre representanters forbrytelser mot oss. Og nå har våre uniformerte voktere, de som skal beskytte oss mot overgrep, gått imot oss. Dette ligner sterkt på et kupp og et svik. Kan det virkelig være slik at det ikke er folket som bestemmer? Har demokratiet veket plass for et mindretallstyre, et diktatur?

Da er det på høy tid med en revolusjon og en skikkelig oppvask. Da er det din legitime rett til å bruke vold, om nødvendig, til forsvar mot dem som prøver å nekte oss vår vilje og vår rettmessige del av den kollektive eiendom. Slik myndighetene bruker makt, press og vold for å få det slik de vil – slik kan vi bli nødt til å bekjempe ild med ild. Blir vi forhindret fra å få det som er vårt, må vi ta deres. Er det virkelig dette de ønsker?

Dette dreier seg om mer enn en gruppe menneskers rett til å bo. Det er selve folkestyret – folkets rett til å bestemme – som undergraves når vår vilje gang på gang ignoreres og aktivt motarbeides.

Et sted må grensa gå, og jeg mener den allerede er nådd.

Fysj, spekkulativ reklame...

Høyt hang de, og frosne ble de...

I Saxa

Okkupasjonen av Saxegårdsgate 11 varte i tre hektiske uker. I denne perioden ble det snekret barrikader, arrangert tre familiefester m/bespisning og underholdning i varierende grad. Det ble slikket en mengde politiker-romper, fortært enorme mengder grønnsaker, bært uante liter vann, lagt mange luftige og rent ut fantastiske planer. Selv om vi alle kan bli euforiske til tider, tror jeg ikke at noen faktisk mente at vi ville komme til å "vinne". Jeg tror at innerst inne forsto de aller fleste at vi kjempet for en tapt sak. Det betyr ikke at den ikke var verdt å kjempe. Enten så ville vi oppnå det utrolige – bevaring av bygget – eller så ville vi tydelig få illustrert den kommunale maktarroganse som råder her i Oslo. En slags skrudd vinn-vinn situasjon. Det kunne iallefall ikke gå verre enn hva man forventet. Og derfor var alle innstilt på å kjempe for bevaringa, til the bitter slutt.

I etterkant vil jeg kalle det vi gjorde, med de forutsetninger vi hadde etter ei ukes spontan forberedelse, med en slik sammensatt gruppe mennesker – en relativt suksessrik aksjon. Den største utfordringen i en slik situasjon er nok de sosiale forhold. Å konstant måtte omgås mennesker man ikke nødvendigvis har noe som helst tilfelles med, under de trykkende forhold som det nå engang er å vente på en politistorming. Noe som heldigvis oppveies av å også omgås mennesker man faktisk kan like og følelsen av å være med på et action eventyr – en urban opplevelsesferie.

Leve Anarkiet

Aktivistenes gjennomgående anarkistiske holdninger reddet okkupasjonen unna den maktkamp og interne splittelse som gjerne oppstår når en gruppe mennesker forsøker å organisere seg. Alle viktige vedtak ble fattet på allmøtene hver kveld, og neste dag sto alle fritt til å følge opp de vedtak man selv fant formålstjenlige. De som orket å lide seg gjennom timesvis med møtevirksomhet hver kveld fikk en grei tilstands- og progresjonsrapport av de som hadde påtatt seg diverse oppgaver. Og de med egen hjerne snappet opp de baller som ble hengende i luften. Slik fungerte det faktisk greit i to uker, inntil allmøtet spontant avgikk med døden og ting ble mer uoversiktlig. Alikevel fortsatte ting å bli gjort og ingenting brøt sammen i mangel av et sentralt styringsorgan. Oppgaven med å forføre Kari Pahle var det riktignok ingen som orket å påta seg. Og prosjektet med å vaske sin egen tallerken, bestikk og kopp var det stort sett heller ingen som henga seg til. Noe som ga enkelte av okkupasjonens kvinnelige aktivister lite morro på sene kvelder. Presse & lobby-gruppa fungerte upåklagelig så lenge valgkampen varte, men etter det gikk forståelig nok noe av lufta ut av ballongen. Selv om enkelte driftige individer stadig gjorde en frisk innsats og klorte på den kommunale port helt til politiet kom stormende.

Til slutt forlot rottene skipet. Gamle anarkister viste sin borgerlige side, og

unge nihilister fant at de hadde noe kjært. Tilbake satt en hardere kjerne, fast bestemt på å bli værende vinteren igjennom. Det ble dessverre ikke nødvendig.

Den store planen

Hovedhensikten med okkupasjonen var å forhindre riving av bygget, hvor dårlige oddsen enn var. Etter et par ukers nytteløst politikerfrieri knyttet håpet seg til den nasjonale verneplanen for kulturminner, og at dette gjennom Jernbaneverket kunne føre til at bygget ble midlertidig fredet inntil årsskiftet. I denne perioden skulle vi forsøke å markere oss med en rekke arrangementer og konserter – skjøteledninger og aggregater kan utrette mirakler i strømløse okkupasjoner. Dette bringer oss til okkupasjonens sekundære mål – å skape et levende kulturhus i gamlebyen, et bydelshus med plass for både profesjonell fin-kultur og marginale undergrunnsaktører. Saxegårdsgates Venner ønsket en løsning hvor både middelalderparken og kulturhuset fikk plass. Men hvorfor kommunepampene så dette som to uforenlige prosjekter kan vi bare gjette oss til – da de ikke interesserte seg for dialog, kun prestisje. Og ingen av de mange som støttet okkupasjonen – fra Bydelsutvalg og Gamlebyen Beboerforening, til de lokale kjøpmenn og privatpersoner – var i posisjon til å overprøve bystyrets rivningsvedtak. Så innen våre dyktige lobbyister kom innenfor ministerdørene, for å stanse rivingen fra høyeste hold, var tiden ute. Så sent som 13. september kunne Andreas Dreyer, direktør ved Jernbanemuseet, konstatere at kommunen ikke hadde svart på deres henvendelse. Til dette kommenterte direktøren ved Oslo Kommunale Kontorbedrift, nåværende eier av bygget, at han ikke kjente til noe brev fra Jernbaneverket.

Alltid en parole...

Her finnes kun to muligheter. Enten så kverner byråkatiets hjul langt saktere en hva som kan kalles forsvarlig, dersom slike graverende saksbehandlingsfeil kan forekomme uten at det fanges opp av systemet. Eller så ligger det en hund begravet, når en slik viktig henstilling kan forsvinne i det blå. Uansett så er ikke dette det eneste klare overtramp fra kommunens side. I tillegg til den mangeårige vanskjøtsel av selve bygget, kan nevnes trusler mot vår gode nabo, som forsynte okkupasjonen med vann og strøm, og utkastelsen av Siri og Gunnar fra Saxegårdsgate 17, som takk for deres nitidige engasjement i bevaringskampen. Dagen etter tømningen av Saxegårdsgate 11 barrikaderte politiet Rådhuset, og hindret fysisk folk i å komme i kontakt med de folkevalgte, i et siste forsøk på å stoppe rivingen. Sett under ett er dette tydelige konturer av et brun-blått pampevelde, som ikke ønsker å stå til ansvar for sine handlinger.

Den første familiefesten, strålende vær og masse folk...

Slutten på moroa

Den siste uka var huset helt uten vann og strøm, og området var tykt av politispanere. De spionerte på oss og vi spionerte på dem og alle viste hva de andre gjorde. Da de kom ble ingen overrasket.

Den siste uka var folk langt mer avslappet enn de to foregående. Regnværet

tvang Søndagsarrangementet til å søke tilflukt i garasjen, hvor skjøteledning fra nr. 17 sørget for en lun stemning og vaffellukt rundt de utstilte maleriene. Denne gangen fungerte organiseringen (eller mangelen på denne) upåklagelig, selv om oppmøtet var glissent. Rundt grønnsaksgrøtta kunne man lett få følelsen av en siste nattverd, hvor alle var Jesus og ventet på romerne.

Og knapt to dager senere kom statsleisionærene i hopetall. Det var barrikadert to rom hvor man etter planen

skulle løpe og stenge seg inne når pinken banket på døra. Ett i hver av de to øverste etasjene, som igjen var adskilt med hver sin barikadérbare/låsbare ståldør ut mot trappa. Men av ukjente grunner ble kun det ene rommet brukt. Begge rommene led av en svakhet i veggen, noe politiet visste å benytte seg av. Dersom begge rommene var blitt benyttet, ville politiet blitt nødt til å knuse seg vei gjennom to etasjer – noe som igjen ville gitt mobiliseringen bedre tid. Ikke at det ville betydd så mye, da nok en svikt i planleggingen førte til at mobiliseringskjeden raskt brøt sammen.

Men likevel, sjelden har en norsk husokkupasjon blitt så kraftig markert, mye takket være media og politiets tallmessig overdimensjonerte muskeloppvisning. Med gravemaskiner, stigebiler, køller & skjold, vår mann på taket med vaiende sjørøverflagg, Skjebnesymfonien rungende over

plassen og politivold på TV-skjermen. Senere på kvelden ble det avholdt en spontan demo foran huset, med godt oppmøte. Det hele foregikk i rolige former og Lillevoldens megafon-apper ble bare tidvis avbrutt av kinaputt-kasting og flaskekasting.

Nå er praktbygget fullstendig ødelagt og bystyret har fått det som de vil. Noen kirkeruiner finner de neppe under Saxegårdsgate 11, kanskje noen morkne knokler. Rivningen av bygget skal ha blitt beregnet til 7 millioner norske kroner, i tillegg kommer resten av middelalderparken m/vannspeilet – en grunn glassfiberpytt – anslått til over 20 mill alene. Pluss de vanlige overskridelsene; du kan trygt gange alle prisoverslag med tre. Og hvem aner hvor mange titusener politiaksjonen kostet.

Alt dette for et jævla falskt og intetsigende 1000-års jubileum, det er jo sykt. Var det virkelig verdt prisen?

Kjære arbeider, du betaler kalaset. Så skål og vink farvel til demokratiet, for her går skattepengene dine fløyten.

Sven A, Halstensen

note:

*Da anarkister ikke anerkjenner andre forpliktelser enn de vi i øyeblikket ønsker å overholde, gjelder denne plikt selvsagt kun ovenfor en selv.

Gatefest mot statlig rasisme

Så fort man nevner Blitz, forventer mange å få høre historier om opptøyer og støyende tumulter. Ikke så i dette tilfellet. Gatefesten i Pilestredet beviser at folka rundt det beryktede Blitzhuset er i stand til å kjøre et arrangement i "siviliserte" former - så lenge politiet ligger unna. Det kan jo nesten virke som om det ved tidligere anledninger er "ordensmakta" som har stått for bråket.

28. august i år ble Pilestedet utenfor Blitz avstengt av festglade mennesker i mange aldre og farger. Istedet for den evinnelige biltrafikken ble denne lille biten av gata åsted for gjøglerier,

dans, øldriking, utendørs konsert og selvsagt apellen mot rasismen. Noe alle på forhånd så klart var helt enige i at var noe dritt - rasismen altså. Det hele foregikk pent og pyntelig uten politiets inn-

blandelse, selv om det hele sikkert var fryktelig ulovlig.

Denne tilbakeholdenhet kan kanskje tyde på en gryende oppvåkning et sted i toppen av de blåkleddes kommandorekke. Vi håper at dette skal få myndighetenes øyne opp for at Blitz ikke er så mye en trussel, som det er en ressurs for nærmiljøet.

Politiet gjorde seg altså ikke særlig bemerket, annet

ved ganske patetisk å beordre gata åpna - når den allerede var i god gang med å ryddes, ettersom festen hadde flyttet seg inn på Blitz. Men det er vel slik med pinken som det er med andre hunder, man kan ikke nekte de kuede stakkarne å pisse på stolper.

Etter at den enslige kommandobilen hadde reist med seg igjen ble resten av stæshet rydda vekk, og festen tok til for alvor inne. Her var atmosfæren sedvanlig pønksk, med masse fulle tryner, tilløp til slosskamp, støyende live musikk og en og annen dritings streiting på vidvanke. Akkurat hvem som spilte unnsnapp min berusede hukommelse, men bildene kan tyde på at ihvertfall Scandinavian Rock Group var på scenen. Til slutt ble også Bjørnebrygget drukket opp og festen kollapset for undertegnede inn i neste dags fyllesyke.

Alt i alt kan man vel konstantere at det var en stilig fest og håpe at det gjentar seg en gang da det har blitt varmt i været.

Pål Phezt

Velkommen til...

VESTBREDDEN

Den andre okkupasjonen i Oslo denne høsten er den mest strukturerte. Her skulle man kjøre en beinhard rusfri og militant linje etter beste kontinentale oppskrift. Alt var taima og tilrettelagt – så har den da også overlevd høsten. Gateavisa tok seg en prat med Tom og Harald fra Hausmannsgate 40 – Boligaksjonen 2000.

– Saken er at det siden 1993 ikke har vært noe organisert påtrykk for å få gjennomslag for boligbygging her i Oslo. Da var boligprisene på et bunn nivå – de begynte å stige igjen i '93. Problemet er at det har blitt bygd for lite boliger her i byen de siste tiåra. I mellomtida har befolkningstallet økt veldig. Og nå er det flere folk her enn det er leiligheter til å huse. Det er dette som har skapt det problemet vi kaller Boligkrisa. Tilbudet er mindre enn etterspørselen – det er selgers marked, prisene skyter i været. En kunstig prisutvikling som går utover alle støvelskaft. Samtidig blir noen stående uten tilbud i det hele tatt, de faller helt utenfor.

– Det som er sprøtt er at mens det ikke bygges nok boliger, så bygges det for mange næringslokaler. Slik at prisene på næringslokaler synker, mens prisene på boliger stiger. Det er så mange næringslokaler at mange av dem står tomme.

For unge mennesker i Oslo i dag er situasjonen den at man bruker en stor del av lønna si på bo-utgifter. Over halvparten av dem under 35 år bruker mer enn 25% av inntekta si på å bo. Og i ekstreme tilfeller dreier det seg om godt over 50%, helt opp i 70-80%, av det man har av inntekter.

– Studenter får mindre i studielån og stipend, enn hva det ofte koster å bo.

– Også må de ta seg jobb ved siden av for å spe på økonomien. Og så har vi et inntektstak. Når du har tjent så og så mye, vil det som er over grensa bli trukket fra på studielånet ditt. Studenter er som oftest dømt til fattigdom – hvis de ikke har sponsorer (*søkkrike foreldre, red.*).

Og alt dette skyldes det enkle faktum at her har det ikke blitt bygget nok boliger. Det sier ganske mye at balansen mellom antall bosteder og antall arbeidsplasser er 100 000 i minus på boligsida. Det er langt flere arbeidsplasser enn det er boplasser her i byen.

Vi fant et navn for denne gruppen - sofanomader

Bo på kontor

– Hvis du bor på kontor, så får du ikke penger fra sossen. De støtter ikke slikt. – Likevel er det mange som velger å bo slik, fordi det ikke er andre alternativer. Dersom man har en forholdsvis bra betalt jobb og bor på kontor, så har man råd til å betale leia av egen lomme. Dette i motsetning til kommunal leilighet. Ta for eksempel en venninne av meg. En enslig mor som har vært på boligjakt en stund og stått på liste for kommunal bolig på sosialt grunnlag. Når jeg en dag spør henne om hun har fått noe sted å bo, så svarer hun "ja" og begynner å gråte – leia er 7 000,- i måneden. Det er hardt for en enslig mor på trygd å betale slik leie og samtidig kunne få ting til å gå rundt ellers. Det sier seg sjøl – det lar seg ikke gjøre.

Dette er noe som vekker bekymring, også på politisk hold. I Oslo har vi et byråd med en maktbase av folk som har veldig store interesser i at situasjonen er som den er – fordi de tjener på det. Maksimum profittrente skapes ved å gjøre en vare vanskelig tilgjengelig. Det er enkel markedslogikk, og det er akkurat dette som skjer.

Greia

– En dag kom det noen folk fra Trondhjem, der oppe hadde de Svartlamó'n som sentral kampsak akkurat da. Og folk her i byen lurte på hva vi kunne gjøre for å støtte dem i deres kamp for Svartlamó'n. Responsen var at man måtte ta opp kampen for boliger i Oslo. Og det måtte man jo innrømme at det var på

tide at noen tok tak i det her også. Når vi så på oss sjøl og våre egne folk fant vi ut at vi var ganske hardt rammet av denne boligkrisa sjøl.

Vi konstituerte Boligaksjonen 98 og satte i gang med å jobbe med saken. I form av å inn drive informasjon og data om problemstillingen og dens omfang, for å kartlegge hvem det er som rammes av dette. Og vi kom da i kontakt med forsker-miljøer, oppsøkende tjeneste, FAFO og By- og Regionsforskning som har jobba med dette her. Etter det vi kan se er det antagelig et femsifra antall folk som lever fra dag til dag, på veldig usikker basis, uten noe eget bostedsforhold. Man bor rundt omkring hos venner og kjente, bor på legd så og si. Og at dette faktisk er en ganske utbredt situasjon. Vi fant et navn for denne gruppen: *sofanomader*, det er det man faktisk er når man bor rundt på andres sofaer. Flere av oss som jobba i Boligaksjonen hadde faktisk selv status som sofanomader og vi innså at det ikke bare var oss det gjaldt – det er tusenvis av folk som lever på denne måten. Vi ble også overrasket over hvor mange folk det er som faktisk okkuperer. Boligaksjonen har vært i kontakt med ganske mange og regner med at det er over 300 folk, så vidt vi kan se, som okkuperer husvære i Oslo. De gjør det "hysj-hysj". Det er gjennomgående at de ikke vil være med i noe organisert opplegg. De vil bare ha et sted å bo og være i fred der. Det er også en veldig stor spennvidde innen denne gruppen, alt fra uteliggere som tar tilhold i condemnederte kårer til mer oppegående og ressurssterke folk, yrkesaktive og studerende som flytter inn i en helt streit kåk og holder en streit fasade uten å ha kontakt med huseier.

– Vi syntes det var på tide at noen satte søkelys på denne situasjonen, at noen sto fram for å synliggjøre at det er et

kjempeproblem. Det var noe av hovedgrunnen til hele okkupasjonen – ikke at de 15-16 som bor der nå skulle få et sted å bo, men å sette fokus på at det er mange som har problemer.

– Boligaksjonen 98 var jo forgjengeren til det vi holder på med nå. Du kan si det var forarbeidet til det vi gjør. Boligaksjonen 98 rant ut i sanden etter hvert, fordi vi aldri evna å få stabla på beina en effektiv aksjonisme. Det forble mest på orienteringsstadiet, vi kartla terrenget på en måte. Og det forarbeidet har vi dratt nytte av siden.

Vi begynte å ta tak i aktuelle områder. Som for eksempel dette her kvartalet på vestbredden – Hausmannsgate, Vestre elvebakke og Brenneriveien – hvor det står et par andre gårder til som er i god bygningsmessig stand. Men som i større eller mindre grad har behov for renovering innvendig. Det står der tomt og kunne med enkle grep vært satt i stand. Så vi kjørte på dette ovenfor de politiske miljøene. Og vi fikk brakt det inn på stortings og regjeringens nivå i januar i år.

Daværende arbeids- og administrasjonsminister, Eldbjørg Løwer, gikk inn for at akkurat Hausmannkvartalet-

mobilisert støtte utenfra i tilfelle rydning. I det hele tatt, å vinne tid er nøkkelordet for alt vi foretok oss de første par ukene. Det var om å gjøre å vinne oss noen timer til, en dag til, to dager. Og når vi så hadde vunnet oss en uke, og ikke kunne vente noen politiaksjon på en uke ennå, var det en veldig sterk følelse. Så vi slo ut håret. Det var første utglidning, inntil da hadde vi fungert veldig tett. Folk fulgte hele tiden opp på alle plan og jobba med å kompensere de tekniske og faglige manglene vi hadde, det var veldig sterk selvdisciplin på det. Man brukte oppfinnsomhet og kreativitet og improviserte løsninger. Det var ikke alt som var like holdbart av det som ble improvisert i den tiden, men forsøkene var der og det funka faktisk.

Kleveland-effekten

– Det var jo etter Åse Kleveland's besøk, og oppslagene som kom i avisene, at vi innså at vi hadde vunnet oss en uke. Situasjonen var jo lysere, men det ble jo oppfatta euforisk – for å si det sånn. Folk tok jo av. – Åse Kleveland lovte ingenting. Hun sa at hun skjønnte problemet, men hun sa ikke at hun kunne fikse noe som helst for oss. Men bare det at en såpass sentral politiker var her og spiste frokost, var inne i huset og tørte å stå fram i avisa, var jo en bra ting for oss. – Det skal sies om Åse Kleveland – vi trudde at hun var helt blotta for peiling og kunnskaper om problemet i det hele tatt. Men man skal ikke tru på alt

Så har vi jo også Thon-metoden, uten at jeg skal gå nærmere inn på det.

– Det var masse småting å gjøre – som å sette opp rekkverket i trappa, tette hull og skifte knuste vinduer. Strømanlegget var rimelig oppegående, men vannet var helt føkka. Men huset er godt isolert til å være en gammel bygård, bedre enn mange nyoppussa jeg har bodd i.

– Jeg har bodd på kommunal kontrakt i kåker hvor det har trukket rett gjennom veggene på tre kanter, og dét har jeg betalt husleie for.

– Å okkupere og slåss med politikere

greia her. Fra utsida har det nok sett ganske vellykka ut, men jeg skal love deg at innad har det vært et blodslit. Det har vært en unntakstilstand uten like. Fra det det øyeblikket vi gikk inn der... alle regler og reguleringer som hører til under normal tilværelse var opphevet, du kunne bare glemme det. Vi må også få med at når vi gikk inn der så tetta vi igjen etter oss, barrikaderte oss inne. Og folk begynte å bli tørste, tunga tørka litt ut, litt vanskelig å svelge etterhvert, og hvor var vannet? Vi hadde et par hundre liter vann, men hvor var det blitt av?

Vi satt 15 mann i en meter søppel og delte en halvliter vann...

og den greia der er ganske slitsomt. Ikke alle orker det over veldig lang tid. Mens du kanskje slåss for livet, gjør politikerne bare jobben sin – med sin faste inntekt kan de hver dag gå hjem til sine ordnede boforhold, mens du fryser ræva av deg i et trekkfullt hus uten vann eller strøm.

– Den slitsomme greia med en husokkupasjon... Vi hadde jo planlagt dette her i fire måneder før vi gikk inn, men uansett... Vi satte oss delmål hele tiden, men deadline kom og ting var ikke blitt gjort. Den siste uka var ingenting på plass. Noe var det selvsagt, men det var skrikende mangler på alle plan, før vi kunne kalle det en forsvarlig operasjon. Vi hadde den ambisjon at vi skulle være helt på høyde med greia hele veien. Fra dag én, og gjennom hele opplegget skulle vi ha full sjekk. Vi skulle ha rutiner og ansvarsfordelinger og målretta gruppearbeid. Vi skulle ha alle de materialer og all den redskap, all den faglige bistand og de kjøretøyer vi trengte for å ha en dynamisk operasjon. Og den siste uka måtte vi bare innse at vi ikke engang var halvveis til å få dette i mål. Hva skulle vi gjøre da? Skulle vi utsette det? Og så utsatte vi det i tre dager, for å gi oss litt ekstra tid. For å få mest mulig på plass og så bare gjennomføre det – uansett. Så fikk det bare gå som det ville. Det var viktigere at vi iallefall gjorde et hælvetes forsøk på å få reist opp den

– Den første dagen – det var klokka seks om morran og vi brukte 2-3 timer på å smelle igjen alle vinduene og dørene. Så når vi skulle ha en pause så hadde vi ikke noe å drikke. Det var faen ikke en jævla dråpe i hele huset. Det sto i en parkert bil et annet sted. Vi satt 15 mann i en meter søppel og delte en halvliter vann.

Gjennomslaget

– Akkurat nå som vi har fått beskjeden om at vi får bli her over vinteren er det lite granne dødt her. Folk er slitne og slapper av. Men målsettinga er å fortsette å jobbe beinhardt med dette, pluss å sette igang andre prosjekter. Sette enda mer press på politikere enn det vi hittil har klart.

– Vi har jo et ønske om å sette i gang flere slike prosjekter. Dette er på en måte modell-operasjonen. Det er det Boligaksjonen 2000s strategi, eller agenda, går ut på. Å få fortgang i å ta offentlig eiendom, tomme næringslokaler og næringsarealer i bruk som boliger. Vi kommer ikke nødvendigvis til å gå fram akkurat sånn som i Hausmannsgate – for det er veldig slitsomt. Men om det er nødvendig så må vi gjøre det. Nå mener vi å ha fått et gjennomslag på regjeringsnivå for at i prinsippet skal offentlig bolig og næringsflate som står tomt tas i bruk. Også privateid areal er det snakk om her. Spørsmålet er hvordan det skal

Den har nemlig vært utsatt for en viss grad av såkalt "anti-hærverk"-innsats den gården her

tilbud om en løsning på boligkrisa endt i søppelbøtta til Oslo byråd.

Når Boligaksjonen 98 ikke klarte å komme med et troverdig aksjonsprogram så rant det ut i sanda, og det var etter nederlaget for Hausmannsgateprosjektet i februar. Men utpå vårparten var vi noen folk som begynte å komme sammen igjen og prate om at vi må dra dette her videre på en måte. Og vi fokuserte da veldig på dette området hvor vi nesten hadde et gjennombrudd. Vi kom til at å gå inn og okkupere det ville skape et nytt innhold, et nytt trøkk bak kravet vårt. Så da gjorde vi det.

Den militante linja

– Idealet, det vi hadde satt opp på papiret, var at det skulle være hermetisk lukka. Det skulle ikke være mulig å skyte noe inn der, det skulle ikke være mulig å ta seg inn i kåken uten å gå radikalt til verks. Poenget med dét var selvfølgelig å vinne tid til å få

man leser i avisa. Hun var veldig godt skolert i hva problemstillinga gikk ut på. Det eneste vi måtte fortelle henne var hva dette betyr i forhold til livssituasjon – stress, påkjenning og slitasje på de folka det gjelder og deres sosiale nettverk. Hun var veldig lydhør for våre erfaringer om hva det å være bostedsløs faktisk innebærer.

Slitet

– Vi har byttet eller sveiset sprukne og defekte rør, skiftet ødelagte klosettskåler og gjennomhøla varmtvannstanker. Den har nemlig vært utsatt for en viss grad av såkalt "anti-hærverk"-innsats denne gården her. Det er noe enkelte gårdeiere iverksetter i kåker som de av forskjellige grunner ønsker at skal bli stående tomme. Det finnes jo forskjellige grader av dette – i siste instans så er det å rett og slett å herpe alle dørene og vinduene, sage ned alle trappene og sette kåken under vann. Da er det garantert at det ikke blir noe hærverk.

...hvordan kan vi identifisere oss med

gjøres. Og det er der vi også må følge opp, studere situasjonen og komme med innspill og konstruktive forslag til hvordan dette faktisk kan gjennomføres. Det er jo allerede gjort et visst forarbeid i forhold til å skissere et forslag til en planløsning i kvartalet her. Og det vil vi gjerne følge opp videre.

– Vi har jobba jævlig mye med politikere og hatt mye kontakt med byråkrater, det tror jeg har vært helt nødvendig for å få gjennomslag. Det er ikke å slikke politikerne i ræva. Hvis man skal komme igjennom med noe sånt noe så er man nødt til å gå den

dette her. De er nødt til å gjøre det når deres fagdepartement har pålagt dem det, men har gitt klart uttrykk for at de ikke liker opplegget. Så vi må nok sjæl være pådrivere i prosessen for å få det igjennom...

– Det har vi faen i meg vært hele tida. Det er ingen som har gitt oss noe gratis her.

– Det er nå engang sånn det er her i samfunnet, det gis ikke ved dørene, du må stå på for saken. Og ihvertfall i forhold til dette her måtte vi gi hele armen og beinet for å få gjennomslag. Dette er en delseier, en suksess for

Men i det store og det hele så har det gått forbausende bra.

– Det har sett rimelig svart ut flere ganger, men det har ordna seg på en eller annen måte hver gang. Det har vel noe med at folk har trodd så jævlig mye på det de har drevet med, at man har tatt seg inn igjen. Saka er viktigere enn egoet.

Støtten

– Det har stort sett dreid seg om uttalt støtte, det er mange av naboene som har skrevet navnet sitt på støtteopporet.

– Og forskjellige utesteder, forretninger og skoler i nærheten har jo vært ensidig positive. De har stilt opp med alt mulig, mat, penger og støtteerklæringer...

– Ja, vi har også fått konkrete bidrag og kunne sikkert fått mye mer ut av det. Dersom vi hadde bearbeida den støtten vi har fra såpass mange folk. Men så skal vi ikke mjælke folk heller. Det er folk fra forskjellige organisasjoner, som f.eks. Jussbuss, Leieboerforeninga, Internasjonale Sosialister og Rød Valgalianse, som har stilt opp veldig konkret for oss. De har gitt oss uvurderlig hjelp og støtte. Spesielt Jussbuss står vi i stor taknemlighet til. De sier at de også har dratt nytte av vår operasjon i forhold til sitt eget arbeidsfelt – bo-rett. At det har blitt åpna helt nye muligheter for å jobbe politisk med denna saken etter at vi okkuperte.

– Vi hadde jo en nabofest den andre uka, hvor vi inviterte til saft, vafler og

fått de fleste romma i brukbar stand blir det mindre og mindre av det. Folk greier seg selv og fikser sin egen mat. Det har aldri vært meninga at dette skulle være en kjempfamilie, folk skal ha sitt eget private sted.

– Det er stort sett unge folk, fra 18-25, det er der hovedtyngden av aktivistene våre befinner seg. Det er i den aldersgruppa det tilsynelatende er lettest å samle oppslutning i form av konkret aktivisme. Stort sett folk på venstresida, allt fra IS-ere til anarkister til RV-ere til apolitiske søplehuer. Det har vært en del konflikter innad, men ikke noe som har dreid seg om politikk.

Det har mere gått på personlige motsetninger. I andre uka så hadde vi en del "dimmiteringer", det var vel flere grunner til dette. I begynnelsen håndhevet vi et ganske strengt rusforbud, det var ikke lov til å være full eller skev når man var på huset. Edru og

Vi hadde bare vunnet noen få dagers tid, fortsatt var en politiaksjon det mest sannsynlige utfallet av hele greia...

klar, ikke noe drikking på jobben og ikke noe røyking heller – for å si det sånn. Men så fikk vi Åse Kleveland effekten, folk slapp ut av huset for å ta seg en bløyte. Så var det da et par stykker som havna helt på fylla. Og en av dem, når han ble konfrontert med at han hadde kommet hit drita, argumenterte med at nå var jo okkupasjonen legalisert så da trengte vi ikke å være totalister lenger. Da måtte vi bare be ham om å gå, han hadde ikke skjønt tegninga i det hele tatt. Vi hadde bare vunnet noen få dagers tid, fortsatt var en politiaksjon det mest sannsynlige utfallet av hele greia.

Vi hadde flere dimmiteringer i uka som kom, og det var dessverre ikke alle som var velbegrunna og behandla i plenum. Det var iallefall ett tilfelle som skjedde på ganske personlig initiativ, med heller svak begrunnelse. Og sånt blir jo skadelig, ødelegger samholdet innad. Det lå jo i korta at ting ville gå galt på enkelte plan – at ikke alt kunne være helt perfekt hele tida.

underholdning. Da kom det en del naboer og var veldig positive. Det er naboer som har kommet på helt personlig initiativ og gitt oss støvsuger, madrasser til feltsenga og putta 20 spenn i kassa. Jeg tror mange naboer sikkert var redde for at vi var en gjeng med narkomane, som kom til å holde døgn-åpen fest. Men de må vel ha finni ut at vi er skikkelige folk som bidrar med noe positivt til området og ikke ødelegger det. Jeg har ikke opplevd at noen naboer har vært negative. Annet enn den episoden da en dreskledd mann gikk forbi og ropte at han håpet at huset brant ned, med oss i.

–Altså... han fyren dér, han jobber for Statsbygg han.

Boligaksjonen 2000:

www.angelfire.com/ok2/

boligaksjonen

boligaksjonen@yahoo.no

Vi fikk en veldig bra effekt av den lille samtalen vi hadde med Dørum...

byråkratiske veien. Vi kunne ha driti i det, bare barrikadert og venta på en politistorming så mye vi ville, men da hadde vi tapt uansett.

– Vi måtte mase på politikerne, det måtte vi. Men når vi tok kontakt og la på trøkk, så fikk vi jo respons. Vi ba om et møte med justisministeren for å få en fot innafor i regjeringsskollegiet. Han trudde jo, som så mange andre, at vi ville få ham til å forhindre en politiaksjon. Det første han sa var at han ikke ville gi noen garanti mot en politiaksjon – kom det til en politiaksjon så var det dét som kom til å skje – og ferdig med det. Greit nok det. Greia er at mannen er en litt anderledes politiker og det var det vi tok utgangspunkt i. Han er en av de sjeldne som faktisk har tatt seg et friår fra politikken, for å jobbe med Kirkens bymisjon. Det er ikke akkurat noe man gjør for å fylle egne lommer. Vi valgte ham ut fordi vi regna at det var en fyr vi kunne prate med. En som ville være lydhør og forståelsesfull til problemstillinga og nødvendigheten av å få gjort noe med dette her. Og vi tok heldigvis ikke feil.

Vi fikk en veldig bra effekt av den lille samtalen med Dørum, etter det fikk vi regjeringsskollegiet i tale. Enden på visa er at Laila Dāvøy – minister for administrasjonsdepartementet, som Statsbygg sorterer under – gikk ut og sa at vi måtte få kontrakter, eller at kåken ihvertfall måtte leies ut – dersom den faktisk var forsvarlig å bo i. Og det er nå brakt på det rene at den er høyst forsvarlig å bo i.

– Spørsmålet er vel da utleieprisen.

– Ja, men den kan jo ikke bli høy.

– Det gjenstår å se da. Statsbygg var jo innom her for å se på kåken, sammen med brannvesen og elektriker. Da sa han representanten for Statsbygg at "vi må vel snakke om noen kontrakter etterhvert, men det får vi komme tilbake til senere". Det virker ikke som om de har det så jævla travelt.

– Statsbygg er jo ikke serlig happy for

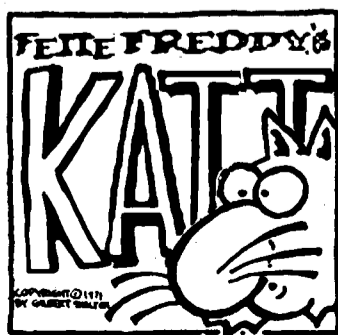
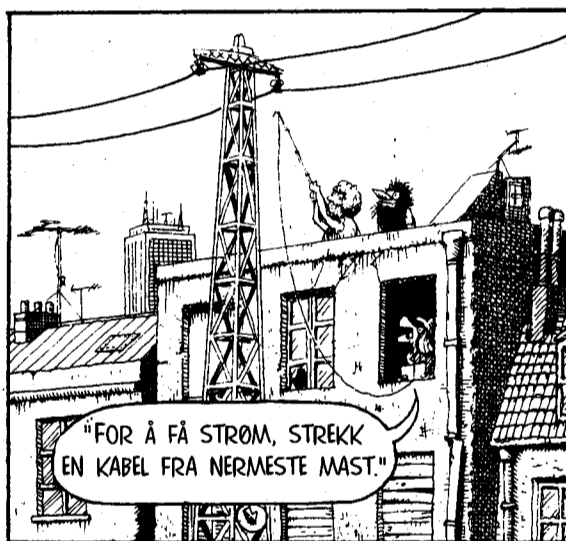
den første operasjonen vår. Det fører til at vi nå kan starte et borettslag for oss som har vært sentrale i denne okkupasjonen. Og borettslaget Vestbredden kommer da til å ta vare på boforholdene i Hausmannsgate 40. Boligaksjonen 2000 må jobbe videre og rekruttere flere aktivister og fagfolk. Og ikke minst jobbe mer direkte i forhold til det som er vår politiske base – de som er ramma av boligkrisa, sofa-nomadene og de trangbodde. Det er en veldig sammensatt mengde av folk som er ramma av bolignød, ikke noe man enkelt kan definere som en sosial gruppering. Det er mye forskjellig folk uten noe felles samlingspunkt, og det er det Boligaksjonen 2000 må prøve å være. Alle som er ramma av boligkrisa må kunne forholde seg til at de er ramma av boligkrisa. At folk blir fortalt hva boligkrisa er, og at det ikke bare dreier seg om dem privat, at det faktisk dreier seg om alle venna dine og tusenvis av andre folk her i byen. Og derfra til å kunne forholde seg til en organisasjon som er deres egen, som er et samlingspunkt – Boligaksjonen 2000. Det er den greia vi må prøve å etablere.

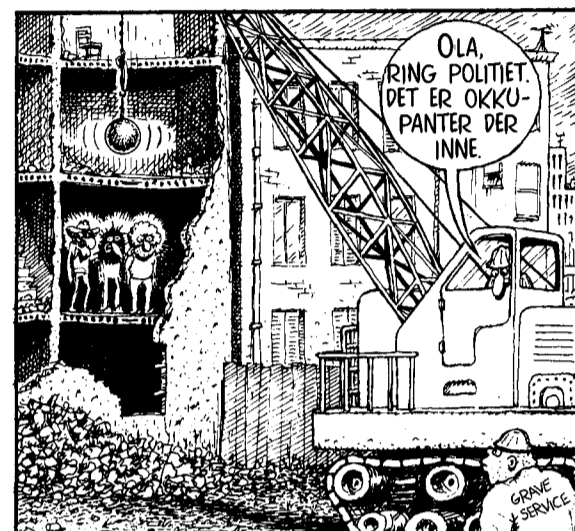
Folka

– I begynnelsen når vi gikk inn var alt kollektivt, det var nesten kollektivt å gå på do. Men etterhvert som vi har

et samfunn som ikke vil huse oss??

Siste nytt fra den store verden

Hopp direktør, hopp!

I fjor begikk nærmere 33.000 japanere sjølmord og dette var en økning på 35% i fra året før, melder Reuters. Over 700 direktører valgte å begå harakiri, noe de japanske myndighetene mener henger sammen med de økonomiske nedgangstidene som i fjor punkterte det asiatiske "økonomiske mirakelet." Norske toppledere har lenge vist nesegrus beundring for effektiviteten i det japanske økonomiske systemet, og vi i Gateavisa lurte på om norsk næringsliv vil ta etter også på dette punktet. Snart tar oljepenga slutt, og da ser vi for oss en kø av direktører hoppende fra baren i Oslo Plaza.

Bunnløst sluk?

Det internasjonale pengefondet IMF har de siste årene brukt utallige milliarder dollar i sitt forsøk på å styrke de "økonomiske reformene" i Russland. Likevel går den russiske økonomien bare mer og mer på ræva, mens fattigdommen i nabolandet i øst bare øker og øker. Dette har fått enkelte onde tunger til å påstå at den vestlige pengehjelpa bare forsvinner i et bunnløst sluk. I år har imidlertid en hemmelig rengskapsrevisjon funnet igjen i hvert fall en av dollar-milliardene til IMF – i et offshore-firma på skatteparadiset Jersey...

kilde: NTB-Reuters

Russiske anarkister dømt

I forrige nummer skrev Gateavisa om en heller tvilsom rettsprosess mot en gruppe anarkister i det sør-russiske distriktet Krasnodar. I slutten av juli falt det dom i denne saken. Det russiske sikkerhetspolitiet FSB (tidligere kjent som KGB) hadde opprinnelig forsøkt å få de tiltalte dømt for terrorisme. Ifølge FSB skulle de tre anarkistene Gennady Nepshikuyev, Maria Radina og Larisa Schiptsova ha planlagt å sprengte i lufta Krasnodars administrasjonsbygning; sete for distriktets høyreekstremer og svært antisemittiske guvernør Nikolai Kondratenko. Gennady Nepshikuyevs viste seg å være mistenkelig samarbeidsvillig, og var villig til ikke bare å tilstå alt som politiet ba han om, men også til å implisere vennene sine. FSB mislyktes imidlertid med å presse andre anarkister til å vitne, og terrorisme-tiltalen ble til slutt droppa. Gennady og Larisa ble likevel dømt til henholdsvis 3 og 4 års fengsel for oppbevaring og transport av sprengstoff. (Tiltalen mot Maria ble droppa allerede i mai.) Larisa led ekstra under den månedslange vartektsfengslinga under svært dårlige forhold, da hun var gravid og dessuten syk.

Siste nytt fra Krasnodar er at en høyere rett har omgjort Larisas dom til betinga fengsel. Gateavisa gratulerer Larisa og hennes nyfødte datter med friheten. En mindre hyggelig nyhet er at Jacov Kocharev – som vitne til fordel for Larisa i retten – har blitt arrestert og anklaga for å transportere narkotika. Våre kilder i Moskva mener dopet er blitt planta på Jacov av FSB som hevn for hans vitnemål i Krasnodar-saken, og Russland Helsinki-gruppe har lova å betale advokat-omkostningene hans.

Du kan finne mer informasjon om denne saken på internettet på <<http://flag.blackened.net/agony/nenw.html>>, eller ved å kontakte <koalabear@glasnet.ru>.

CIA saksøkt for dop-pushing

En koalisjon av grasrotsaktivister i Oakland og Los Angeles i California har reist sak mot CIA og det amerikanske justisdepartementet for deres medvirkning til å spre det narkotiske stoffet crack i fattige lokalsamfunn i USA på åttitallet. Saken ble reist etter at hemmelig avtale fra 1982 mellom CIA's direktør William Casey og den daværende amerikanske riksadvokaten William French Smith nå har blitt offentliggjort. Denne avtalen slo fast at CIA ikke hadde plikt til å rapportere narkotikakriminalitet til justisdepartementet. Avtalen ble avslørt i en høring i den amerikanske kongressen, der CIA-inspektør Fredrick Hitz innrømte at CIA hadde fortsatt å samarbeide med flere kontras-opprørere som var involvert i narkotikasmugling til USA, på tross av at organisasjonen var informert om disse aktivitetene. Den nicaraguanske opprørshæren Contras mottok store summer fra denne kokain-handelen, mens smuglerne til gjengjeld fikk operere fritt av amerikanske myndigheter.

Kilde: Slingshot

The Great Rock 'n' Roll Swindle

Den britiske musikkavisen Pulp kan fortelle at Sex Pistols har nekta det venstreorienterte bandet Los Paralticos tillatelse til å bruke melodien fra Pistols-låta EMI i deres nye anti-monarkistiske sang, Di and Dodi. Det begynner å bli lenge siden Sex Pistols ble ansett som en trussel mot etablissementet, og det virker som om Lydon, Cook, Jones og Matlock er fornøyde med sin nye rolle som retro rockestjerner. Det eneste som mangler nå er at John Lydon blir adlet og får tittelen Sir Rotten.

Kilde: London Calling

Pai-fiasko i Berkeley

Anført av the Biotic Baking Brigade i California, har paikasting fått en renesanse som politisk aksjonsform. Korrupte politikere og griske kapitalister har fått krem i trynet fra Berkeley til Brussel. Det hittil siste offeret for denne nye trenden ble performance-gruppa Xplisit Players, som splitter nakne utfører "erotiske ritualer" på venstreorienterte arrangementer i Berkeley. Da gruppa inntok scenen på 30-årsjubeleumet til "folkeparken" i Berkeley, fikk et medlem av publikum nok. Det var ikke det at han hadde noe imot offentlig nakenhet, men han hata dårlig kunst! I en spontan aksjon spaserte han til bakeriet på hjørnet og kjøpte en paibunn og en boks pisket krem, og returnerte i tide til på plante paien i trynet på Debbie Moors, lederen av Xplicit Players. Aksjonen utvikla seg imidlertid til en gedigen fiasko, da performance-artistene bare fortsatte forestillingen sin med å slikke krem fra hverandres nakne kropp.

Kilde: Slingshot

Okkupanter i trøbbel

Londons eldste okkuperte hus, 121 Center i Brixton, ble tømt den 12 august, etter en lang kamp mot de lokale bydelsmyndighetene. Gjennom 18 år har 121 vært et senter for Londons anarkister og husokkupanter, og huset har blitt brukt som konsertlokale, infoshop, kafe og møtested. Brixton er tradisjonelt en arbeiderbydel med stor andel fargede, men har nå blitt oversvømt av japper og trendy kafeer, og da er det klart at et sjølstyrt radikalt aktivitetshus ikke er ønska i området.

Også Prahass eldste og mest kjente squat, Ladronka, står i fare for å bli tømt for okkupanter. Huset er allerede blitt solgt til selskapet Sante, som planlegger å gjøre huset om til et privat sanatorium for rikfolk. Ladronka er et fire hundre år gammelt gårdsbruk som ligger idyllisk plassert midt i en stor park i et villastrøk i nordre Praha. Da huset ble okkupert for seks år siden, var ideen å skape et autonomt senter med rom for anarkistiske og radikale politiske aktiviteter, i tillegg til ukommersiell kultur. Okkupantene har arrangert at stort antall konserter med band fra hele Europa. Det har vært utstillinger, infokafe, folkekjøkken, og i tillegg har Ladronka alltid vært åpent for "revolusjonære turister" uten noen plass å bo.

I 1995 var Ladronka i en lignende situasjon som i dag, da selskapet Terminal Club hadde planer om å bygge om huset til et luksushotell. En kampanje organisert av okkupantene, støtte fra naboene samt internasjonale protester fikk dengang Terminal Club til å skrinlegge dette prosjektet. Beboerne på Ladronka oppfordrer alle til å demonstrere utenfor tjekkiske ambassader og konsulater, og å sende protestbrev til Rada Zastupitelstva, hl. Mesta Prahy, Marianske nam. 2, 110 00 Praha 1, Czech Republic.

Verdens beste regjering

Amerikanerne må være noen av verdens dårligste menneskekjennere, ta en titt på den amerikanske kongress meritliste:

29 medlemmer av kongressen er anklaget for konemishandling.
7 er arrestert for bedrageri.
19 er beskyldt for å signere sjekker uten dekning.
117 har kjørt minst to bedrifter konkurs.
3 er arrestert for overfall.
71 har så dårlig kredittverdighet at de ikke får kredittkort.
14 er arrstert for narkotikakriminalitet.
8 er arrestert for butikkyveri.
21 er fortiden anklagede i en eller annen rettsak og i 1998 alene ble 84 medlemmer stoppet for fyllekjøring, men løslatt etter å ha påberopt seg parlamentarisk imunitet.

Enten er amerikanerne verdens teiteste velgere, eller så er dette det beste landet har å tilby.

CASTOR

Juli i år raidet Bundeskriminalamt (BKA) og ordinært tysk politi 10 leiligheter i Wendland. 100 BKA og 200 polititene stemte fra flere regioner pågrep i prosessen det de mener er en omfattende terrororganisasjon. Bakgrunnen for dette er de aksjoner som ble utført mot den tyske jernbanen i oktober 1996 og februar 1997. Fra statsadvokatens kontor heter det seg at nitidig etterforskning lå i forkant for husransakelsene. En etterforskning som visstnok ledet BKA til en gruppe militante CASTOR-motstandere*, og en organisasjon ved navn AOK (Anti Olympisk Komite) som jobber mot olympiade i Berlin.

Et av politiets store ledetråder skal være et felles kommunike, utstedt av flere autonome grupper, som omhandler aktivistenes handlinger og videre deklarasjoner i forbindelse med aksjonene. Her heter det at "aksjonenes mål var å presse den tyske jernbanen til å stanse CASTOR-transportene på skinner". På grunn av de samkjørte aksjonene og det felles kommunikeet mener myndighetene at de har avdekket en organisasjon av "autonome grupper". De hevder videre at de nå har pågrepet denne fryktelig skumle terrororganisasjonens ledere. Så langt er det 11 anklagede og ni "innblandede" i saken. De "innblandede" er mennesker som enten kjenner de anklagende, eller har tilgang til deres boliger.

Politiaksjonene startet kl. 08.00 og ransakelsene varte enkelte steder i opptil 13 timer. En av de anklagende arbeidet ved et intittutt ved navn MAUS (Messtelle für Arbeits- und Umweltschutz). Dennes arbeidsplass og hele bygningen hvor de holder kontor ble gjennomført og deler av instituttets forretnings- og arbeidsdokumenter ble beslaglagt. Dette fordi MAUS tidligere har støttet flere kampanjer mot transport av atomavfall gjennom området. Blandt de mengder av beslag under denne politiaksjonen skal sigarettstumper være noen av de heitere

objektene, dette fordi det ble funnet en sneipet sigarett (av merket "Juwel") på en jernbanesville 13,02 meter unna et sted hvor det ble aksjonert mot jernbanelinja, i nærheten av Potsdam.

Grunnen til at disse arrestasjonene kommer nå, så lenge etter aksjonene i 96-97 er atter alt å dømme de pågående samtaler mellom atomkraftindustrien og den tyske regjering. Det kan derfor ligge an til nye atomavfallstransporter innen nærmeste fremtid. Forrige gang telte motstanden anslagsvis 20 000 motstandere, politiet har enn så langt bare arrestert et tyvetalls mennesker.
(A-Infos/GA)

*Cask for Storage and Transport of Radioactive Material, se Gateavisa nr. 159 (2/97)

Flere anarkister i trøbbel

Pisa, Italia. Tre medlemmer av Silvestere gruppen i Pisa, som utgir en italiensk anarkistisk dyre- og miljøverns-magasin, sitter bak lås og bom for noe de ikke har vært teite nok til å gjøre. De er beskyldt for å ha kastet en molotov mot en Mercedes forhandler, 3,2 kilometer fra der de ble arrestert 7. august i år.

En privat sikkerhetsvakt påstår å ha sett anarkistene på åstedet, enda han bare kan gi en vag beskrivelse av dem og at den overhodet ikke passer på de tre arresterte. Politiet på sin side gjenkjente straks våre anarkistiske venner, så skyldspørsmålet var avgjort på forhånd. Videre fant politiet en plastflaske med olje og ei tørkefille bakpå en av anarkistenes moped. Dette ble straks til nok en molotov, selv om alle bombekastere veit at denne kombinasjonen ikke lar seg forvandle til en spesielt effektiv brannbombe. Og på tross av at dersom dette virkelig var et forsøk på en bombe, så ville konstruktørene bak dette neppe kunne krediteres den første brannbomba. Alikevel hevdet avisoverskriftene at tre anarkister var pågrepet under bombeaksjonen, med ytterligere en molotov på mopedden.

Etter arrestasjonen utførte politiet omfattende ransaker av de mistenktes boliger og Silvestres lokaler, på jakt etter eksplosiver. Da intet ble funnet beslagla myndighetene store deler av organisasjonens informasjonsmateriale. Heldighvis ble våre venner kun nødt til å tilbringe en dag på cella. Nå er de løslatt og venter på at saken skal komme opp i løpet av de nærmeste månedene.

Det er ventet at politiet vil forsøke å konstruere noe større ut av denne saken. Den italienske presse spekulerte i om det fantes en sammenheng mellom bombeaksjonen mot Mercedes forhandleren og tidligere anslag mot Shell stasjoner en drøy måned i forveien. Nyheten kom på forsiden av flere større aviser som mesket seg i pisspreik om en internasjonal anarkist-liga.

De tre aktivistene risikerer minimum 3 år i fengsel, dersom de alikevel skulle bli dømt på det vaklende grunnlag som nå foreligger. La oss håpe at sannheten for en gangs skyld seirer.

(A-Infos)

Abonnement:

Ønsker du abonnement kan du betale pengene inn på vår postgirokonto 0813 22 30332, Gateavisa, Hjelmsgt. 3, 0355 Oslo. Skriv på blanketten hva betalingen gjelder. Du kan eventuelt sende inn bestillingskupongen og vi sender deg en postgiroblankett, Porto og oppkravsgebyr kommer da i tillegg. Men det enkleste og raskeste er å betale direkte på postkontoret. Du mottar bøker, gamle numre etc. portofritt ved å forhåndsbetale beløpet til vår postgirokonto.

Abonnér på Gateavisa!

- fordi det er **billigere** for deg. Et tjuve nummers abo koster 330,-; dvs. 16.50 pr. nr.
- fordi det er **tryggere** for deg. GA 150, 154, 155 og 158 ble utsolgt i sin helhet. Med abonnement går du ikke glipp av noe.
- fordi det er **sikrere** for oss. Gateavisa får en mer stabil økonomi.

Innsatte får gratis abonnement på Gateavisa!

Sitter du sperret inne i fengsel eller på annen institusjon får du gratis abonnement fra oss. Send oss navn og adresse og opplysning om hvor lenge du sitter/ligger, slik at vi vet hvor langt abo du skal ha. Skriver du ikke lengde fører vi deg opp med et 6-nummers abonnement.

Et abonnement gir:
Mer til deg, mer til oss.
Mindre til Narvezen

<http://wit.no/doogie/ga/> gateavisa@online.no

Abonnement for 6nr: kr. 120.- (kjiping)

De følgende abonnementene inkluderer Leonard Borgzingers *Anarki & Adel*

- Abonnement for 10nr: kr. 190.-
 Abonnement for 15nr: kr. 250.-
 Abonnement for 20nr: kr. 330.-
 Livsvarig Abonnement: kr. 1250.-

- 50 gamle nr av Gateavisa 1976-1997: kr. 390.-
 25 gamle nr av Gateavisa 1976-1997: kr. 220.-

Send meg straks de følgende avisene!
(løpende nummerering):

.....
.....
.....

Navn.....

Adresse.....

Postnr/sted.....

Postens porto og oppkrav kommer i tillegg

Kan sendes
ufrankert i
Noreg.
Gateavisa
spanderer
porto

bREV

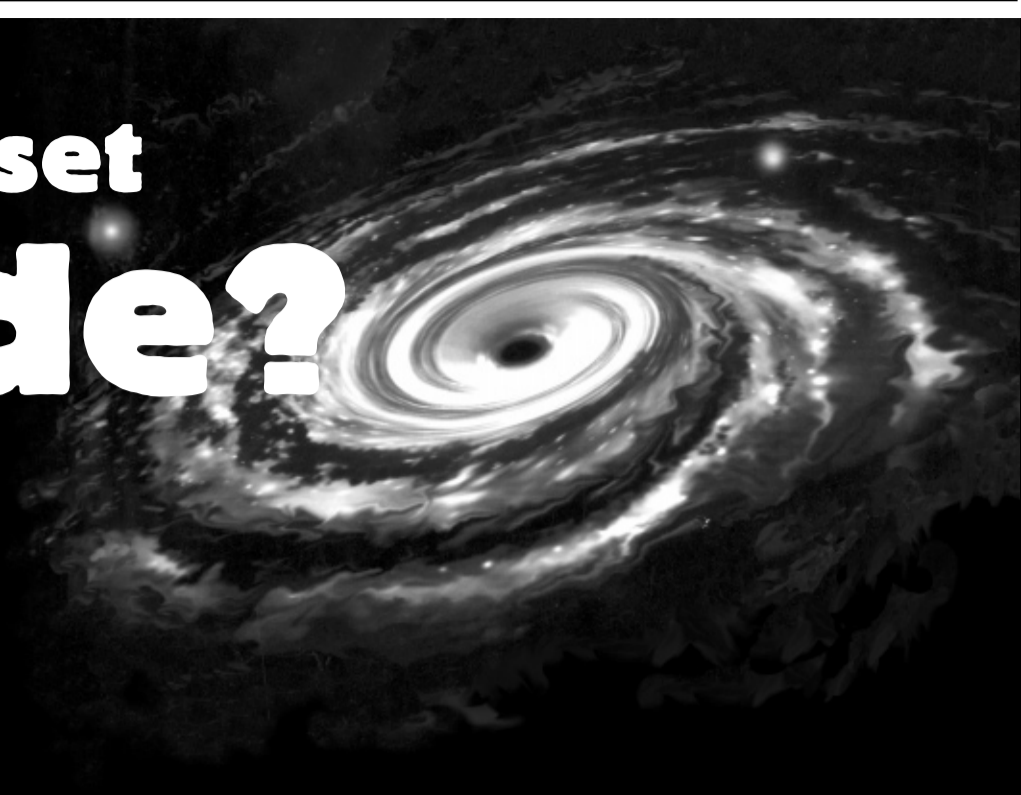
SVARSENDING
Avtale nummer
117/04/14

Til

Futurum Forlag
Hegdehaugen
Postkontor
0308 OSLO

Er universet levende?

Ingen vil påstå at vi mennesker oppsto fra intet. Det tok mange hundre millioner år for encellede organismer å utvikle seg til kompliserte organismer som oss. Kan noe liknende ha skjedd med universet?

Universet er et stort og uhyre komplisert system, og mange kosmologer vil argumentere for at det ikke kan ha blitt slik ved en ren tilfeldighet. Enklere universer kom først, mener de, og det kan ha tatt mange hundre millioner "generasjoner" av universer å utvikle seg til et så komplisert som det vi ser i dag.

Lee Smolin, professor i fysikk ved Pennsylvania State University, er en ledende talsmann for dette synet, som også har tatt opp i seg ideer om baby-universer framsatt av Stephen Hawking og Andrei Linde. Bakgrunnen for disse spekulasjonene er at det universet vi ser rundt oss er i en underlig tilstand, utypisk for hva slags univers man skulle forvente seg ville springe ut av en Big Bang. Ifølge fysikkens grunnleggende lover, skulle universer være mye mindre og kortlivet.

Disse uoverensstemmelsene har blitt mer påtrengende etterhvert som bevisene akkumulerer seg for at universet virkelig sprang ut av et Big Bang for rundt 15 milliarder år siden. Vitenskapens resultater tyder på at universet ble født ut av en "singularitet" – et punkt med uendelig tetthet, men null utstrekning. Dette lille frøet, som inneholdt all masse og energi i universet, gjennomgikk i løpet av sine første brøkdeler av et sekund en voldsom ekspansjon, en såkalt *inflasjon*. En inflasjon strekker rom-tiden (de tre dimensjonene pluss tiden) ut av singulariteten, skaper dem. Forstå det den som kan, men vi blir ihvertfall fortalt at denne prosessen var avsluttet allerede da universet hadde nådd størrelsen av en grapefrukt. På dette tidspunktet var materien nesten jevnt fordelt, men ikke helt: det var små uregelmessigheter, klumper av materie. Etterhvert som inflasjonen saktet etter den voldsomme eksplosjonen i starten, hadde disse klumpene av materie nok gravitasjon til å trekke til seg mer materie rundt seg. Siden da har den mer makelige inflasjonen brukt 15 milliarder år på å utvide

grapefrukten til sin nåværende størrelse, og klumpene av materie har gitt opphav til galakser, stjerner – og mennesker.

Ved første øyekast er det ingen opplagt grunn til at denne inflasjonen skulle ha pågått akkurat lenge nok og med akkurat passe hastighet til å skape et univers der stjerner og galakser ble mulige. Et kortere, mindre intenst utbrudd ville ha ført til et proto-univers i fare for å raskt kollapse tilbake til en singularitet igjen. Et lenger og sterkere utbrudd ville ha spredd materien så tynt utover at ingen stjerner eller galakser noengang ville kunne formes.

Disse vanskelighetene med fininnstilling blir sett på som det største uløste problemet ved inflasjonen. Men det kan løses hvis man tar inn over seg ideen om at universet selv er levende, og har gjennomgått en utvikling gjennom mange generasjoner.

Svarte hull og kosmiske bobler

Et nøkkelargument i denne teorien er at universets fødsel – en eksplosjon fra en singularitet – er det motsatte av det som skjer når en stjerne kolliderer til et svart hull – en implosjon til en singularitet. Det er allerede 30 år siden Hawking og Roger Penrose fastslo at de matematiske likningene som beskriver Big Bang er nøyaktig de samme som de som beskriver kollaps til et svart hull – bare omvendt i tid. På 1980-tallet innså relativister så at det ikke er noe teoretisk i veien for at den materien som blir sugd inn i et svart hull i vår romtid, kan dukke opp som en ekspanderende singularitet i et annet sett av dimensjoner, en annen rom-tid.

Matematisk kan denne andre rom-tiden beskrives med fire dimensjoner, akkurat som vår egen, men med alle dimensjonene vinkelrett på våre egne (!) I dette scenariet har hver singularitet sitt eget sett med

rom-tids dimensjoner, og danner et "boble-univers" ut av vårt eget.

Det kan være et utall bobler som slik vokser ut av et opprinnelig univers, og alle er i forbindelse med hverandre gjennom "tunneller" – svarte hull. Hvert nye univers kan igjen skape nye bobler, i det uendelige.

Istedenfor å se et svart hull som en enveis-billett til ingensteds, innebærer altså teoriene til Hawking m.fl. at de er en enveis-billett til noensteds – til et nytt ekspanderende univers med sitt eget sett av dimensjoner. Den dramatiske konklusjonen blir at mange – kanskje alle – de svarte hullene vi observerer i vårt univers er frø til nye universer, og vårt eget univers kan ha blitt født på denne måten fra et svart hull i et annet univers.

Og videre: hvis ett univers eksisterer (og det gjør det jo!), så må det være mange universer – veldig mange, kanskje et uendelig antall. Dette innebærer et dramatisk skifte av verdenssyn: vårt eget univers må sees på som bare en liten del av et enormt nettverk av universer, et selv-reproduserende system forbundet gjennom "tunellene" – som fra dette synspunktet med fordel kan sees på som navlestrenger som forbinder et baby-univers med sin forelder.

Men mysteriet med at inflasjonen hadde akkurat passe styrke til å skape et univers som vårt eget, gjenstår. Det er her evolusjonen kommer inn.

Darwinisme i verdensrommet

Det var Smolin som først kom med ideen om at hver gang et svart hull kolliderer og et nytt baby-univers blir til, får det et sett med fysiske lover som er litt forskjellige fra foreldreuniverset. Tyngdekraften, f.eks., kan bli litt sterkere eller litt svakere, og dette vil påvirke det nye universets evne til å overleve. Denne prosessen likner måten mutasjoner skaper variasjoner i det organiske liv, som det

naturlige utvalg så kan virke på og forårsake en utvikling. Kanskje de fleste baby-universer raskt kolliderer til en singularitet igjen etter sin fødsel. Men hvis de tilfeldige forandringene i fysikkens lover – mutasjonene – gir en kraftigere inflasjon, vil det nye universet kanskje kunne bli stort nok og gammelt nok til at det dannes svarte hull, og dermed en ny generasjon universer.

Prosesen vil så gjenta seg for disse nye generasjonene universer. De som får enda litt sterkere inflasjon, vil bli større, skape flere svarte hull og dermed flere baby-universer, osv osv. "Poenget er", sier Smolin, "at de universene som er mest vellykket til å reprodusere seg og gir flest etterkommere, vil dominere etter mange generasjoner". Resultatet skulle bli ikke ett, men mange universer, alle med fysiske parametre som favoriserer dannelsen av stjerner og svarte hull.

Smolin selv har ikke gått så langt som til å foreslå at universet er levende. Men formering og arv av anlegg er nettopp to av definisjonene på liv. Baby-universene arver jo sine fysiske lover av foreldreuniverset med bare små forandringer, på samme måte som menneskebarn arver sine foreldres anlegg med små forandringer. Forutsatt at disse forandringene ikke er så store at de nye universene bryter helt sammen, vil det skje en virkelig utviklingsprosess mot stadig større og eldre universer.

Mysteriet med hvorfor vårt univers er satt opp akkurat slik det er er dermed løst. Det universet vi lever i er presis den mest sannsynlige typen til å eksistere hvis det er mange "levende" universer som har utviklet seg etter liknende prinsipper som levende organismer her på jorda.

*Are Krishna, fritt etter
Whole Earth Review*

Røyk & Reis!

Vått og kaldt...vinter i Norge...rasister, narkosnut og overvåkningskameraer overalt...en mager A-trygd å leve av... Men fatt mot, det finnes bedre steder å overvintre: *Røyk og reis med Gateavisa!*

Her følger første del av vår helt egen feriekatalog for hedonistiske dop-huer. For tida går dagdrømmer lett i retning av tropiske strender med vaiende kokospalmer og gnistrende sol. Og for de beste "WOW!" og "ahhh..."-opplevelser er naturligvis India det ultimative reisemål, nå som før. Vinteren er helt klart beste tida der sør: alltid solskinn (regntida er forlengst forbi) og ikke varmere enn en forfrossen nordboer kan håndtere. Men mer om det etterhvert. Først skal vi ta for oss noen billigere reisemål litt nærmere. Kanskje ikke særlig varmere enn her, men med et betraktelig lunere sosialt klima. Vi hopper derfor raskt over Norge og Sverige og starter i Danmark.

Av Are Krishna

De fleste kjenner vel til Christiania ("CA") i København. Et svært område med skog, kanaler, en innsjø og masse bygninger, som i prinsippet eies av det danske forsvaret. Det hadde stått ubrukt i mange år, og på slutten av 60-åra flyttet freaks og hippier inn og tok seg til rette. I 1970 erklærte Fristaden Christiania sin uavhengighet fra Danmark over førstesiden på avisa Information.

Myndighetene har flere ganger forsøkt å kaste ut christianittene, men uten hell. Med støtte fra radikale krefter i Folketinget fikk så CA et slags juridisk amnesti ved at det ble definert som et "sosialt eksperiment". CAs eksistens er nå rimelig trygg, selvom de har måttet gå med på en viss normalisering – kaféene og restaurantene i området betaler nå moms og skatt, og hasjomsetningen forsøkes flyttet innomhus fra "Pusherstrædet". Myndighetene har vel også innsett at CA har sine fordeler. Området og bygningene blir tatt vare på, og huser billig en masse mennesker som ikke ville fungert særlig bra ute i det danske samfunn. Det bor idag ca. 1000 mennesker i CA, i alle aldre, pluss et utall (vennlige) løsbikkjer. De første som ble født i CA er allerede voksne, og har levd hele sitt liv her utenfor det Normale samfunnet.

Stedet er idag et velutviklet lokalsamfunn bygd på fellesskapsfølelse og sterke sosiale nettverk, og klarer seg derfor utmerket uten lover og sentrale makthavere. Det har nå alle fasiliteter et lokalsamfunn trenger: butikker, verksteder, restauranter, gjenbrukssentraler, offentlig bad, barnehager... tilogmed et byggekonto med arkitekter og ingeniører, som er minst like effektivt som noen kommunal instans. Vann- og kloakk-systemet vedlikeholdes i fellesskap, med biologiske rensaneanlegg og innsamling av avfall til kompostering. Toleranse, selvstyring og økologi er de sentrale verdiene, selvom det nå og da må bli kompromisser med det kapitalistiske vekstsamfunnet rundt dem.

Danskene er kjent for sin liberale og realistiske holdning til rusmidler, og til nytelse generelt. I

Danmark er det lov og kose seg, med god mat og drikke og kanskje en sigar til cognacen. De er mindre tyngt av den pietistiske moralen som herjer i vår nordlige avkrok av Europa, hvor meningen med livet ser ut til å være *arbeid*, og nytelse er noe suspekt som man helst bør skamme seg over.

I CA selges og brukes hasj og marihuana helt åpenlyst. Politiet er mildt sagt lite velkomne, og holder seg stort sett borte. Men merk at CA har sine egne grenser: alkohol og cannabis er OK, mens speed og heroin ikke tolereres (om noen innimellom tar seg en E eller en syrebit og vandrer rundt i skogen er det vel ingen som reagerer noe spesielt på det). På 70-tallet forsøkte politiet å ødelegge CA ved å terrorisere og jage byens junkier dit.

Christianittene oppdaget raskt at hekta heroinister ikke er særlig egna til å skape og opprettholde et levedyktig samfunn, og etter en enorm oppvask ble **Christiania junk-fritt**. Kanskje eneste sted man har lykket med dette, og det gjennom et folkelig engasjement helt uten

politiets hjelp – tvertimot.

Det meste av hasjen som selges i CA er marokk, og prisen har ligget stabilt på 50 kr. grammet i mange år – m.a.o. blitt stadig billigere i takt med inflasjonen. Til 20-årsjubileet ble det utstedt en egen myntenhet i ekte sølv, med verdi "1 klump", som kan brukes internt i CA, og visstnok kan kjøpe deg 2 gram hasj på Pusherstrædet! Men vær oppmerksom på at politiet kan stå utenfor inngangen og sjekke folk som kommer ut fra CA – spesielt oss utlendinger.

Selvom Danmark ikke er like plaget av kuldegrader som Norge, kan det likevel være surt og kaldt om vinteren. Lufta er fuktigere, og vinden får godt tak i det flate landskapet. Men vinteren byr på andre attraksjoner i CA: julen! Det er begrenset hvor mye Fælleskassen klarer og drive inn til offentlig aktivitet, men den årlige **Julefesten** får man da ihvertfall til. Den holdes i Den Grå Hal, og alle er velkomne. Det serveres **gratis mat**, og du kan velge mellom tradisjonell dansk julekost (ribbe m/poteter el.l), grøt eller vegetarmiddag. Det selges øl for en billig penge. Salen dekkes med langbord og benker, og en liten scene der mer eller mindre lokale grupper spiller. Jointene og chillumene går rundt kontinuerlig, og tåka ligger tjukk. Uteliggere og andre fattige fra København dukker opp, christianittene er på plass og en salig blanding av alle slags merkelig og interessante mennesker. Veldig kult, veldig *hyggelig*.

Der som her blir det mest å holde seg innendørs om vinteren. CA har en rekke kule utesteder; kaféer, musikksteder, og matservering i forskjellige pris-klasser. Loppen, Fælleskøkkenet, Woodstock, Nemoland, Månefisken... alle er legendariske i det Københavnske uteliv. Også mange kjente band startet i CA.

Tilstrømmingen av turister og andre nygjerrige til CA er enorm, men mest om sommeren. Overnattingsmulighetene er svært få, og mange teller da rundt omkring på området, noe som ikke er helt populært hos de innfødte. Om vinteren må du finne deg overnattingssted ute i København by. Det offisielle ungdomsherberget Bellahøj ligger altfor langt fra sentrum, og er streit og kjedelig, men det er mulig å finne små, relativt billige hoteller/pensjonater. Sjekk ut overnattingssskranken på Hovedbanegården eller turistinformasjonene. Hovedinngangen til Christiania ligger i Prinsessegade (ikke langt fra hjørnet av Bådmandsstræde), over Knippels bro fra sentrum. Ta buss nr. 8 ("Flipper-expressen") til **Bådmandsstræde holdeplass**.

Start på **Gallopperiet** bokkafé og galleri, i Loppebygningen rett til høyre innenfor hovedinngangen. Her kan du få CA's Turistguide, og lese siste nytt i **Ugespejlet** (CA's eget ukeblad), med en gratis kopp kaffe til. Du kan også melde deg på Rundvisergruppen, som guider folk rundt i området. Det koster 15 kroner, og arrangeres ved nok påmeldte.

Mange kommer seg ikke lenger enn til å henge rundt Pusherstrædet, og det er synd. CA er et svært område, og det er bl.a. masse kule, selvbygde hus å

se på (spesielt i området "Den Blå Karamel"). Men vis respekt: gå ikke inn i hager, og ikke glan for mye inn gjennom vinduer. Dette er tross alt et sted folk bor og lever, ikke en fornøylespark for turister. Og *please* bruk de offentlige toalettene, de er merket av i Turistguiden.

Husk at **CA er bilfri** (gjelder også motorsykler), så du må parkere utenfor hvis du ankommer i eget kjøretøy.

Se ellers vårt store Christiania Spesial i forbindelse med 25-års jubileet, Gateavisa nr. 153 (nr. 4/95) – har du det ikke kan du bestille bladet fra oss.

Ah... bare navnet utløser et salig smil og en bølge av velbehag hos en typisk Røyk & Reis-turist. Det skyldes nederlendernes praktiske og realistiske livsinnstilling, som også gir seg utslag i dop-politikken: i Nederland er cannabis i praksis legalisert, og alle større (og mange mindre) byer har egne **coffee-shops** der man helt åpent kan kjøpe og røyke sin joint. De fleste fører et bredt sortiment cannabis-produkter; hasj fra Marokko, midt-østen, India, Nepal; gress fra Thailand eller hjemmedyrket Niederwiet. (Merk at sistnevnte nå har blitt meget potent – i over 30 år har nederlenderne med sine sedvanlige landbruksevner krysset fram høyproduktive sorter, og funnet fram til maksimale vekstvilkår). Mange coffee-shops har én fast pris på dop-kjøp, og så får du større eller mindre kvanta avhengig av kvaliteten du velger fra menyen.

Så kan du lene deg tilbake i dempet belysning, med stearin-lys og kul musikk, røkelse og grønne planter – presis hva du vil ha når du er god og stein, og vinteren hyler utenfor. Sterk, god kaffe, ferskpresset appesinjus, og hasjkaker hvis du har tid til å vente på virkningen (be eventuelt om take-away). Meget fornuftig, meget sivilisert. Coffee-shops selger som regel ikke alkohol.

Nederlenderne forfekter en toleranse som går ut på at myndighetene ikke har noe med hva du gjør så lenge handlingene dine ikke får samfunnsmessige konsekvenser (men det finnes et sosialsystem hvis du trenger hjelp). Staten er altså i mindre grad en monomorsalisk vokter over befolkningen enn det vi er vant til her i det sosialdemokratiske Norden. Dette er eneste løsning i et så tett befolket og multikulturelt samfunn som Nederland, som i århundrer har vært et fristed for flyktninger fra hele verden med avvikende livssyn.

Problemer ved rusmiddelbruk sees ikke på som kriminelle, men som helseproblemer man forsøker å redusere ved informasjon og andre hjelpetiltak. Denne holdningen gjelder ikke bare cannabis. En helseminister i Nederland uttalte at "Ecstasy ikke er mer skadelig enn alkohol". De faktiske data viste dette. Men man presiserte at det *slett ikke* betyr at alkohol, ecstasy eller hasj er ufarlig. Og satte dermed fordeler/ulempes ved de forskjellige rusmidler inn i en nykter sammenheng.

Amsterdam har med åra blitt like kjent for sitt rave/techno-miljø som for den frie hasj-omsetningen. Siden mange mennesker faktisk bruker E uansett om det er lovlig eller ikke, har man tenkt som så at det ihvertfall er bedre om det de dytter i seg er av god kvalitet – "harm reduction" som det kalles i dop-debatten. Helsemyndighetene har derfor utgitt brosjyrer med info om fornuftig bruk, og på mange rave-parties praktiseres **Safe House**: en stand der du kan få testet om den ecstasy-tabletten du kjøpte faktisk er det den utgir seg for. En tilsvarende realistisk holdning til heroinister har ført til at A'dam bare har en brøkdel så mange overdosedødsfall som lille Oslo, og nesten ingen nyrekruttering til junkie-miljøene. Et tankekors for noen her hjemme på berget?

Som turist ankommer du som regel til jernbanens **Centraalstation**, med tog enten fra Norge eller fra flyplassen Schipol. **Her bør du passe på penga dine**, mange profesjonelle lommetyver opererer her.

Vi skal ikke gå i detaljer om A'dam. Tilbudene er for mange, og du finner dessuten lett fram sjøl. Alle snakker bra engelsk, mange også tysk eller fransk – du er ikke den første turisten som har satt sine bein her!

Fra stasjonen går hovedgata **Damrak** ned til Dam-plassen med nasjonalmonumentet. Her er det ikke så mye for en R&R-turist, mest fancy butikker, juveler og banker. Ikke kjøp dop av pusherne på Dam (eller på gata i det hele tatt) – det er ikke noe poeng å la seg snyte av dem når du kan handle safe på en coffee-shop. Til venstre (sør/øst) for Damrak finner du Red Light District, og selvom prostitusjonen ikke interesserer oss finner du her en del ålreite, billige hoteller og guest houses. Men tenk litt over hvor du går om natta.

Hyggeligere steder finner du sørover fra Damstraat, Singel og kanalsystemene rundt Leidsestraat. Det finnes et utall guest houses å velge mellom, spesielt om vinteren.

Leidseplein er et trafikk- og samlingspunkt for allslags folk, også mye turister. Det er flere kule utesteder i området. Som ny turist kan du f.eks. sjekke ut kulturhuset **Melkweg**, et steinkast unna Leidseplein. Det er et typisk turistmål, men dammerne går også dit, og det kan være kule konserter.

For inngangsbilletten får du to etasjer i en tidligere meieri-bygning, med barer og caféer, scene/dansegølv, galleri med disk som selger space-cake/ balls/youghurt, bokhandel, kinosal og "Tea Room" (cozy røykesalong).

Det er ikke noe poeng for oss her å prøve å anbefale spesielle coffee-shops, det er så mange, bare prøv dem ut. Men noen ord om kommersialiseringen (selv i R&R-paradisene er det slanger...). Hasjliberalismen er big tourist business i A'dam, med tacky T-skjorter og masse annet krimskrams. Også en del coffee-shops følger denne linja, spesielt kjeder som Bulldog. Men det er ikke vanskelig å finne avslappa, lokale steder, ofte bare noen kvartaler unna hovedgatene.

India er naturligvis det ultimative "On the road"-mål for alle freaks og hippier, og det har det vært de siste 40 åra. Ikke uten grunn: India er en psykedelisk opplevelse i seg selv, med sin myldrende blanding av alle slags klimaer, folkeslag, livsstiler og – ikke minst – religioner. Omkring 80% av befolkningen tilhører hinduismen, en religion der den mystiske opplevelse og et psykedelisk virkelighets-syn utgjør selve grunnsteinen, enten det nå oppnås gjennom yoga/meditasjon eller ved hjelp fra bevissthetsutvidende stoffer.

Selveste Shiva, en av hinduismens tre hovedguddommer, bruker charas (hasj), og hundretusener av omvandrende hellige menn følger hans eksempel, med innviklede, seremonielle røykesessions. Norske hasjrøykere har absolutt noe å lære av deres omsorgsfulle rensing av chillumene etter hver gangs bruk...

En stor del av hinduismens eldste hellige skrifter, Rig-Vedaene, er viet lovprisninger av *Soma*, en hellig drikk som ga styrke, visjoner og innblikk i materiens og virkelighetens oppbygning. Det er ikke vanskelig for et moderne øye å se at hymnene beskriver psykedeliske stoffopplevelser. Og i mer enn 4000 år har disse trippa tekstene altså vært rettesnoren for det indiske samfunnet og dannet utgangspunktet for filosofiske og religiøse systemer – som seinere spredde seg til hele øst-Asia, i buddhismens tilfelle fra Tibet og Sri Lanka via Thailand og Indonesia til Kina og Japan i øst. Kunnskapen om hvilke planter Soma inneholdt har gått tapt, men på typisk indisk vis har seremoniene fortsatt uan-

I tråd med dette behøver du jo ikke akkurat sprade rundt med meterlange jointer eller chillumer på gata. Folk synes bare det er teit og slitsomt – "ja, vi ser du røyker dop. Så uinteressant".

Husk at A'dam er så mye mer enn bare å sitte stein på en koselig coffee-shop. Noe av attraksjonen ved A'dam er selve husene. Så store intakte områder med flere hundre år gamle hus har vi ikke noe sted i Norge. Jævlig koselig, kult å bare sveve gjennom gater og langs kanaler, stein og god. På Centraalstation kan du leie sykkel for en billig penge – og Nederland er som kjent *flatt*.

I din endrede bevissthetstilstand kan det også være kult å gå på noen av A'dams mange **museer**. De Rijksmuseum har mye rart, og Van Gogh-museet er en luftig bygning med malerier og store vinduer. Et behagelig avbrekk fra storbyens mas og kjas, uten at du behøver være kunst-freak. I tillegg er det alltid mange kule utstillinger rundt omkring, fra hologrammer til steinaldersamfunn på Borneo.

Vondelpark sør for Leidseplein er en grønn oase og samlingssted for allslags folk, men da må du komme tilbake om sommeren (og hvorfor ikke...?)

Innkvartering koster en del i A'dam, mens mat, drikke og tobakk/dop er billigere enn hjemme. Det blir likevel ikke spesielt billig å være i A'dam; det er så mange kule ting å bruke penger på, og fest hver dag selvfølgelig.

India er naturligvis det ultimative "On the road"-mål for alle freaks og hippier, og det har det vært de siste 40 åra. Ikke uten grunn: India er en psykedelisk opplevelse i seg selv, med sin myldrende blanding av alle slags klimaer, folkeslag, livsstiler og – ikke minst – religioner. Omkring 80% av befolkningen tilhører hinduismen, en religion der den mystiske opplevelse og et psykedelisk virkelighets-syn utgjør selve grunnsteinen, enten det nå oppnås gjennom yoga/meditasjon eller ved hjelp fra bevissthetsutvidende stoffer.

Selveste Shiva, en av hinduismens tre hovedguddommer, bruker charas (hasj), og hundretusener av omvandrende hellige menn følger hans eksempel, med innviklede, seremonielle røykesessions. Norske hasjrøykere har absolutt noe å lære av deres omsorgsfulle rensing av chillumene etter hver gangs bruk...

En stor del av hinduismens eldste hellige skrifter, Rig-Vedaene, er viet lovprisninger av *Soma*, en hellig drikk som ga styrke, visjoner og innblikk i materiens og virkelighetens oppbygning. Det er ikke vanskelig for et moderne øye å se at hymnene beskriver psykedeliske stoffopplevelser. Og i mer enn 4000 år har disse trippa tekstene altså vært rettesnoren for det indiske samfunnet og dannet utgangspunktet for filosofiske og religiøse systemer – som seinere spredde seg til hele øst-Asia, i buddhismens tilfelle fra Tibet og Sri Lanka via Thailand og Indonesia til Kina og Japan i øst. Kunnskapen om hvilke planter Soma inneholdt har gått tapt, men på typisk indisk vis har seremoniene fortsatt uan-

India er naturligvis det ultimative "On the road"-mål for alle freaks og hippier, og det har det vært de siste 40 åra. Ikke uten grunn: India er en psykedelisk opplevelse i seg selv, med sin myldrende blanding av alle slags klimaer, folkeslag, livsstiler og – ikke minst – religioner. Omkring 80% av befolkningen tilhører hinduismen, en religion der den mystiske opplevelse og et psykedelisk virkelighets-syn utgjør selve grunnsteinen, enten det nå oppnås gjennom yoga/meditasjon eller ved hjelp fra bevissthetsutvidende stoffer.

Stein gud

Dop-info på coffee-shops

fektet, i dag med en drikk uten psykoaktive stoffer. India er ikke bare et land, men et helt kontinent, med over en milliard mennesker. Her kan du finne alle mulige utslag av menneskelig aktivitet, fra storbyenes vestlige middelklasse-livsstil til tradisjonelle landsbyer der livet ikke har endret seg særlig på tusener av år. Her tar vi bare for oss noen av de største og mest kjente freak-sentra; de andre finner du lett selv, ved å snakke med folk du møter på tog og guest houses. Og vi begynner da naturligvis i:

Goa

Goa er en liten delstat 60 mil sør for Bombay, med ca. en million innbyggere. Klimaet er tropisk, og tørt mesteparten av året, bortsett fra monsunen (juni til september), når det regner nesten kontinuerlig (og risdyrkingen er i gang). September til februar er middeltemperaturen 27°C om dagen, og sjelden under 20° om natta. Det er alltid solskinn, behagelig lav luftfuktighet, og lite insekter – det er ofte mer mygg om sommeren i Norge, f.eks. I april og mai kan temperaturen komme opp i 35°, lufta blir mer og mer klebrig og det hele blir ubehagelig.

Goa var portugisisk koloni i over 400 år, og har derfor en unik blanding av europeisk og indisk kultur, med en stor andel katolikker (ca. 30%). Dette er kanskje det stedet i India som føles minst fremmedartet for vestlendinger, og er et kjent hvilested for travellers som har vært på rundreise i India i noen måneder, og lider av overdose kultursjokk. Goa var altså aldri en del av britenes indiske koloni, og ble ikke utsatt for noen særlig industrialisering før innlemmelsen i det uavhengige India. Så selvom det er tett befolket, er dette en rolig og landlig avkrok av det indiske subkontinent, med en nærmest middelhavsaktig laid-back livsstil. Goanerne er patriotiske og stolte av landet sitt, og ser seg selv først og fremst som *goanere* – de snakker fremdeles om å “reise til India” når de tar seg en tur til Bombay. Da India invaderte landet militært i 1961 var motstanden stor i lokalbefolkningen.

På midten av 60-tallet kom så en ny invasjon: hippiene. Med sin hedonistiske livsstil slo de seg naturligvis først ned på Goas endeløse beacher med vaiende kokospalmer. Først ute var den enorme Colva Beach (20 km hvit sandstrand), deretter

Calangute og Baga lenger nord. Etterhvert har kommersialiseringen og sement-blanderne gjort sitt inntog, og disse strendene er nå fulle av hoteller og pakketurister. Frikerne flyttet lenger og lenger nord, og i dag finner du dem hovedsakelig fra Anjuna Beach og oppover langs kysten. Her finnes det ingen store hotell-komplekser. Du leier deg et rom hos en indisk familie, eller på et av de få guest housene som finnes. Standarden er enkel: en seng med en mer eller mindre utslitt madrass, en stol, kanskje et bord og en takvifte. Pris: 300-400 Nkr./måned.

Det er også mulig å leie seg et helt lite hus. Selv om det vil koste deg ihvertfall 1000 Nkr. måneden i høysesongen, finnes det ikke noe bedre enn å nyte livet i hengekøya på din egen terrasse i et klassisk goansk hus – en vidunderlig blanding mellom indisk og søreuropeisk arkitektur. Også her er standarden enkel: du får et tomt hus (kanskje med noen stoler og bord), utedo og vann i brønnen.

Madrasser, trippa veggtepper, vannbøtter og hva du ellers måtte trenge kjøper du i markedsbyen **Mapusa** en kort busstur fra kysten – den er absolutt verdt noen besøk, og har alt en friketurist kan trenge (bortsett fra dop: det får du på strendene). Med en parafin-drevet primus behøver du ikke engang forlate huset ditt for å få deg en kopp te (noe du raskt blir hekta på i India), og det er godt å kunne varme opp dusjvannet utpå kvelden.

Skal du ha sjansen til å leie deg et helt hus, bør du komme før eller etter høysesongen – det er etterhvert jævlig mange om beinet.

Friker-livet i Goa har endret seg mye siden 60-tallet. I dag er techno-kulturen dominerende, og de store, gratis utendørspartyene er kjent over hele verden. **LSD** er det sentrale rusmiddelet – “alle” tar eller har tatt syre,

som betraktes som et Hellig Sakrament som binder dette minisamfunnet sammen. Med **charas** (indisk hasj) som en selvfølgelig nummer to, noe du alltid har i huset. En *tola* charas (ca. 10 gram) koster fra 100 norske kroner og oppover, og det er verdt å betale mer om du har råd. Den enorme etterspørrelsen gjør nemlig at det også selges mye hasj av middelmådig kvalitet (selvom alle selvfølgelig hevder at *deres* varer er beste pollen-hasj fra Manali...). Pot er det heller lite av, og det du får er mest stilker og frø (skal du ha bra gress må du nesten dra dit de dyrker det – f.eks. oppi fjellene i delstaten Kerala sør for Goa).

De siste åra har også Ecstasy fått en viss utbredelse i Goa, men det betraktes mest som lettvin, overfladisk underholdning. Det er ikke *det* det dreier seg om på disse partyene, selv om folk innimellom tar en E som forrett for å komme i den riktige mellow stemningen før selve Syretrippen, eller fordi de har festa så mye at de må ha en liten syrepause. Ecstasy er ikke særlig billigere i Goa enn i Europa (og kan tilsvare en månedslønn for en vanlig inder!), mens en god syretrip kan du få for 30-50 Nkr.

Techno-kultur og valg av beach

Høysesongen for techno-partyene er fra ca. november til februar. Spesielt på beachene **Anjuna** og **Vagator** er det da helt hysterisk, med tusener av hippier i alle aldre, og åpne techno-parties under en knallsvart tropehimmel, der alle tripper i vei og politiet er betalt slik at man midlertidig kan gjøre akkurat som man vil – noe man da også gjør. Det finnes ingen bedre opplevelse, tro du oss, men den har dessverre store bivirkninger for omgivelsene. Når 30 000 W lyd pumpes ut av høyttalerne hele natta blir det ikke mye søvn på dem som bor i nærheten, og det blir mye bråk og stress når alle disse folka farer hit og dit på mopeder og motorsykler, på vei til alle sine avtaler eller nok et party. Kult en stund hvis du er ny i gamet, og hvis du ikke har noen miljømessige skrupler mot en slik livsstil.

Men selvom du synes det er kult med et party nå og da, så er det ikke sikkert du har lyst til å høre techno-musikk *hele* døgnet, i hver eneste strand-kafé og restaurant. Det blir slitsomt i lengden, og det har blitt verre med åra.

Vil du ha det rolig, finnes det techno-frie strender nord for Chapora River. Men det går naturligvis også an å *sove* om natta istedenfor å gå på rave-party, og da er både Anjuna og Vagator beach rolige, laid-back lokalsamfunn ved kysten sammenliknet med strendene lenger sør i Goa, eller med skrekk-eksempler fra Spania og Thailand. Vakker natur, vaiende kokospalmer, deilig varmt hav, billig mat, og den merkeligste blanding mennesker du kan møte noe sted! Mye av den stressede aktiviteten skjer på veiene og områdene innenfor strendene, med masse butikker, kaféer og restauranter. Hvis du som oss synes det blir helt feil med all bilismen, er det mulig å leie seg en tråsykkel for nesten ingenting, og landskapet er ganske flatt. (Ett år dro vi til Mapusa og *kjøpte* oss en splitter ny sykkel, og det kosta ca. 200 Nkr. Mest aktuelt hvis du har tenkt å bli noen måneder, men du får lett solgt den igjen når du drar.)

Chapora er en liten fiskerlandsby ved utløpet av Chapora River, rett nord for Vagator Beach. Her går dagliglivet sin gang i de gamle husene på mer typisk indisk vis, og fiskerflåten er faktisk i drift. Det er ikke *bare* hippiene det dreier seg om her, selvom vi er veldig synlige. Byen består av én liten hovedgate, linet med små butikker, restauranter og **barer**. Dette er et av de få stedene i de sentrale hippiestrøk der det finnes noe særlig alkoholisk uteliv. Chapora ligger litt innestengt nedi en dump, men er ganske *koselig*. Og det er mange fine hus og rom til leie rundt byen.

Hver onsdag kommer travellers (og pakketurister) fra hele Goa til “**Flea Market**” på Anjuna Beach, for å kjøpe og selge ting (mest nytt), og for å treffe folk. Pakketuristene gjør at prisene oftest er høyere enn ellers, men det er en bra anledning til å orientere seg.

Hampi

Hampi er en bitteliten by i delstaten Karnataka, en dagsreise fra Goa rett inn i landet. For noen århundrer siden lå hovedstaden i et enormt hinduimperium her, og området er fullt av gamle templer, murer og ruiner. Landskapet består av glattslippt “svaberg” med svære kampesteiner overalt, og åser og klipper i merkelige former. Det ser omtrent ut som et galleri for abstrakt skulptur – jævlig kult. Hampi er i dag et samlingspunkt for sadhuer, og busslaster med pilgrimer kommer og går til de mange hindu-festivalene. Alt dreier seg m.a.o. ikke bare om turistene, og det betyr bl.a. at prisnivået er mye lavere enn i Goa. Det er flere ålreite guest houses for vestlige travellers, og en del slår seg også ned i grotter eller innimellom kampesteinene i elva-leiet, og blir i månedsvis. Blandt annet på grunn av de mange charas-røykende sadhuene har politiet hittil ikke vært noe stort problem her, men du bør vise diskresjon – som overalt i India.

Den beste tida er vinteren fram til nyttår. Etterpå blir det raskt jævlig varmt, for her finnes det praktisk talt ingen trær som kan gi skygge. Uti januar ankommer dessuten en del party-friks fra jule- og nyttårsfeiringene i Goa, og setter sitt preg på landsbyen med sin støyende musikk, på bekostning av den vidunderlige roen og freden som ellers hersker her.

Kerala

Delstaten Kerala ligger langs kysten rett sør for Goa. Her finner du flere strender med frikere som har "rømt" fra techno-livet og menneskemengdene i Goa. Men techno-imperialismen har begynt å gjøre seg gjeldende også her, og folk trekker derfor mot strender lenger og lenger sør.

Et stykke inn fra kysten finner du store fjellkjeder, med bl.a. sør-Indias høyeste fjell. Området **Idikki** er kjent for sin pot, som regnes som noe av den beste i India.

Kerala skiller seg fra det meste av India (og andre "u-land") på flere måter. Jordeiendommer og inntekter er her mye mer jevnt fordelt, og folk flest lider ingen nød. Du ser ikke noen tiggerskarer eller skrikende fattigdom. Lese- og skrivekyndigheten er omtrent på Norges nivå, også blandt kvinner. En godt utbygd primærhelsetjeneste har brakt spebarnsdødelighet og befolkningsøkning under kontroll. Det finnes t.o.m. et rudimentært trygdesystem.

Kerala er det eneste stedet i verden der "kommunist"-partier har kommet til makten ved demokratiske valg, og fortsetter å bli gjenvalgt år etter år. De gjør utvilsomt en bra jobb relativt sett, men det er et tankekors for oss anarkister at grunnlaget for velstanden faktisk ble lagt av den siste maharajaen, en opplyst mann som igangsatte omfattende jordreformer og andre gode sosiale tiltak...

Delstaten er fra naturens side tilgodesett med en liten ekstra-monsun som ikke treffer resten av India. Det er derfor grønt og frodig, med flere avlinger årlig. Et deilig avbrekk fra det brun-svidde du ser så mye av ellers i India. Du veit ikke hva *grønt* betyr før du har sett en spirende risåker her! Kerala ligger lenger sør enn Goa, og er derfor varmere. November til januar er nok den beste tida.

Varanasi

Varanasi er en av verdens eldste nålevende byer. Den er det åndelig sentrum for Indias 800 millioner hinduer, helligste by og viktigste pilegrimsmål. Selvom alle retninger av hinduismen er representert her, er dette likevel Shivas by, og det har den vært ihvertfall de siste 2500 årene. Dette er hans permanente bolig, og ingen steder er man så nærme Shiva som her. I hinduenes øyne er ikke Varanasi en by av denne verden. Den svever høyt over jorden på toppen av Shivas trident, og står under hans helt spesielle beskyttelse. Varanasi er ikke bare utenfor rommet, men også utenfor tiden. Den overlever derfor tilintetgjørelsen og gjenskapelsen av universet, som ifølge hinduene gjentar seg med noen hundre millioner års mellomrom (Big Bang-teorien!?)

Det høyeste målet i hinduismen (og buddhismen) er å bli så åndelig opplyst at man unnslipper reinkarnasjonen, slipper taket i materien. Varanasis popularitet som pilegrimsmål henger nok i høy grad sammen med at den som dør her automatisk oppnår denne frigjøringen, "moksha". En av Shivas mange oppgaver er å være dødens gud, og framfor Shiva er alle like, fattige eller rike – noe som må virke spesielt forlokkende i Indias rigide kastesamfunn. Å dø i Varanasi er m.a.o. en direkte-billett til nirvana, uansett om din karma skulle tilsi at du egentlig trengte 2-3 liv til her nede.

Å vandre gjennom de snirklete smugene i det gamle Varanasi er en utrolig opplevelse. Overalt er det templer og altere, og alltid masse seremonier på gang, med trommer og sang, bjeller og røkelse,

mens melk, smør og blomsterkranser ofres til gudene. De nedslitte husene, lyset fra oljelamper og kuskitten i gatene gir et nærmest middel-alderaktig inntrykk. Her er alt gammeldags, brunt og organisk – i sterk kontrast til f.eks. Bombays moderne, vestlige liv.

Byen er naturligvis et viktig samlingssted for de omvandrende sadhuene, og spesielt da shivaittene. Shiva er jo også hasjens gud, kosmisk stein, og sadhuene følger ivrig hans eksempel. I Varanasi er holdningen til cannabis veldig liberal, og denne tradisjonen gjorde at India fikk unntak for noen av bestemmelsene i den internasjonale narkotikaavtalen. Her finnes det offentlige "Bhang-shops", som selger opium og bhang (bladene og stilkene av cannabis). Rundt i byen er det et utall små boder som selger bhang-lassi (yoghurt-drikk med pot) for noen få rupees. Som utlending bør du likevel være diskret når du røyker, selvom det er fullt akseptert å ta imot en chillum hvis en sadhu tilbyr deg.

Ved bredden av Ganges ligger templene tett i tett, og det er bygd "ghats", brede steintrapper ned i vannet. Her myldrer det med pilgrimer som bader i den hellige elva, som sies å vaske bort alle synder. Rundt omkring sitter sadhuer og gjør yoga eller mediterer, og boder og selgere tilbyr mat, drikke, souvenirer og offergaver til elva. Spesielt grytidlig om morgen og ved solnedgang er stemningen mystisk og tidløs, og man tror lett at stedet ikke er av denne verden.

Byens innbyggere og de mange som kommer hit for å dø, blir kremert på **Manikarnika Ghat**, og her brenner bålene dag og natt. Det er lov å se på (men ikke ta bilder!), og ofte blir man invitert til

det. Det er en merkelig opplevelse for oss som er vant til at døden er så privat. Det er heller ingen sørping å se, den har de gjort unna andre steder – her feirer man at den døde har sluppet fri av verdens hjul. Senteret i det gamle Varanasi er **Dasaswamed Ghat**. I området rundt omkring finner du masse små guest houses. En gang anbefalte Lonely Planet i sin berømte reiseguide et sted som het "Yogi Lodge", med det resultat at annenhvert sted nå heter det, og alle påstår at deres er det "ekte" Yogi. Men drit i Yogi Lodge – hvis du skulle være så uheldig å finne det opprinnelige så ville du bare møte en gjeng med ensretta travellers som alle slavisk følger reisehåndboka. Det er masse andre steder å bo, innimellom smugene her og der. Det er billig, og relativt primitivt.

Dette er ikke noe sted som er veldig preget av vestlige turister, så maten er også billig. Du kan få en thali (Indias standardmiddag: en haug med ris og små skåler med sauser og grønnsaker) for noen få kroner, med så mye påfyll du bare kan spise. Og når du etterhvert blir lei av det, finnes det selvfølgelig også litt dyrere restauranter med større

meny. Vi ble aldri syke av maten, men vannet i springen er ikke trygt: det pumpes fra elva, og vi får håpe de ihvertfall renses det litt...

Varanasi er ikke bare et religiøst sentrum. Den er kjent for sin silke-produksjon (Benares-silke, et gammelt navn på byen), og for kunst og kultur. Indere og utlendinger strømmer hit for å lære å spille sitar eller tablas, og ofte er det store gratis-konserter der Indias ypperste musikere og sangere opptrer. Byen er også sentrum for litteratur og språkvitenskap, med røtter i en nasjonalistisk bevegelse rundt språket Hindi på 1800-tallet, som resulterte i at byen fikk sitt eget Hindi universitet. Og sist men ikke minst kommer folk hit for å lære yoga og meditasjon. Her kan du få *the real thing*, ikke lettvinde helge-kurs fra New Agerne, og det uten å betale en formue.

Himalaya

Det er mange friker-kolonier oppover skråningene mot Himalaya, nord i India. Det henger naturligvis sammen med at Himalaya er hellig for hinduene. Her har Ganges sitt utspring, og her bor Shiva høyt på en fjelltopp, kosmisk stein. Cannabis vokser vilt mange steder, dette er dens naturlige habitat. Området rundt **Manali** er jo verdenskjent for sin hasj, og den er billig her oppe. Selve byen er nå inn tatt av busslaster med indiske middelklasse-turister (som skal opp på toppene og se *snø*), men det finnes fremdeles mange små landsbyer rundt omkring hvor du kan nyte dine urter og resten av naturen i ro og fred. Tilsvarende hang-outs finner du oppover Parvati-valley og andre steder.

Høysesongen for disse stedene er utover våren og sommeren, når det blir utholdelige varmt nede på flatlandet. Monsunen kommer også seinere hit, og er ikke på langt nær så våt. Men til gjengjeld kan du noen steder møte *snø* i desember/januar. Ta med solide støvler, sovepose og varme klær.

India Generell info

Slik kommer du deg dit

Det er ikke vanskelig å komme seg til India. Du får en tur/retur flybillett for under 6000,- kroner, med åpen retur innen et halvt år. Den inkluderer forbindelse fra Oslo til en av de større flyplassene i Europa, og så en ca. 9 timers flytur til Bombay eller Delhi. I Oslo finnes flere små reisemyråer som spesialiserer seg på flyturer til Østen [Singh Travels A/S (Kongensgt. 14, 0153 OSLO), Khan Travels (Brugata 3C, 0186 OSLO), mfl], med billige billetter fra Aeroflot (flyr bare til Delhi), Air India, Kuwait Airlines, mfl. Det kuleste er naturligvis Air India, hvor du blir møtt med indisk musikk, sarikledde flyvertinner og god vegetarmat, men det kan lett bli rot og forsinkelser og de er ikke alltid av de billigste. Bestill gjerne billetten noen uker på forhånd, det kan bli utsolgt når du nærmer deg november/desember.

Visum

Du må ha visum til India. Det får du ved å henvende deg til Den Indiske Ambassade i Oslo (Niels Juelsgate 30, 0244 OSLO. Tlf.: 22 54 83 77). Du må fylle ut et skjema og levere fotos og

passet ditt. Det går visst an via post også. Det tar nå bare et par-tre dager, og koster 250 kr. for et 6 måneders turistvisum. “Student” er et rimelig nøytralt yrke å oppgi på visumsøknaden (“journalist” er det ikke!). Det er veldig lurt å be om 6 måneder med en gang, du veit aldri hvor lenge du vil bli i India – som regel lenger enn du tror...

Helse og vaksiner

Den hygieniske standarden i India er ikke slik vi er vant til det sterile Vesten. Folk reagerer som regel på dette på en av to måter. Du har de engstelige, de som konstant går rundt og bekymrer seg om maten eller vannet er reint, dytter i seg malaria-tabletter og antibiotika og omtrent skrubber skallet før de spiser en banan. De blir som regel syke. Og så har du dem som bruker hodet, men slapper av og slipper India inn på seg. Det er langt mellom det vi synes er ekkelt og det som faktisk er helsefarlig – du får ingen farlige sykdommer av å drikke te av et dårlig vasket glass. Alle tåler dessuten et par dagers diaré. Medisiner mot slike småting gjør det som regel bare verre, og forkludrer dessuten den resistensen du etterhvert bygger opp – leger i India er veldig slepphendte med antibiotika.

Mange er veggiser mens de er i India – grønnsaker holder seg naturligvis langt bedre i varmen enn kjøtt. India har lange tradisjoner på vegetarianisme, og det finnes masse god mat. Fisk kan du trygt spise hvis du er på en beach, ellers *ikke*.

Oftest er det best å spise på småsteder, der mor og far selv står i kjøkkenet. Maten er da nylagd, av folk som har en egeninteresse i kvaliteten. Noe som ikke gjelder på større restauranter hvor folk bare er ansatt. Et fancy interiør er ingen garanti for et reint kjøkken...

Vann kan også bringe smitte. I storbyene er det som regel ikke noe problem (mye klor), mens f.eks. Hampi er kjent for magesyke. Brønnvann er ofte bedre enn vann fra spring; spør lokalbefolkningen! Du kan kjøpe rensa vann på plastflasker, men det er dyrt og blir mye søppel.

Men for all del: spis og drikk! Det er bedre med en magesyke nå og da, enn at du konstant går rundt og bekymrer deg, mens kiloene renner av. Og får du ikke nok væske i dette klimaet blir du fort slapp og sløv. Husk at når du drikker te, kaffe eller alkohol så pisser du mer væske enn du drakk. Du må ha mye vann, jus eller brus – helst tre liter om dagen (det blir en vane).

Men dette er likevel tropene, og f.eks. små kutt eller sår som ikke ville bety noe i Norge kan lett bli infisert. Vær nøye med å rense og sette på plaster. Et vanlig problem i Goa er at folk får brannsårr fra motoren eller eksospotta på mopeden, og slike gror sakte og blir lett infisert. Bruk da sterile bind, og unngå å bade i sjøen (saltvann er *ikke* “reint”, slik mange hippies tror, men fullt av mikrober).

Vaksiner får du på din lokale helsestasjon, eller på Ullevål Sykehus hvis du bor i Oslo-området. Du må ihvertfall forsikre deg om at du har oppegående vaksinasjon mot tuberkulose (en reell fare i India), polio, tyfus, stivkrampe. Det har nå også kommet en vaksine mot Hepatitt-A (“Havrix”) – den er dyr, men verdt penga!

Husk at noen vaksiner skal tas i to doser, med kanskje flere ukers mellomrom, og innen en viss tid før avreise. Du må derfor *begynne* med vaksinene når du planlegger denne reisen.

Og husk: det finnes minst like mye AIDS blandt travellers i India, som her hjemme...

Solkremer med høy beskyttelsesfaktor er lurt å ta med seg, det er ikke lett å få kjøpt i India (inderne har dem innebygd). Noen av våre mer rølpete lesere

synes nok det høres teit ut, men husk at vi her snakker om intens *tropesol*, noe pigmenteringen i huden vår mildt sagt ikke er dimensjonert for (og spesielt ikke når du nå Røyker & Reiser om vinteren).

Det er også lett å bli overoppheta: hold deg i skyggen, skaff deg en caps/hatt og ha alltid med deg en vannflaske.

Politi!

En av de største farene for en Røyk & Reis-turist i India er **politiet**, spesielt i Goa. Det er en utbredt misforståelse blandt mange friks at “hasj har vært røyka i tusener av år i India, og er lovlig”. I prinsippet gjelder like strenge straffer for dop der som i Norge, men praksis varierer mye med hvor du er. Som nevnt er cannabis i praksis legalisert f.eks. i Varanasi. Vi har sett patruljerende politimenn stikke innom og ta seg en bhang-lassi på sine runder. Men som utlending bør du være litt diskret her også når du røyker.

I den andre enden av terrorskalaen finner vi Goa. I India er det mange munner som vil mettes, og ethvert mulig marked blir raskt utnyttet. Korrupsjon er en gammel tradisjon og allestedsnærværende. Det er derfor attraktivt å være politimann i Goa. Det er mange “kriminelle” (vestlig ungdom som bruker dop), de er fredelige og lette å fange, og de har mange penger å betale seg ut av klemmer med. Indere betaler faktisk store bestikkelser for å få jobb som politimann i Goa.

Et godt råd er: **ikke bli tatt**. Selvom det røykes åpenlyst overalt på disse beachene og lokalbefolkningen ikke bryr seg med det, patruljerer politiet regelmessig, og kan bokstavelig talt hoppe fram bak en busk og ransake deg, spesielt om kvelden. Det blir som en slags ville dyr, som det ikke er så veldig sannsynlig å møte i mørket, men som kan være veldig farlige når du gjør det. **Avslappet paranoia**, er stikkordet her. Du må alltid vite hvor du har dopet ditt hen, og være beredt på å kvitte deg med den ned i sanda eller bak en busk. Du kan ha den i underbuksa, det er ikke så ofte de sjekker der (og hvis de prøver kan du jo spille rasende og homofobisk indignert...). Gjem den i en sprekk i veggen e.l.l. når du er hjemme.

Hvis du likevel *blir* tatt, og de indikerer at dette er mееeget-alvorlig-og-bli-med-på-stasjonen, bør du oppføre deg høflig og spørre om ikke dette kan løses på en minnelig måte, eller liknende. Mumle, mumle – ofte kommer de da med en pris på “boten”. Betal hvis du kan, men det er lurt å gjemme noe av cashet sitt, slik at du kan prøve deg med at “vel, dette er alt jeg har”. Jo tidligere i en arrestasjon du får sjansen til å bestikke, jo lettere slipper du ut, og billigere. Politiet driter selvfølgelig i loven og om du doper eller ei; de vil ha *penger*.

Det skremmende er at bestikkelser ikke *alltid* er mulig. For å få oss til å betale når vi blir tatt, må de jo ha et virkelig ris bak speilet. Innimellom statueres det derfor et eksempel, ved at en doparrestasjon kjøres helt til topps, med 10 års lange fengselsstraffer (*ikke* moro i indiske fengsler!). Og du kan da ha brukt mange *titusener norske kroner* i bestikkelser og advokater underveis uten at det hjalp.

Hvor aktive og plagsomme Goa-politiet er har alltid variert mye fra sesong til sesong. Det er som regel verst etter et lokalvalg, når den nye guvernøren skal vise at han virkelig “gjør noe med dop-problemene i Goa”. Men etter en stund faller alt tilbake til det gamle igjen, det er for mange med økonomiske interesser i dette til at lovene har noe håp om å bli fulgt. På bakgrunn av alt dette sier det seg selv at du i India spiller dum forbruker, og bare smiler og betaler for dopet. Du kjøper ikke en kilo billig hasj oppi Himalaya og drar ned og selger på Goas

strenger! De lokale dealerne tillater naturligvis ikke sånn konkurranse, og mange travellers som var naive nok til å prøve soner nå årelange fengselsstraffer i Indias særdeles utrivelige fengsler.

Penger

For de fleste av våre kjære lesere høres nok 6000 kr. for en flybillett ganske mye ut. Men når man vet at det går til et godt formål, er det ikke så ille å ta seg en eller annen drittjobb et par måneder. Når du først er framme i India kan du klare deg med veldig lite – en uke i Amsterdam kan lett koste mer enn en måned i India. Kanskje har du en eller annen trygdeinntekt e.l.l. som surrer og går inn på kontoen din der hjemme, og så kan du ta dem ut i rupees med et MasterCard eller VISA-kort... Busser og tog er veldig billig, og spiser du indisk mat kan du få en middag for noen få kroner. Bortsett fra i store byer som Bombay og Delhi er husrom også billig. Et reisebudsjett på 2000-3000 Nkr i måneden burde være rikelig.

Skal du bo i Goa, kan det imidlertid lett bli mye dyrere. Maten koster mer på beachene, men til gjengjeld kan du få vestlig mat som cheese-toast, spaghetti, jordbær og annen typisk beach-food. Leier du et helt hus vil det på sikt være billigere enn et guest house, men likevel mye dyrere enn ellers i India. Går du ofte på parties blir det utgifter til moped eller motorsykkeltaxier, dop, mat og drikke gjennom natta – og kanskje politibestikkelser...

Guidebøker

Den beste er “INDIA – a travel survival kit” fra Lonely Planets. Ikke følg den slavisk, da blir det den greia med at alle skal dra og se det samme. Og ta uttalelsene med en klype salt (sjekk heller sjø!). Men den har mye praktisk og historisk info, og gode og detaljerte opplysninger om hvordan man kommer seg rundt, masse kart over delstater, byer osv. Det kan jo være greit å ta inn på noen av de guest housene de anbefaler når man først ankommer et sted, men de er ofte ikke de billigste eller beste: de lever jo fett av en sånn fantastisk reklame det er å bli anbefalt av Lonely Planets! En ulempe er at boka er jævlig tjukk og tung, og den koster flere hundre kroner. Du klarer deg uten, også, og du kan alltid titte i andre travellers eksemplare nå og da!

Et generelt råd: reis langsomt, bli ihvertfall noen dager på hvert sted. Skal du få noe ut av det, kan du ikke se hele India på 6 måneder. Da får du bare overdose overflate-inntrykk og blir jævlig sliten. Alle de friker-stedene vi har nevnt her, har en halvveis bofast frikerbefolkning. Folk blir der i uker og måneder – noen også hele året. Ta deg tid, stresse gjør du nok av hjemme. 3 måneder vil vi si er en minimum India-reise hvis du skal få noe ut av det, og noe igjen for den dyre flybilletten. Bli gjerne lenger hvis du kan. *God tur!*

I del 2 av Røyk & Reis-katalogen har vi foreløpig planer om å ta for oss Marokko, Gambia og Mexico. Og hvem vet: kanskje også lesernes egne innleggelse? Skriv! Spread the word!

Denne feriekatalogen er utarbeidet av:

Opplysningsrådet for psykedelika

Slik gjør de det i Russland...

Sovetski, Russland. Torsdag 14. oktober utspant det seg et bizzar gisseldrama like ved grensa mellom Russland og Finland, da bevæpnede regjeringsstyrker forsøkte å ta kontroll over den arbeiderstyrte Vyborg papirmølle nær småbyen Sovetski.

For tre år siden ble fabrikkens solgt til det britiske firmaet Nimonor. Men arbeiderne som gikk månedsvis uten lønn tok selv over fabrikkens, og truet med å sperre hovedveien mellom St. Petersburg og Finland. De valgte sin egen direktør, Alexander Vantorin, og har siden drevet mølla selv. En rettskjennelse dømte i mai 1998 okkupasjonen ulovlig og krevde at fabrikkens gis tilbake til de engelske eierene. Men arbeiderne nektet og saken dro ut i langdrag. Ute av stand til å kontrollere mølla solgte Nimonor den til et annet engelsk selskap, Alcem UK. Eierforholdene i begge selskapene er noget uklare, og det spekuleres i om ikke pengemennene er de samme – at eierskiftet var en måte å omgå diverse russiske avgifter på.

Uansett hvem eierne måtte være krever arbeiderne å få etterbetalt all utestående lønn (ca. 50 millioner kroner) og bevaring av alle arbeidsplasser, før det overhodet er snakk om å diskutere oppgivelse av mølla. Alcems direktør for fabrikkens, Sabadash, har lovet gull og grønne skoger dersom arbeiderne oppgir okkupasjonen. Men de stoler ikke på ham. "Vi har blitt fortalt at

Alcem tenker å gjøre papirmølla om til en finérplate-fabrikk", sier Vera Gaidaman, en av fabrikkens over 2000 arbeidere. "Dersom de gjør dette vil majoriteten av oss stå uten arbeid. Mister arbeiderne mølla har de ikke noe sted å gå og ingenting å spise".

I 18 måneder har arbeiderne selv drevet fabrikkens, men i juli i år dukket Alcems utnevnte fabrikkdirektør opp med et par rettsfullmektige og seks politimenn på slep. Deres forsøk på å ta seg inn på området strandet da Vantorin barrikererte seg inne på direktørens kontor, samtidig med at arbeiderne nok en gang truet med å blokkere hovedtransportåren mellom Russland og Finland. Minst en person skal ha kommet til skade da øvrigheta og "direktøren" ble jaget fra området. 14. oktober i år kom så Sabadash tilbake, denne gang med en privat milits, og paramilitære politistyrker – utlånt av de regionale myndigheter. Først ble det brukt tåregass og køller, da dette ikke nyttete åpnet politiet ild mot de ubevæpnede arbeiderne. I kuleregnet som fulgte ble åtte arbeidere skadet, to av dem alvorlig. Trass harde tak klarte nattskiftet å holde stand, og snart strømmet folk til fra alle kanter. En gruppe politimenn ble tvunget til å barrikerere seg i administrasjonsbygningens 2-etasje. Omringet av 700 illsinte arbeidere tok politiet åtte mennesker som gissel, deriblandt én med skuddsår i skulde-

ren. Som svar på dette tok arbeiderne Sabadash som gissel og gav ham en skikkelig omgang pryl. Slik situasjonen nå sto så ikke myndighetene annen mulighet enn å trekke seg tilbake og la arbeiderne beholde kontroll over fabrikkens enn så lenge. Det bør også nevnes at det ble gjort et rundhåndet – dog nyttesløst – forsøk på å bestikke Vantorin til å avblåse "streiken", da trusler åpenbart ikke nyttete.

Denis Salnikov, en av de gisseltagne arbeiderne, ble angrepet av maskerte menn da han kom ut av en heis på jobben. "De slo meg i bakken og begynte å sparke meg mens jeg lå nede", sier han. Vidre kan han fortelle at en mann ble truffet i skulderen og en annen fikk skutt av noen fingre på venstre hånd. "Han som var truffet i skulderen ble banket opp etter at han var skutt, de dro av mannen buksene og bandt ham med dem før de begynte å sparke løs", sier Salnikov med ansiktet fullt av blåmerker og hevelser.

Sabadash har lovet bot og bedring dersom fabrikkens blir lagt i de britiske investorenes hender, men arbeiderne stoler ikke på ham. De kan med rette frykte at fabrikkens da blir stengt, som

så vanlig er i dagens kapitalistiske Russland, og det topp moderne utstyret solgt – uten at arbeiderne ser så mye som en rødt rubel. Dette er også de regionale myndighetene klar over, de ønsker heller ikke papirmølla stengt. I tillegg til å være regionens hjørnesteinsbedrift og hovedarbeidsplass, leverer den strøm til store deler av området. Dette i tillegg til den enorme lokale støtten – de fleste rundt der jobber på fabrikkens eller er i nær familie med noen som gjør det – gjør at arbeidernes sak kan stå sterkt. All makt til streikekomiteén!

Z.B.

For mer info:

www.angelfire.com/ks/iww/index.html

...Slik gjør de det i Amerika

Eugene, Oregon. 18 Juni i år gikk anslagsvis 200 anarkister og aktivister berserk i sentrum av den amerikanske byen Eugene. I timesvis fór de frem og tilbake i gatene og lekte katt og mus med politiet, i sitt kjølvann etterlot de knuste butikkvinduer, ramponerte biler og et fullstendig rush-traffikkkaos. Denne åsgårdsrei brøt ut fra en større lokal demonstrasjon mot det da pågående G-8 toppmøtet i Köln, dette var del av en fredelig euro-amerikansk markering. Opptoget – bestående av aktivister med fargerike masker og

kostymer, og et halvt dusin toppløse, magedansende kvinner dekket med sølvfarget kroppsmaling – bølget gjennom gatene og skriblet antistatlige og anti-kapitalistiske slagord på fortau og murvegger. Det ble knust PC'er, TV-apparater og videospillere som aktivistene selv hadde medbrakt og ofret til formålet.

Men etter at den planlagte marsjen var overstått brøt en større gruppe ut og startet et eget korstog mot den internasjonale storkapitalen. Blant de rampognerte forretningene var en Nike-sjappe, flere banker og fastfood-kjeden Taco-bell. I sin berserkerangang strømmet aktivistene ut i gatene, de blokkerte trafikken, og enkelte dag-pendlere ble dratt ut av bilene og konfrontert med sin egen ignoranse. En noe overilt handling, som nok virket mot sin hensikt. En av de forulempede bilistene ble så rasende over forstyrrelsen i den trygge hverdagsrutinen at han hoppet ut av bilen og dasket til en av demonstrantene i bakhodet med en skiftenøkkel.

Etterhvert tok politiet – som hadde holdt seg rolige under den første og relativt siviliserte del av markeringen – i bruk tåregass mot demonstrantene. Og det hele utviklet seg til en regelrett gatekamp, som endte med tyve arresterte og åtte skadde politimenn. Både politi og demonstranter gir hverandre som vanlig skylden for tumultene. Sannheten ser ut til å ligge i en langvarig polititrukassering av det fattigere samfunnslag og det anarkistiske miljøet i byen. Og at den undertrykte aggresjon og avmakt slike forhold skaper ble avløst av en berusende følelse av frihet – ved å være samlet på gatene i et så stort antall at politiet ikke turte å gå hardt til verks – og ikke som følge av noen bestemt provokasjon denne dagen.

En av demonstrantene, Robert Lee Thaxton, ble i september dømt til fem år og ti måneder i fengsel for å ha angrepet en politimann. Thaxton kastet beviselig en stein, på størrelse med en tennisball, i brystet på politimannen Larry Blackwell. En stein som sann-

synligvis ville ha knust Blackwells kraveben, hadde den ikke truffet politiskiltet og gitt det en kraftig knekk. Thaxtons forsvarer sier at dommen vil bli anket, da retten ikke kunne motbevise påstanden om at aktivisten handlet i selvforsvar. Arrestanten vedgår de faktiske forhold, men hevder at steinen var myntet på ruta i en tom politibil. Men at han ble så skremt av den brautende politimannen i terroruniform. I tillegg fikk Thaxton en dom på atten måneder for opptøyer, tilsammen syv år og fire måneder.

Til dette sier Blackwell at det kunne ha gått demonstranten mye verre dersom han hadde fått tid til å reagere før steinkastet, *han kunne ha blitt skutt.* **Z.B.**

Svein

MAGNE

Pedersen

- KRISTENDOMMENS SVAR PÅ JAHN TEIGEN

Han vet nøyaktig hvordan han skal variere stemmebruken, fra høye rop og kraftig stemme til knapt hørbar hvisking. Og når hans utrolige orale ferdigheter kombineres med sidelengs forflytninger, passende pauser, talende håndbevegelser og et kroppsspråk som står til innholdet, har han forsamlingen i sin hule hånd."

Hvilken rock-konsertanmeldelse er dette? Jerry Lee Lewis? Little Richard? Eller Jahn Teigen? Neida, det er vår alles kjære og kjente Svein-Magne Pedersens helbredesshow som blir anmeldt av Namdals-Avisa.

Vi har blitt kjent med den kristne predikanten og healeren Svein-Magne Pedersen gjennom forrige nummer av Gateavisa hvor vi påpekte hans mislykkede karriere som profet og apokalyptiker. Idag har Pedersen lagt fremtiden bak seg og er nå en suksessfull håndspålegger og helbreder. Men hvis Pedersen er like vellykket som helbreder som han var apokalyptiker, må vi nok opprette en egen skadestue for hans virksomhet ved Legevaktene landet over.

Denne vekkelsespredikanten fra Håkvik er en kontroversiell person. Ifølge ham selv står helbredelsesmiraklene i kø. F.eks. viste Pedersen sine helbredelsesevner i 1995 på Per Ståle Lønning Show i TV 2 ved å heale gjennom TV-skjermen. Sett under norske forhold er Svein-Magne Pedersen et interessant tilfelle. Her på det statskirkelige berget er vi ikke så vant til karismatiske vekkelsespredikanter, telt-evangeliske helbredelsesmøter og kommersiell, fundamenta-

listisk kristendom. Dette må få oss til å spørre: hvem er egentlig denne Svein-Magne Pedersen?

EN HELBREDES-KREMMER BLIR TIL

Svein-Magne Pedersen er en ekte nordlending, akkurat som Oluf og Rune Rudberg. Han er født og oppvokst i Håkvik, en liten bygd utenfor Narvik. Han vokste opp i en læstandiansk familie, men konverterte til baptist i puberteten.

Fra nå av fikk Pedersen en brennende lyst til å bli evangelist, som for ham stort sett ville gå ut på å frelse hedninger og utføre mirakler. Pedersen var ikke noe særlig interessert i fysisk nytelse, et liv i puritansk fornektelse appellerte mer til ham. Dette trenger jo ikke være negativt. Mange store menn har levd et liv i askese som avholdsmenn, ikke-røykere, og vegetarianere – Adolf Hitler f.eks.

Men den unge Pedersens store idol på 1960-tallet ble verdensevangelisten Billy Graham, som er for den fundamentalkristne karismatiske bevegelse det som Elvis Presley er for rocken. Billy Graham er etterkrigsti-

dens store stjerne i vekkelsesmiljøer – på internasjonalt plan. En ekte amerikaner med tro på bibelens bokstavelige ordlyd, den kristne kjernefamilie og autoritær kristen moral. Så sterk var Billy Grahams tiltro til lov, orden og autoriteter at han under den amerikanske Vietnam-krigen dro rundt på militærbaser i USA og velsignet de amerikanske bombeflyene – før de dro på bombetokt til Vietnam for å slippe napalm over sivilbefolkningen. Gud, Presidenten og den amerikanske militærindustrien er jo som vi vet på den samme siden, spesielt når det gjelder å slippe bomber over kommunister. Den unge Svein-Magne Pedersen ergret seg gul og grønn over den negative media-dekningen Billy Graham fikk i Europa på det venstre-radikale 1960-tallet.

Predikantambisjonene til Pedersen fikk ihvertfall ben å gå på da han kom over en bok som Arild Edvardsen hadde oversatt til norsk, en bok av T.L. Osborn som på norsk ble

hetende "Helbred De Syke". Dette var den versjonen av kristendommen Pedersen hadde lengtet etter, en kristendom som ifølge ham selv var fylt med "kraft, tegn og under". Pedersen ba intenst til Gud om å bli skjenket denne nådegaven, å bli en helbreder, men Gud var i dette tilfellet (som så ofte) helt fraværende.

Pedersen tok dette fraværet med fatning. Etter bibelskolen Ansgar

Det er tillatt å tjene penger, Gud skapte sølv og gull. Penger er en velsignelse...

(hvor han stortrivdes, spesielt i faget Vekkelse) ble han sivilarbeider i Harstad, på Betesda sykehjem som var bygd opp av pinsevenner. Her hadde han ry på seg for å være kvinnehater. Hvorfor han skulle være det, vet vi ikke, men kvinnehater er jo ikke noe nytt i kristendommens historie – ingenting er jo som lukten av brent heks om morgenen. Kanskje var det fordi Svein Magne Pedersen hadde kvinnehateren Paulus som forbilde? Paulus er jo som kjent mannen som hele kristendommen er bygd på, og ikke den jødisk-revolusjonære Jesus. Det var tross alt Paulus som sa at kvinner skulle tie i forsamlinger, at de kun var laget for å føde barn, m.m. Alt dette kvinnehatet er klart uttalt i de fleste Paulusbrevene i Det Nye Testamentet. Likevel var ikke Pedersen mer kvinnehater enn at han greide å forelske i seg i en ung jente som arbeidet der, hans fremtidige kone.

Deretter fulgte Misjonsforbundets teologiske seminar, men dette teoretiske studiet ble for kjedelig og vanskelig for den ramsalte nordlendingen. Lyspunktet oppsto da den norsk-amerikanske pastoren Herbert Mjørud fra trossamfunnet Full Gospel Business Men (hvilket navn! Aaah! Have a sniff – det bare lukter dollar av hele pakka!) besøkte skolen og talte om åndsdøping og helbredelse av de syke. Svein-Magne fikk ny inspirasjon og ba på nytt Gud om å bli skjenket unike åndskrefter...og hva skjedde vel ikke? Under ydmyk gråt opplevde han "Å tale et nytt – og for ham fremmed – språk." Gud hadde slått ned, som lynet selv, og plantet noe i ham. Like etter giftet Svein-Magne Pedersen seg og nå begynte underne å komme.

TROLLMANNENS LÆREGUTT

Det er bare Gud som ikke har noen begynnelse. Helbrederen Svein-Magne Pedersen begynte sin virksomhet med sin svigerinne. Hun var plattfot og Svein-Magne ba for henne om helbredelse for dette. Ifølge begge to ble plutselig føttene hennes krummet og to buete føtter avløste plattfotheten hennes. Det første av Svein-Magnes mirakler hadde skjedd. Like etterpå

helbredet han en dame for reumatisme. Men merkelig nok, etter å ha fått disse guddommelige og sjeldne nådegavene, så ble det plutselig ikke noen flere mirakler. Hvorfor ikke? Hva skjedde? Etter å ha gnålt om å få helbredelsesevner i ti år, og når det så skjer, så bruker Svein Magic Pedersen og det bare på to personer.

Nå fulgte en omflakkende tilvarelse for Pedersen og familien, på jakt

etter sin nisje i kristenmarkedet som kunne føre dem til Mammon. Predikant, sanger og musiker på Helgelandskysten, deretter framvisning av filmer av sitt store idol Billy Graham. Men entusiasmen og kollekten fra tilhørerne var liten. Han prøvde seg som journalist i Nordland og skrev innlegg i blader og aviser (se første del av denne artikkelen i Gateavisa nr. 164). Men nok en gang forble han en trollmannens læregutt, for uansett hvor apologetisk firkantet bibelens skribenter i NT forekommer, så opplevde de ihvertfall ikke den latterliggjøringen som ble Pedersen til del i sin skribentkarriere: nemlig to ganger å havne i Dusteforbundet i Dagbladet.

For å toppe det å være trollmannens læregutt begynte nå Svein-Magne Pedersen på tømmerkurs i Bardufoss. Tømmeren Jesus – som endte med å bli tømret opp på et kors under den jødiske sabbaten for 1999 år siden – greide å skape en etterpåfølgende kultus rundt seg. Men dersom Pedersen var like vellykket som tømmerer som alt det andre han prøvde, så må Bygningsrådet ha en helvetes mye å ta fatt i. Det morsomme er at under denne skoletiden delte Pedersen

Ikke akkurat de tre vise menn.

hybel med et medlem av Hedningesamfunnet. En dårlig koalisjon (eller kollisjon) som gjorde Pedersen til daglig pendler. En-null til Hedningesamfunnet med andre ord – Predikanten Svein-Magne Pedersen greide altså ikke å omvende en erklært

Hedning en gang. Hvor ble miraklene av? Ihvertfall fortsatte Pedersen og familie sin nomadiske tilvarelse gjennom Mosjøen, Lofoten og Fosenhalvøya med lærerjobber, evangelisering og helbredelsesforsøk.

Men Pedersen bar på en drøm om å flytte til utlandet, da helst Canada, en drøm som ble oppfylt i 1982. Her ble han boende i syv år. Ifølge ham selv var det her han fant seg selv.

DEN FORTAPTE SØNN VENDER HJEM

Fra de tidligste tider har sykdom og for tidlig død hos menneskene blitt sett på som en fryktelig skjebne. Samtidig har det i menneskehetens historie eksistert personligheter som har hevdet at de har hatt unike evner til å både lege sykdom og stoppe død. I primitive kulturer og religioner har trollmenn og trollkjerringer kurert sykdommer med hemmelige urter, besvergelses, rituell dans, o.l. Denne form for helbredelse blir i dag kalt for magi av den logisk positivistiske skolemedisin. Men skillet mellom magi og medisin kan være lite.

Paulus er jo som kjent mannen som hele kristendommen er bygd på, og ikke den jødisk-revolusjonære Jesus

Den største konflikten har ofte stått mellom medisin og religion. Allerede i oldtiden var medisin noe som skulle underlegges en religiøs autoritet. Denne konflikten er like aktuell nå som for flere tusen år siden. I dag best eksemplifisert gjennom abortkampen, hvor religiøse og sekulære interesser står steilt mot hverandre i definisjonen av hvor medisinsgrense slutter og hvor kristendommens begynner.

mirakel var ofte tegn på en guddommelig innngripen i menneskenes liv som gikk mot det tradisjonelle livsmønsteret. Den jødiske opprøreren og ritualmagikeren Jesus, kjent fra det Nye Testamentet som Kristus, er et godt eksempel her. Ikke bare gikk han på vannet, eller mettet fem tusen med litt brød og noen sure sild, eller kurerte sykdommer ved håndspåleggelse. Han overskred også selve Døden – den døde Lazarus sto opp fra den evige søvn og gikk hjem. Etter å ha endt opp som påskepynt for romerske trekors oppsto denne kultusen rundt Kristus og siden har den aldri stoppet. Det er en jevn kontinuitet av påståtte hellige menn i kristendommens historie som hevder å ha i seg denne miraklenes nådegave og kraft som deres grunnlegger en gang selv hadde.

Den nord-norske Svein-Magne Pedersen er en av dem. Den åndelige ballasten for dette fikk han i Canada. Her virket han bl.a. som indianermisjonær, hadde sitt eget program på lokal-TV, ble kjent med helbredelsesforkynnerne Frances & Charles Hunter og begynte å kurere indianere med mirakler. Etter syv år med dette og mye mer kom Svein-Magne Pedersen

og familien hjem til Norge, bosatte seg i Vennesla og startet Misjonen Jesu Leger i 1990.

Og nå var Pedersen (for en gangs skyld) "in tune". For det tåpelige supermarket-okkulte 90-tallet lå i startgropa. I ett tiår som har vært dominert av det mest idiotiske og samtidig mest autoritære New Age så har Svein-Magne Pedersen vært i godt selskap – fra den kaklende hatsfeministen Eva Lundgren som hevder at skjulte barnespisende ritualsatanister er ute etter henne, til selve årgangsvinen av ufologisk mytologi Rauni-Leena Lukkanen, til gjenfødte Auschwitzofre som Inger Lise Rypdal, til snørrunger kledd i svart som brenner ned kirker fordi satanisme har blitt en trend for ihjelkjedete overpedagogiserte drittinger fra den øvre middelklasse. Hvem kan vel klandre Svein-Magne Pedersen for sitt helbredesshow?

Sakte men sikkert begynte han å helbrede. Miraklene sto selvfølgelig i kø ifølge ham selv og de som hevdet at de ble helbredet. Eks.: en kvinne fra Vennesla med ødelagt rygg og store smerter skulle ta en ryggoperasjon. Men først gikk hun i forbønn hos Pedersen. Miraklet skjedde, hun ble frisk. Eller? Hvordan kunne hun bli frisk? Hun var tross alt ikke syk, men hadde et fysisk handicap. Hennes eget svar var: "Men kan Jesus gå med sår i håndflatene, kan jeg gå med den skjeve ryggen min den tida jeg har igjen..." Kommentar er vel unødvendig ettersom miraklet her er kvinnens egen innstilling. Men at Pedersen er en kvakk-

TVERRKYRKJELEG
MØTE
 Evangelist Svein-Magne Pedersen
 talar i Førdehuset, peisestova,
 søndag 26. mars kl. 15.00
 Svein Magne er tidlegare
 indianermisjonær og leiar for
 Misjonen Jesus Leger.
 Det skjer under i hans virke.
FORBØN FOR SJUKE
ALLE ER VELKOMNE!

sal-

ver kan det vel ikke være tvil om: i

1993 hevdet han at han hadde kureret en kvinne for AIDS. En "Rita" (pseudonym for Ritalin?) som Pedersen hadde gitt forbønn for over 40 ganger på telefonen, hevdet ifølge Pedersen selv at prøvene fra sykehuset viste at hun var frisk. Hvis dette var virkelig sant, så ville det være en medisinsk sensasjon. I så fall, hvorfor står ikke "Rita" og sykehuset frem og forteller om denne sensasjonen de også? Den eneste medisinske autoritet vi har her, er ikke en lege eller en pasient, men Pedersen selv. Tro ham den som vil.

Pedersen har som andre kvakksalvere inno 1990-tallets New Age virkelig integrert den eldgamle magien med vår tids nye teknologi: hos Svein-Magne Pedersen finner man teletorgmisjon (fem teletorglinjer! tre manuelle, to andaktstelefoner) i tillegg til tre vanlige telefoner. Ikke nok med det, Pedersen sender også ut bønneduker – som er små hvite tøylapper og ingenting mer. Overnevnte tjenester koster penger. Konfrontert med dette sier Pedersen: "Det er tillatt å tjene penger, Gud skapte sølv og gull. Penger er en velsignelse..."

Har vi hørt den før? Ihvertfall, neste skritt til Pedersen var e-mail-forbønn. Pedersen opprettet egen mirakelside på det hedenske internettet og

tilbyr nå også sine helbredelsestjenester over datanettverket. Men slik virksomhet går ikke upåvirket i dette landet. I september 1993 ble Pedersen anmeldt av Helsedirektoratet for tilfellet med den AIDS-syke "Rita".

Politiet henla saken og Pedersen konkluderte med at dette var "heksejakt og kristendomsforfølgelse". Akk ja, som de kristne har måtte lide opp gjennom århundrene for sin tro i deres vidsynte og tolerante univers.

Det store nasjonale gjennombruddet for Svein-Magne Pedersen kom med to opptredener hos Per Ståle Lønning på TV 2 – henholdsvis 12. oktober 1995 og 7. mars 1996 – hvor Pedersen bl.a. helbredet gjennom TV-skjermen. Programmene ble en stor suksess og massevis av syke mennesker som så på, hevdet i ettertid at de ble helbredet. For de av oss som er gamle nok til å huske Uri Geller og hans mirakler gjennom TV-skjermen på NRK en lørdagskveld på 1970-tallet så vil man huske hva som "skjedde" etter at Uri Geller hadde bedrevet sin ritualmagi inn i de norske stuer. Nordmenn – dette staute og trauste folkeslaget – rapporterte da om gamle ødelagte klokker som begynte å gå og skjeer og kniver som automatisk bøyd seg. Uri Geller er forlengst avslørt som bløffmaker (mest av alt av skeptikeren James Randi) og folks gamle klokker og skjeer er forlengst kassert. Men Pedersen selv var stolt av sin Las Vegas mirakeloptreden og det faktum at mellom 450 000 og 500 000 tusen nordmenn så programmet. Javisst, populisme er svaret – eller som vi vet fra Bibelen: folket ville ha Barrabas fremfor Jesus. Og Pedersens mirakelkirurgiske etterlatte klokke-og-skjeer, hva sier de? Ett eksempel: Arne

Pedersen fra Straumen i Nordland som var plaget av en knelidelse ble helbredet av Svein-Magne Pedersen gjennom TV-skjermen. Hallelujah! Det er jo et mirakel! Like etterpå døde han av kreft. La det være et gravskrift over mirakler og mirakelmenn.

Men i såfall, hva er sykdom for Svein-Magne Pedersen? Han sier bl.a.: "Man kan bli syk gjennom å vanskjøtte sitt legeme... ved syndige laster og lyster... Sykdommer kan også være av demonisk art. Satan kan påføre oss lidelser, hvis vi åpner for okkulte krefter. Bibelen sier også at synd kan gi sykdom." En tidsreise med andre ord – ta ett skritt tilbake til middelalderen med Svein-Magne Pedersen.

Men er denne artikkelen bare en journalistisk nidvise fra en sekulær materialistisk skeptiker, ett logisk-positivistisk angrep på et transcendent alternativt livssyn? La oss se hva noen av Pedersens åndsbrødre har å si om hans virksomhet. Som tidligere baptist talte Svein-Magne Pedersen på landsmøtet til Det Norske Baptistforeningen i 1996, noe som ble en tvilsom opplevelse for foreningen. Generalsekretæren Billy Taranger sier om Pedersen: "...jeg ble overrasket over hans ensidighet og sort-hvitt-tenking. Det hele artet seg også mer som et show enn en tale." At Svein-Magne Pedersen er en kvakksalver kan det jo ikke være noen tvil om, men at han er en stor fjott blir også tydelig når det også blir påpekt at Pedersen harseleerer med syke mennesker idet han på baptist-møtet demonstrerte hvordan halte gikk før de ble helbre-

det. Så utrolig morsomt Pedersen må ha det i sin millionær-påvirkede metafysiske legedom. En annen prest og sjelesørger sier om Pedersen at "Han hadde et uverdig språk og en mangel på bibelsk forankring...". Pastor Sten Sørensen sier om Pedersen at "– Det ble for mye Marve Fleksnes... han kommuniserte dårlig med forsamlingen. Han drev ablegøyer med sykdom,...". Det er fra sine nærmeste man skal få det, spesielt i den kristne trosfamilie.

Det inntrykket vi får av Svein-Magne Pedersen er en eventyrer, en uredd banebryter, en mann med pionértrang. Akkurat slik som general Custer engang var. Men ingenting av ovennevnte vil stoppe Svein-Magne Pedersen. Akkurat som Pedersen som apokalyptiker på 1970-tallet styrtet frem i landskapet, slik vil Pedersen i dag kjøre bulldozer i et glassmagasin når han springer omkring på scenen som en frosk i kontinuerlig elektrisk sjokktilstand og kvekker fram sine orkesterte linjer angående guddommelig helbredelse med den klamme helbredelseshånden av dollar-ånd. Hallelujah, broder! Frelsen er like rundt hjørnet, hold sjekkheftet klart!

Geir Levi Nilsen

Pedersens magiske bønneduker.

Spisestedet Vegetarkafé

Økologisk og biodynamisk

mat for småkonger

Mandag - fredag kl. 1400 - 2200

Dagens fra kr. 30,-
Pasta fra kr. 25,-
Salater fra kr. 25,-
Suppe fra kr. 20,-
Te/kaffe kr. 7,-

Ta trikk 11 eller 19 til **Hjelmsgate 3** (v/Vibes gt.)

Tlf: 22 69 01 30 (Lokalene kan leies i helgene til møter, fester o.l.)

DAG OG TID

Pilestredet 8
 0180 OSLO

Verdas einaste

**riksavis på
 nynorsk!**

Telefon

22 33 00 97

Telefaks

22 41 42 10

*Partipolitisk
 ubunden vekeavis
 med brei kultur-
 dekking og
 fingeren i jorda.*

Sterke scener fra kristendommens bakside

Gateavisa har fått i hende et eksemplar av en type pornografiske noveller som for tiden sirkulerer i visse kristne miljøer her i landet. Det er pressens plikt å bringe også de mørke sidene av vårt samfunn fram i offentlighetens lys, selvom mange sikkert vil vemmes over de grafiske beskrivelser av kroppsvæsker o.l. som utmales her. Det vi synes er langt mer rystende ved novellen, er at den viser hvordan kristendommens dobbelt-moral og undertykkelse av seksualiteten fører til pedofili og sære fetisjismer. Det er

kanskje ikke så underlig at det skjer seksuelle overgrep i en bevegelse som dyrker fornedring og lidelse – den torturerte Jesus som forblør på korset. Det syndige, angrenede menneske er idealet, strippet for enhver selvrespekt, nedbrutt og bokstavelig talt på knærne – “lutret” – som trygler om tilgivelse og frelse hos den allmektige, strenge og straffende Fader-gud. Det gjør oss kvalme, mer eksplisitt sado-masochisme er det vanskelig å finne. OK, hold deg fast...

Det glade budskap

Pastor Paul er barnas mann. Jeg vet det, for jeg var en gang en av hans utvalgte.

Jeg kunne lange bibelvers på rams. Uten å stamme, og uten å slå blikket i golvet la jeg ut om de gode gjeringer.

Pastor Paul pleide å dra hånden gjennom luggen min og si at vi sikkert kom til å bli gode venner. Jeg visste ikke den gang hvor rett han skulle få.

Denne søndagen, mange år seinere, er kirken halvfull. Jeg har bestemt meg for å oppfylle pastorens hemmelige drøm, som han røpet for meg, en ettermiddag etter at han hadde talt ved begravelsen til min matematikklærer fra barneskolen.

Det er noe spesielt ved søndager. Vanligvis følger jeg pastorens preken fra første benk, og dagens ord vil liksom ikke slippe taket før neste dag, om det er en god preken.

Idag har jeg bestemt meg for å komme så nær kilden som mulig, og sitte på knærne på prekestolen, og lytte etter pastorens skritt.

Jeg smiler bredt til ham, og ser inn i et par nøttebrune øyne idet han entrer prekestolen – lett og ledig for en mann på en seks og åtti, med nitti kilo jordisk legeme å dra på. Det knirker i det øverste trinnet.

Pastor Paul røper ikke med en mine at han har selskap. Han klarer røsten, og begynner dagens preken.

“Den som gir dere et beger å drikke fordi dere hører Kristus til – sannelig, det sier jeg dere, han skal slett ikke miste sin lønn. Men den som forfører en av disse mine små som tror på meg, for ham var det bedre om han var kastet i havet med en kvernstein rundt halsen.”

Kristen pikk er like god som all annen pikk, sier jeg.

Det startet under min tid som korgutt. Jeg var tolv. Det er noen år

siden nå. Han tok meg gjerne på fanget; strøk meg over håret og kalte meg sin lille engel. Det er pastorens fortjeneste at jeg har fått pikk på hjernen. Dag og natt tenker jeg på oppreiste pupper; pulserende av blod, bankende, store, stive lem som jeg lærte å håndtere før jeg kom i stemmeskiftet, da jeg ennå var ung og uskyldren, og opplært til å tro at all øvrighet var innsatt av den Gud jeg var opplært til å frykte mer enn min egen far.

Jeg husker hvordan størrelsen skremte meg.

En dag lot han meg holde den i handa. Etter hvert som tiden gikk, fascinerte den meg – og han lot meg forstå hvor privilegert jeg var som fikk bli med på en ridetur i sakrestiet etter å ha lovprist Herren med sang. Kirken lå der stor og tom og naken og bare ventet på å bli fylt av kjærlighetens evangelium, som han kalte intimiteten vår.

Pastor Paul flytter urolig på beina.

I Guds hus er det høyt under taket, men trangt på selve prekestolen.

“Om hånden lokker deg til synd...” Pastor Paul snakker til den lydhøre forsamlingen med høy og klar røst, og stort patos. *“...så hogg den av! Det er bedre for deg å gå vannfør inn til livet enn å ha begge hender og komme til helvete, til ilden som aldri slokner.”*

Jeg har alltid ment at det er han som har den største pikken som burde få bestemme. Jesus hadde sannsynligvis en enorm pikk. Hvorfor skulle han ellers ha tolv disipler hengende i skjortene?

Jeg griper meg stadig i å gruble over hvem som er den utvalgte i årets kull. Pastor Paul er like hekta på unge gutter som han er på rollen sin som formidler av kjærlighetens budskap.

Det er trygt og godt å sitte på huk med hodet under prestekjolen. Men trenede fingre finner jeg veien til gylfen hans. Jeg drar glidelåsen sakte ned, og griper pastorens slappe lem mellom fingrene.

Kunne det være Audun med de viltre krøllene, det lubne barneansiktet med de uskyldsblå øynene; som stammer når han prater fordi han har et brennende ønske om å fortelle alt på en gang? Eller Johannes med det alvorstyngede ansiktet, den magre gutten med den bleke huden, med tynne ben og en holdning som vitner om mange lange timer foran data-skjermen?

Det hender jeg tar del i konfirmasjonsforberedelsene, som pastorens høyre hånd. Guds lam – kaller han de unge håpefulle podene.

Til avisen forteller Pastor Paul om sølibatets velsignelser. At kjødets lyst ikke må komme i veien for den altopplukende kjærligheten til den hellige treenighet. At kjærligheten til andre mennesker bare muliggjøres ved at man har Guds kjærlighet i seg fra før. At sex utenfor ekteskapet er synd.

Jeg drar forhuden tilbake, og kjenner hvordan den enorme pikken sånn smått begynner å våkne til liv.

Ikke noe er så hjelpeløst som en mann med buksene nede, som folder sine hender og kneler for sin herre og mester.

Stemmen til pastoren er iferd med å få en annen klang mens han sprer det glade budskap til forsamlingen:

“Og om foten lokker deg til synd, så hogg den av! Det er bedre å gå halt inn til livet enn å ha begge føtter og bli kastet i helvete.”

Jeg må kvele en liten latter. Ikke så vanskelig, egentlig, siden jeg sitter med pastor Pauls veldige pikk i munnen. Dette må jeg bare huske! Om foten lokker deg til synd... Kanskje betyr det at jeg måtte finne fram bibelen neste gang sønnen min forteller meg at han ønsker seg rollerblades...? Har du lyst til å få kappa av deg foten? Vil jeg si. Så kan jeg kjøpe den siste CD'en til Oslo Gospelkor, og klappe ham på hodet, vel vitende om at jeg har gjort dagens gode gjerning.

Pastorens pikk står nå i full blomst. Jeg suger ham på den måten jeg veit han setter pris på; vekselvis ved å forsøke å skape et vakuum rundt hodet, og sidelengs langt skaftet. Jeg velsigner snekkeren som har bygd rekkverket på prekestolen.

“Og om øyet lokker deg til synd, så riv det ut! Det er bedre å gå enøyd... inn i Guds rike enn å ha begge øyne og bli kastet i helvete, der marken aldri dør og ilden aldri slokner...”

Pastor Paul tar en liten kunstpause idet jeg jukker ham et par ganger, før jeg kjenner den varme sæden strømme inn i munnhulen. Jeg svelger tungt. Den karakteristiske soppaktige smaken, med et svakt islett av svovel og rikelig med salt, sprer seg i ganen; slår ut som en maskulin blomst på vei ned gjennom svelget, hviler noen sekunder i brystet, før den slår seg ned i mageregionen, hvor den sender eggende impulser til underlivet. Jeg lurar på om mikrofonen er istand til å oppfatte noen av disse lydene som oppstår som et resultat av min hemningsløse fråsing i pastorens kroppssekreter.

“For hver og en skal saltet med ild. Saltet er nyttig, men om saltet mister sin kraft, kan det da bli salt igjen? Ha salt i dere selv og hold fred med hverandre!”

Jeg slikker saltet av leppene og legger meg i fosterstilling på prekestolen. Tenker jeg får ta med pastor Paul i skobutikken neste dag så han kan kjøpe seg et par nye sko. Sånn kan han ikke gå. Jeg håper selvsagt at det å kjøpe nye sko ikke går under kategorien...om foten lokker deg til synd...” Jeg nekter å trille ham rundt i rullestol, og kan ikke tenke meg å suge pikken til en mann som kun har én fot, fordi han lot seg friste til å kjøpe nye sko.

Litt orden må det være. Pastor eller ikke pastor.

Av L. Lønne

Hawaii

100 år som ufri stat

Hawaii gikk inn i 1890-åra som en suveren og selvstendig nasjon. Og forlot tiåret som amerikansk territorium. Det er en vanvittig historie om taskenspill, imperialisme og kapitalinteresser. Kort sagt alt vi elsker å hate USA for.

Det var en gang på slutten av 1800-tallet

Sukker var på den tiden Hawaiis viktigste handelsvare og hovedinntektskilde. Næringen var så omfattende at det ble hentet arbeidskraft fra Kina og Japan. Både plantasjene og selve handelen lå i hendene på borgere av amerikansk og europeisk herkomst, mange av disse etterkommere av hvite misjonærer. Hovedmarkedet for sukkerbransjen var et Amerika med en gryende interesse for hva som skjedde utenfor sine egne grenser. Dette skulle vise seg å bli en farlig kombinasjon. På denne tiden var Hawaii det man vel kan kalle et relativt opplyst monarki, med et rimelig godt utviklet demokrati, i hvertfall etter den tidens standard. Ingenting tyder på at det blant de nærmere 40 000 innfødte skulle hersket noen utbredt misnøye med landets styre. Det var mer dagligdagse ting som opptok den jevne borger. Og statskupp sto neppe høyt på dagsordenen.

Opptakten

Dramaet startet i 1887, under Kong Kalakauas styre, da en gruppe utenlandske plantasjeeiere og handelsmenn dannet den hemmelige organisasjonen "The Hawaiian League". Medlemsmassen, som trolig aldri oversteg 400 individer, var utelukkende europeisk og amerikansk ættet, med en sterk overvekt av amerikanere. Blandt liga-medlemmene fantes det også mange fra The Honolulu Rifles, en fri-

knipe. Han ble snart tvunget til å godta opprettelsen av et nytt kabinett, som utelukkende bestod av Hawaiian League medlemmer. Kongen ble oppsøkt hjemme i palasset, og presset til å undertegne en ny konstitusjon. Han nektet først å signere, noe som ikke er særlig vanskelig å forstå dersom vi kikker på de to hovedeffektene av den nye konstitusjonen. Den første var allerede delvis i virkning, ettersom man gjennom utnevnelsen av det nye kabinettet hadde sluppet utenlandske borgere inn i landets styre, og det på et langt høyere nivå enn de fleste innfødte. Men den nye konstitusjonen tok dette et skritt videre ved å overføre mye av makta fra monarken til kabinettet. Kongen ville i realiteten reduseres til et glansbilde, nærmest som vår egen riksnarr, mens kabinettet av utlendinger ville sitte med den dømmende og utøvende makten. Kongen ville heller ikke ha mulighet til å oppløse kabinettet. Dette kunne bare gjøres av nasjonalforsamlingen. Det vil si "The House of Nobels" og de folkevalgte representanter i fellesskap. Den andre effekten var at The House of Nobels – som tidligere var blitt utpekt av kongen – nå skulle velges. Det som ved første øyekast kanskje kunne se ut som en reell reform og bevegelse i retning av fullt folkestyre,

Dronning Lili'uokalani

tasi, om hva konsekvensene ville bli dersom han nektet. Dette var nok egentlig sluttstreken for den unge nasjonen Hawaii, selv om monarkiets krampe-trekninger skulle komme til å vare lenger enn kongens egne. Landet skulle også få oppleve en kort tid som republikk, og endog to forsøk på kontrarevolusjon, før Uncle Sam tok over showet fullstendig. Før vi går videre kan

det være viktig å påpeke at den nye konstitusjonen aldri ble lagt frem for – og langt i fra ratifisert av – nasjonalforsamlingen. I henhold til konstitusjonen av 1864 ville det vært påkrevd med et flertall i både The House of Nobels og den folkevalgte nasjonalforsamlingen, for at en slik lovendring skulle være gyldig.

Men alle var ikke fornøyd i paradiset

Både de innfødte og de asiatiske innbyggerne bad ved flere anledninger kongen om å oppheve denne tvangspåførte konstitusjonen, uten at han var i stand til å gjøre noe. Det skulle bli en annen monarks oppgave å ta den utfordringen det er å utfordre amerikanske interesser.

Selv om kongen ikke maktet å yte motstand så fantes det i hvertfall enkelte som ikke ville finne seg i situasjonen. I 1889 organiserte den unge Robert W. Wilcox – selv halvt polynesisk – et opprør for å avskaffe Bajonettkonstitusjonen. Sammen med rundt 80 andre innfødte og europeere marsjerte han mot 'Iolani palasset, med seg hadde de nok en ny konstitusjon og våpen levert av kineserne. Dessverre falt det hele i fisk da kongen ikke var hjemme. Kabinettet utkalte tropper for å slå ned opprøret før det spredde seg og det hele var raskt over. Wilcox & co ble siktet og dømt for konspirasjon.

Troneskifte

Den 20. januar 1891 døde kong Kalakaua av nyresvikt, 54 år gammel. Hans mer oppegående søster Lili'uokalani ble tatt i ed som ny regent og måtte med bitterhet sverge å opprettholde bajonett konstitusjonen. De neste årene fulgte stadig flere utspill til støtte for monarkiet. Og nasjonalforsamlingen ble flere ganger oppfordret til å oppheve bajonettkonstitusjonen, men til ingen nytte. Også dronning Lili'uokalani hadde mottatt en bønn fra folket, undertegnet av anslagsvis 2/3 av befolkning. Og snart følte hun at støtten var sterk nok.

14. januar 1893 ble det samlet en gruppe diplomater, parlamentsmedlemmer og motstandere av bajonettkonstitusjonen i tronsalen. I tillegg samlet det seg en stor folkemasse på plenen ved palasset. Alle var spent på hva som skulle komme, resultatet ville trolig avgjøre landets fremtid. I kulissene diskuterte dronningen kraftig med sine rådgivere som rådet henne til ikke å proklamere en ny konstitusjon på stedet, da hennes motstandere kunne komme til å bruke det mot henne. Til slutt klarte disse å overtale dronningen til å la saken ligge inntil videre. Hun kunngjorde derfor at hun var klar til å utstede en ny konstitusjon. Men at hun etter råd fra kabinettet ville vente til en senere dato. En skjebnesvanger avgjørelse.

Før dette, i begynnelsen av 1892, hadde den tidligere nevnte Lorrin A. Thurston og en gruppe likesinnede – overveiende av amerikansk opprin-

Dronningen satte sin lit til den amerikanske rettferdighetssans. I dag vet vi at denne ikke er eksisterende

villig milit, som offisielt var i kongens tjeneste. Men lojalitet har jo aldri vært den hvite manns sterke side. Pådriveren bak dette hemmelige brorskap var advokaten Lorrin A. Thurston, som senere skulle bli en sentral figur i avskaffelsen av monarkiet. Men enn så lenge begrenset konspiratørene seg til å ønske politisk og dermed også økonomisk innflytelse, selv om enkelte medlemmer allerede skrek etter mer drastiske tiltak. Da disse pengesterke investorene med sine enorme landeiendommer presset på, havnet Kong Kalakaua i en vanskelig

var ikke annet enn fusk og fanteri. Ikke bare ble det stilt så høye krav til inntekt og eiendom, både for å kunne stille til valg og for å stemme, at det utelukket to tredjedeler av den innfødte befolkning. Men stemmeretten ble også utvidet til å omfatte amerikanske og europeiske borgere, så sant de oppfylte kravene. Asiater fikk selvsagt ingen stemmerett overhodet. Motvillig ble den veike Kong Kalakaua presset til å undertegne det som fikk navnet "bajonettkonstitusjonen". For det var heller lite som ble overlatt til den nølende regentens fan-

Kong Kalakaua

nelse – dannet en “anneksjonsklubb”. Deres mål var å avsette dronningen og bane veien for en amerikansk annekasjon av Hawaii. Organisasjonen ble holdt liten og strengt hemmelig. Klokt ettersom det var snakk om høyforræderi.

Thurston hadde også vært en tur til Washington for å lobbyere for en saken. Og her fant han ut at president Benjamin Harrison var overveldende begeistret. Konspiratørene hadde på forhånd blitt advart, av to kabinettmedlemmer, om dronningens intensjoner. Disse hadde da hastig dannet den såkalte “Committee of Safety”, bestående av 13 personer, med den

Willcox

hensikt å avsette dronningen og opprette en midlertidig regjering. Komiteen hevdet at dronningen ved å ønske forandring av konstitusjonen hadde foretatt en illegal og forrædersk handling.

Pinlig klar over sin manglende støtte i folket trengte sikkerhetskomiteen en sterk alliansepartner. Dette fant de i John L. Stevens, USAs representant på øyene og en svoren tilhenger av annekasjon. Han hadde endog skriftlig overfor USAs Secretary of State beskrevet Hawaii som en moden pære, som det var på tide for USA å plukke. Stevens forsikret Thurston og dennes kumpaner om at han ikke ville beskytte dronningen. Og at han ikke var fremmed for å landsette tropper for å “beskytte amerikanske liv og eiendom”. Videre lovet Stevens at dersom komiteen var i besittelse av de viktigste statlige bygningene i byen (Honolulu) – det vil hovedsakelig si politistasjonen, kasernen, palasset og regjeringsbygningen – så ville han på vegne av USA anerkjenne den nye regjeringen.

Gørta flyter til topps

Neste dag, 15 januar 1893, ble dronningen informert om komiteens eksistens og at den ville utfordre henne. Dette fikk dronningen til å utstede en erklæring om at hun ikke ville søke å forandre grunnloven gjennom andre enn de parlamentariske kanaler. Hun bad også om minister Stevens forsik-

ring om at USA, i henhold til de da gjeldende traktater, ville støtte hennes regjering mot et væpnet opprør. Noe denne selvsagt nektet å etterkomme. Rikets politisjef ønsket derfor å erklære unntakstilstand og arrestere den såkalte sikkerhetskomiteen. Men rådgiverne tegnet nok en gang skremmende visjoner om væpnet konflikt, og Liliuokalani ville for enhver pris unngå blodsutgytelse. Derfor fikk kuppmakerne fortsatt fritt spillerom.

16. Januar 1893 samlet det seg flere hundre polynesere og andre royalister utenfor Iolani palasset for å markere sin støtte til dronningen. Samtidig arrangerte sikkerhetskomiteen et massemøte, hvor Thurston under en skrålende tale “avsatte” dronningen og ba mengden gi sikkerhetskomiteen makt til å handle slik den fant nødvendig. Dette ble det gitt høylytte tilsagn til fra de fremmøtte, som stort sett bestod av spesielt inviterte. Når dette var gjort ble det sendt bud til minister Stevens, med bønn om at denne måtte landsette tropper, under det påskudd at amerikanske liv og eiendommer stod i overhengende fare. Denne lot seg ikke be to ganger. Klokken fem den samme ettermiddagen gikk det i land amerikanske tropper fra marinedamperen Boston, som lå i Honolulu havn. Det skal ha vært 160 mann, et sanitets korps, to Gatling guns, samt en rekke forsyninger. De amerikanske troppene ble, på ordre fra minister Stevens, innkvartert i en bygning rett ovenfor både regjeringsbygget og dronningens palass. En rimelig frekk handling på suveren jord. Den amerikanske admiral Skerret uttalte senere at dette var en rent ut uansvarlig plassering av tropper, dersom hensikten var å beskytte amerikansk liv og eiendom – da dette var lokalisert i en helt annen del av byen. Men at plasseringen derimot var ypperlig hvis målet var å holde dronningen og regjeringen i sjakk. Et lite antall soldater ble riktignok postert på det amerikanske konsulatet, men det hersker liten tvil om Stevens hensikt med operasjonen. Alle offisielle klager over dette grove overtrampet falt for Stevens døve ører.

Tross denne fiendtlige invasjonen syntes ikke maktbalansen i landet nevneverdig forandret. Dronningen hadde støtte i den absolutt største delen av befolkningen, og hun var ennå øverstkommanderende for landets militære. Hun kommanderte således en stående styrke på nærmere 500 godt bevæpnede menn, med artilleri. Hennes makt var med andre ord intakt – de facto og de jure. Selv om konspiratørene utvilsomt hadde tilgang til våpen, er det lite sannsynlig at disse ønsket å sette sitt eget skinn på spill. Noe som heller ikke var nødvendig takket være trusselen om den amerikanske krigsmaskinen i ryggen, og litt flaks.

Kuppet

Tidlig om morgenen 17. januar 1893 ble minister Stevens bedt om å anerkjenne den nye regjeringen, som etter planen skulle proklameres samme ettermiddag. Hans svar skal ha vært at det var en glimrende anledning. Revolusjonen var planlagt til å finne sted klokken 3 den samme ettermiddagen. Og det var da fru Fortuna gav sikkerhetskomiteen og deres utnevnte president, Sandford Dole, en ufortjent hjelpende hånd. Akkurat i det disse var på vei for å trenge seg inn i regjeringsbygningen stoppet politiet en vogn like ved, fullastet med våpen. Under pågripelsen skjøt sjåføren en politimann i armen (for øvrig den eneste blodsutgytelsen under hele “revolusjonen”). Dette dro raskt til seg en stor folkemengde og i tumultene som fulgte klarte sikkerhetskomiteen å unnsnippe sine egne politispianere. Regjeringsbygningen var nå nærmest forlatt og kun svært få hørte proklamasjonen som hastig ble lest opp der på trappene. Ifølge denne var monarkiet nå avskaffet og en midlertidig regjering opprettet, inntil en aneksjonsavtale med USA ble oppnådd.

Dronningen føres til arresten

Liliuokalani sin makt til side, inntil videre. Hun gjorde det gjennom en offisiell klage til den amerikanske president og senatet, hvor hun påpekte den urett som var blitt gjort i USAs navn mot det Hawaiiske folk. Dronningen ante nok et snev av solo spill fra Stevens side og la sin lit til den amerikanske rettferdighets sans. I dag vet vi at denne ikke er eksisterende. Hun håpet ved dette å kunne gjenopprette lov og orden og gi landet tilbake til folket uten bruk av makt.

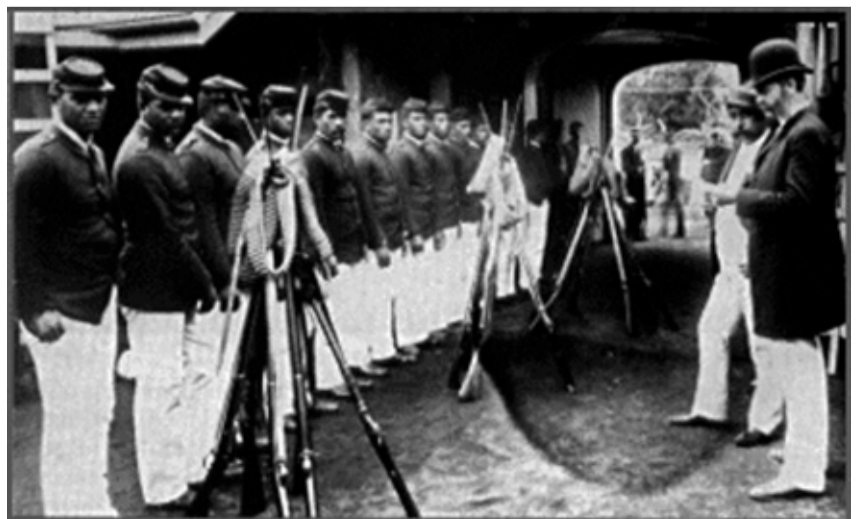
Etterspillet

Den midlertidige regjeringa hadde allerede chartret en damper. Og Thurston og fire andre hastet til Washington med en fiks ferdig anek-

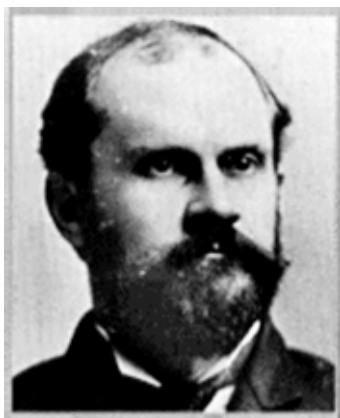
Januar 1895 ledet Robert Wilcox nok et opprør, etter 10 dagers kamp ble mesteparten av de gjenlevende arrestert

Etterhvert samlet det seg riktignok en del mennesker rundt trappene og enkelte stilte seg rundt komiteen for å gi den støtte og legitimitet. Men den mest dominerende faktoren i bildet var de tungt bevæpnede amerikanske troppene som stod oppmarsjert noen få meter borte. Minister Stevens anerkjente selvsagt den nye regjeringen umiddelbart og uten forbehold. Til tross for at denne ikke hadde kontroll over annet enn et par trappetrinn. Med den tidligere nevnte maktbalansen ennå relativt intakt var dronningen ennå i stand til å redde situasjonen. Men hun var, som også nevnt, fast bestemt på å unngå forspillelse av uskyldige liv. Og med trusselen fra den mektige amerikanske krigsmaskin hengende over landet, valgte hun å prøve en langt fredeligere løsning. Sent 17. januar 1893 la dronning

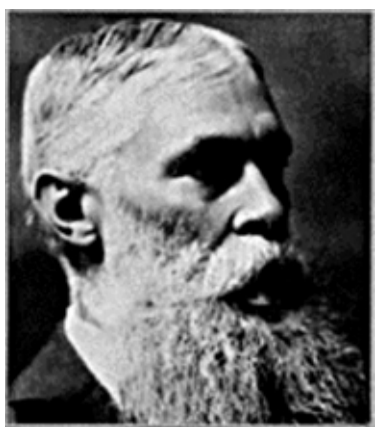
sjons-traktat. Liliuokalanis representanter satte også av sted i det motsatte ærend. For å stikke kjepper i hjula ble denne delegasjonen tvunget til å benytte et annet skip. Da de ankom Washington hadde den aneksjonsvennlige Benjamin Harrison allerede rukket å oversende trakten til senatet. Litt hell i uhell hadde de riktig nok. President Harrison var i sine siste dager ved makten og hans arvtager, Groover Cleveland, ante ugler i mosen. Traktaten ble derfor trukket tilbake og en grundig undersøkelse iverksatt. Cleveland's mann i Honolulu var James H. Blount, tidligere formann i Committee on Foreign Affair. Etter å ha tilbrakt over fire måneder på Hawaii, slo han fast at Stevens hadde deltatt i en konspirasjon mot nasjonen Hawaii. At “revolusjonen” ikke kunne ha vært

Garden overgir seg uten kamp...

Lorrin A. Thurston

Sandford Dole

gjennomført uten støtte fra amerikanske tropper. Og at den ikke hadde støtte i folket. Han hevdet at det ikke fantes en annekstionstilhenger på noen av øyene som ønsket en folkeavstemning om saken, da resultatet allerede var gitt. Videre anbefalte han at dronningen ble re-innsatt ved makten, siden dette klart var folkets vilje. På bakgrunn av dette uttalte President Cleveland at han ville gjøre alt i sin makt for å rette opp den urett som var begått. Såfremt dronningen innvilget amnesti til de som hadde deltatt i opprøret. Straffen for forræderi var døden, men dronningen lovte å nøye seg med å landsforvise bakmennene for livstid. Albert Willis, den nye amerikanske ministeren etter Stevens avskjedigelse, henvendte seg så til Sandford Dole og

revolusjonsregjeringen. Her la han til ingen nytte frem President Cleavelands ønske om monarkens gjeninnsettelse og dronningens tilbud om amnesti. Svaret var nei, kuppmakerne nektet å oppgi makten. De hevdet at dersom amerikanske tropper urettmessig hadde hjulpet til under maktovertagelsen, så var det ikke denne regjeringens feil. Slik saken nå sto kom man ingen vei, ballen ble kastet frem og tilbake i senatet. Og enden på visa var at kongressen ikke foretok seg noen ting, beleilig nok. Mens saken sto i stampe bestemte kuppmakerne seg for å danne en republikk, med Sandford Dole som president. Dette betydde enda en ny konstitusjon, en som ble innført ved proklamasjon. Altså det samme som

de tidligere hadde beskyldt dronningen for å ville gjøre. Denne konstitusjonen krevde at velgerne skulle sverge troskap til republikken. De samme strenge kravene til eiendom og inntekt gjaldt fremdeles, slik at relativt få hawaiiere og ingen asiater kunne stemme uansett. Atter andre lot være å sverge troskap, av lojalitet til dronningen. I denne tiden samlet mange innfødte og andre royalister våpen til en kontrarevolusjon for å gjenninsette monarkiet. Og i januar 1895 ledet Robert Wilcox nok et opprør mot de urettmessige herskerne. Regjeringstroppene drev royalistene inn i dalene bak Honolulu og etter 10 dagers kamp ble mesteparten av de gjenvlevende, inkludert Wilcox, arrestert. Hovedpremien var allikevel funnet av våpen nedgravd i dronningens blomsterbed. Dette gav Dole og kumpanene en unnskyldning til å fengsle dronningen sammen med resten av opposisjonen. Stengt inne i et lite rom i palasset ble Liliuokalani tvunget til abdisere.

Først sent i 1896 fikk dronningen sin frihet tilbake. Hun satte da avgårde til Washington for å søke Cleavelands støtte. Men for sent. Amerikanerne hadde funnet seg en ny president og annekstionstraktaten ble igjen lagt frem for senatet. Ved utbruddet av

den spansk-amerikanske krigen fikk Amerika for alvor øynene opp for Hawaii's strategiske plassering (jmf. Pearl Harbour) og da var det ingen vei tilbake.

12. august 1898 holdt den nyutnevnte guvernøren av territoriet Hawaii, Sandford Dole, en pompøs tale. Mens det Hawaiianske flagg ble firet og erstattet med stars & stripes.

Liliuokalani døde i 1917, i en alder av 79.

Siste nytt

President Clinton signerte i november 1997 en resolusjon hvor han på vegne av det amerikanske folk bad om unnskyldning for den urett som var begått mot det Hawaiianske folk. Men det endrer jo dessverre ikke historien.

Kilder og web-adresser

www.hawaii-nation.org/hawaii-nation.html

www.wgbh.org/americanexperience

www.honolulu.miningco.com/library/issues/blanex4.htm

Z.B.

brand
anarkistisk tidning sedan 1898

Garantert politisk korrekt anarkisme for de kresne, oppbyggelig propaganda fra "søta bror".

Synes du Gateavisa er i drøyeste laget, da er kanskje brand tidskriftet for deg:

brand
box 150 15
104 65 Stockholm
Sverige

e-mail: brand@motkraft.net

<http://www.motkraft.net/brand>

Netscape: Gateavisas forgård

Location: <http://wit.no/doogie/ga>

<-- Absinthia Vibrato og Dr. Frankenstein Penis -->
ønsker velkommen til en forløsende nett-tripp med

GATEØVISA

- Et satans påskudd; 29. årsgang -

wit.no/doogie/ga/

IVAR MATLAUS BOKKAFE

radikale aviser...div. alternative bøker...MUSIKK...
videoutleie...KLÆR...gratis kaffe og mere

Åpent KL 16-18
hver man, ONS, fre, SØN

Strandveien 23
Svartlamon

7042 Trondheim

Trondheims eneste infopunkt for...internasjonale nyheter, alternativ kultur, direkte aksjon, undergrunnsmusikk, DIY info, tegneserier, feminisme m.m.

<http://www.geocities.com/ivarmatlaus>
ivarmatlaus@hotmail.com

THE PROUD HIGHWAY

I seinare tid er det skrivi ikkje mindre enn fire biografiar om Hunter S. Thompson – ein mann som i samband med filmen “Fear and Loathing in Las Vegas” (1998) av Terry Gilliam – etter boka med same namn – vart beskrive som “(a man who’s) ...main interests amount to drinking heavily, firing shotguns, or doing both simoultainiously”. Og er med det kanhende minst like interessant som person som han er i det han skriv. Men med Hunter S. Thompson er det etter måten eit visst samanfall mellom det levde og det skrivne. Ikkje minst med “The Proud Highway” som er Hunter S. Thompson sine personlege brev i bokform illustrerte med sjølvtekte fotografi. Til saman har Hunter S. Thompson skrivi om lag 20 000 brev og – framsyntnok – teke kopi av det meste med tanke på framtidig publikasjon – av “The Fear and Loathing Letters”. Dette fyrste volumet tek til i 1955 og går fram til og med 1967. Det står med andre ord att over 30 års korespondanse til kommande volum 2 og 3 – men enn so lenge – volum 1.

Hunter S. Thompson er for mange kjend som gonzo-journalistikkens far. Termen gonzo seiast å ha utspring i skriftet som stod å lese i Scanlan’s Monthly i 1970 – “The Kentucky Derby is Decadent and Depraved”. Etter å ha lest denne artikkelen skal Bill Cardoso ha reagert med ordene: “That was pure gonzo!” I hans vokabular (south Boston irish) tydde “gonzo” – “the last man standing at the end of an all night drinking marathon”. Gonzo vart med det termen for Thompson sitt journalistiske uttrykk. Gonzo er ein form for journalistikk der journalisten sjølv og jaget etter informasjon – noko å skrivi om – er det sentrale. Raske notatar, uflidde artikkelutsnitt, rein medvitsstraum, referat fra telefonsamtalar og faksar – alt er bitar i den journalistiske gonzo

materien. Reinskriving høyrer ikkje til det viktigaste arbeidet. Sjølv formulerte Thompson seg slik i The Great Shark Hunt: “Gonzo is a style of reporting based on William Faulkner’s idea that the best fiction is far more true than any kind of journalism – and the best journalists have always known this”. Gonzo vart kanhende med det også ei ekstrem forlenging av det han tidlegare hadde skrivi om som “The New Journalism” som somme nye skribentar representerte – som tildøymes Tom Wolfe – ein journalistikk som W. J. Kennedy formulerte seg slik om: “...how their story, not their ideas, was supreme... The notion of coming at the reader with fangs dripping with wisdom was laughable as it was useless”. Alle gode formuleringer til tross – det er nok Herbert Mitgang som treff spikaren når han seier det slik: “Gonzo is whatever Hunter S. Thompson writes”.

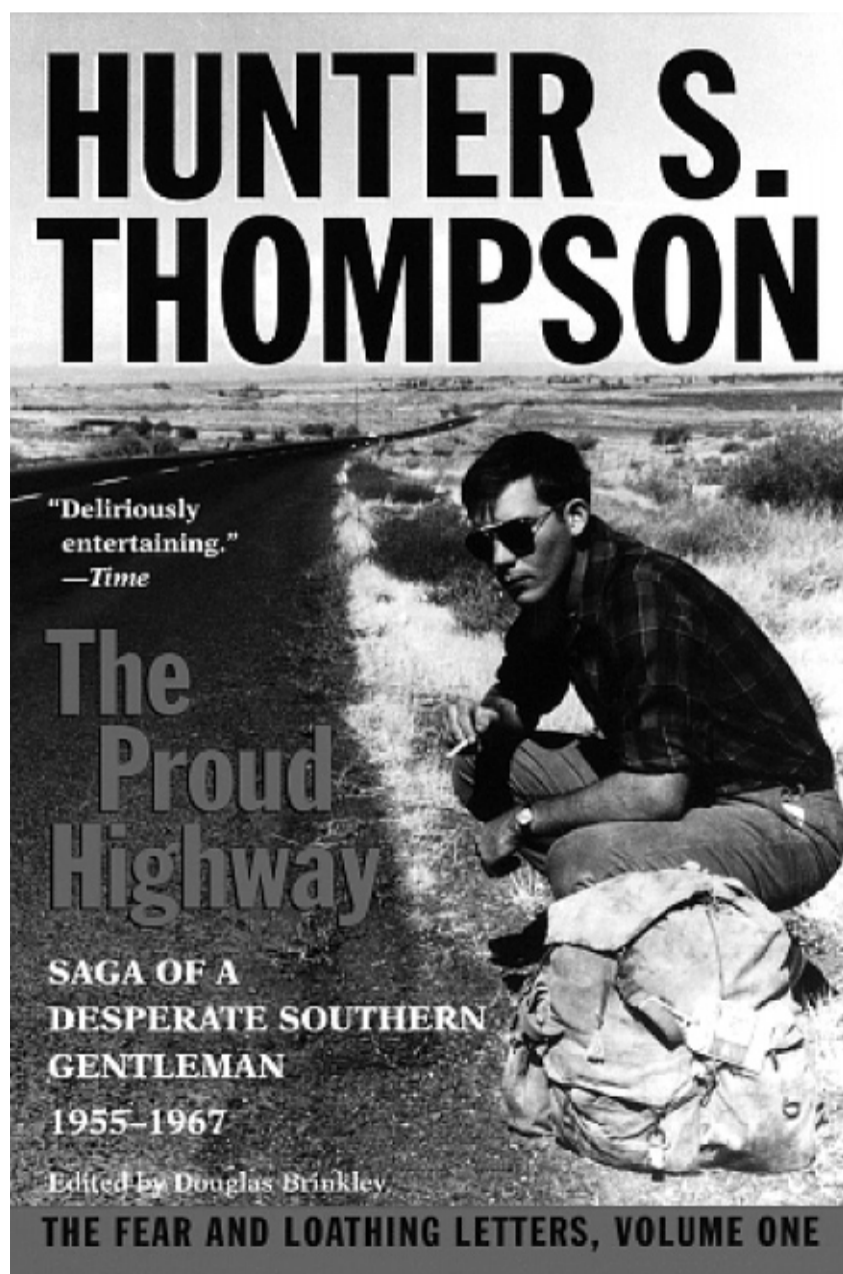
Hunter S. Thompson vart fødd i Louisville, Kentucky i 1937. Her gikk han på Louisville Male High School. “The Proud Highway” tek til i dette småbyhelvetet og går fra Athenaum Hill til bak stengene i The Jefferson County Jail. Etter endt skule vart han innrullert i det amerikanske flyvåpnet. Flygar vart han alikevel ikkje – men sportsreportar i basen si avis. Etter to år i flyvåpnet røskar han med seg ein avskjed i nåde og dreg til New York for å verte forfattar. Men han slit med å få det til å lossne. “Prince jellyfish” kjem stadig i retur. Han dreg omsider til Puerto Rico der han av alle ting skal skrivi for eit bowlingtidsskrift. “The Puerto Rico Bowling News” er ein vits men han held det likevel gåande ei tid – før eit basketak som kunne kosta han fengsel gjer at han flyktar til bermuda. Attende i landet for dei frie og modige vert Big Sur i California neste lengre stopp; eit senter for kunstnarar og liksom kunstna-

rar. Thompson vert aldri ein del av dette – til det var han vorte seg sjølv nok – etterkvart med både dobbermenn og skarpladd pistol.

Men mannen held ut og frilansvirke ber etterkvart nokre sure frukter. Thompson har ei ny roman på trapene – “The Rum Diary” – the great Pouerto Rican novel – om livet i Puert Rico. Men som det førre forsøket skapar denne romanen arbeid for det amerikanske postvesenet. Han dreg til sør-Amerika uten særleg økonomisk ryggdekking – og kjem seg gjennom både elvehelvetet og jungel – via La Paz og Lima – til Brasil, Rio og Copacabana. Med smuglarar, indianarar og dets like som reisefølge. I Rio rapporterer han rimeleg fast i the Observer. Han skreiv også for The Reporter og The Nation – samstundes for Spider – som var Berkley universitetet si studentavis. Eit ordet fritt organ for menneske med meiningar om så ymse – og yttringsfridom som sjølvstakt parole. Og so lenge hans eigne bøker ikkje vart realiserte

mellom to permar vart bokmeldingar av andre sine forsøk ein veg til livsopphald – til øl og ammunisjon. Og som alltid var han på flyttefot frå ulike fiendar som t.d. huseigerar m.fl. – til nye utsikter og noko å skrivi om.

Thompson si fyrste bok “Hells Angels” – som kom ut i 1966 – vart både ein kritikarvinnar og ein bestselgar. Boka fortel om eit år saman med Hells Angels i San Fransisco. I starten synte Thompson stor fasinasjon for englane. Men etter ein mindre heldig episode som kunne kosta Thompson liv og helse distanserte han seg naturleg nok fra miljøet. Han hadde til dels vore saman med den etterkvart kjende Hells Angels leiaren Sonny Barger – som heller ikkje gjorde noko for å rette opp skaden Thompson var påført. Barger er elles ein av dei mest kjende Hells Angels medlemene. Han var med som då englane var vaktmannskap på Rolling Stones sin feilslegne gratiskonsert ved Altamont i 1970. Med dokumentarfilmen om dette – “Gimme Shelter” (1970) av

“the second woe is past; and behold, the third woe cometh quickly! - Revelation 11:14 THE PROUD HIGHWAY Hunter S. Thompson. The Fear and Loathing Letters, volume one - “The Proud Highway” - Saga Of A Desperate Southern Gentleman 1955 - 1967. Edited by Douglas Brinkley. Ballantine Books. 691 sider. 1998.

brødrene Maysles og bikerfilmen "Hell's Angels on Wheels" (1967) av Richard Rush og med Jack Nicholson i ei av rollene – fekk også Barger sine femten minutt i Hollywood. På sistnemde film fungerte han som technical advisor – i alle fall på rulleteksten.

"Fear and Loathing in Las Vegas" (1972) er Thompson sitt mest kjende skrift. Det defilmelege skriftet som Terry Gilliam nyss har filmatisert. Det hadde utgangspunkt i ein to-delt artikkel han skulle skrive for Rolling Stone magazine i 1971 – som kom på trykk i samme blad i 1972 – etter at Sports Illustrated hadde fråsege seg retten til å trykke det. Etter seiande på det grunnlaget at skriftet var tilbakestående. Artikkelen tek utgangspunkt i det legendariske billøpet Mint 400 Desert Motorcross. "Fear and Loathing" vart etterkvart Hunter S. Thompson sitt varemerke. Eit uttrykk for hans "contempt toward an overindulgent and dysfunctional consumer culture..."

I 1983 kom "The Curse of Lono" – som var i tradisjon med "Fear and Loathing in Las Vegas". Også den neste boka heitande "Fear and Loathing" – denne gongen "on the Campaign trail '72" – som er om presidentkappløpet mellom Nixon og McGovern i 1972. Sidan har Thompson samla avisartikklane sine i ein serie bøker som han har kalla "the gonzo papers". det fyrste volumet kom ut i 1979 under tittelen "The Great Shark Hunt" og i 1988 kom "Generation of Swine" – som baserte seg i stor grad på Thompson sine faste spalter i The San Francisco Examiner. Det tredje volumet i serien "Songs of the Doomed" kom ut i

1990 – og handlar om politiet sine aktivitetar mot og i høve til Hunter S. Thompson året føre – as seen by HST sjølv. "Better Than Sex" frå 1994 er om Bill Clinton sin presidentkampanje og om Richard Nixon sin død. Hunter S. Thompson arbeider for tida på ei bok med tittelen – "Polo is my Life".

I "The Proud Highway" kjem ein nærmare mannen enn nokonsinne. Pulitzerprisvinnar W. J. Kennedy seier fylgande om "The Proud Highway": "This collection of Hunter S. Thompson's letters is a prime source of tracking that time in his life: how he shaped himself into the peculiar fiction writer he became". Samstundes som "The Proud Highway" er om korleis Hunter S. Thompson vart det skrivande helvetet han framleis er – seier boka også noko om Amerika utetter 60-talet. Thompson fangar – som det stod skrive – "the explosive birth of the 60' counterculture" – motkultur i emning. Med det vert han etterkvart ei vital stemme i og om si samtid. Det å

kunne ta del i den private og intime korespondansen til ein av Amerika sine mest inflytelsesrike og skarpaste journalistar er intet mindre enn interessant – og til tider rasande festlig. I brev etter brev til sine nærmaste og til kjende personar og samtidige intellektuelle, til The National Rifle Association og elles ei lang rekke redaktørar av ulike aviser og tidsskrift langar han ut sine verbale spark – heilt inn i det kvite hus – til sjølvaste Lyndon B. Johnson – i ein søknad om ei ledig ambassadørstilling på Samoa. Han trekker seinare søknaden attende. Andre brev kommenterer samtida ettertrykkeleg og somme inneheld også profetiar som syner seg å halde stikk – som Ronald Reagan før eller seinare ville verte amerikansk president. Hunter S. Thompson brukar sterke språklege vendingar med rekkevidde som knuser alle sjølvoppnemde eller avmaktsbundne autoritetar. "The Proud Highway" gjev eit unikt og gjennomtrengande innsyn i vegen fram for den mest voldsomme ordskalden og provokatøren som nokonsinne har angripe ein skrivemaskin.

Sjølv seier Thompson at han skreiv mange av desse breva for å komme unna eventuelle skrivesperrer – ofte "for his own word intoxicated pleasure" – som reine skrivekick. Og sjølv om ein som eit redeleg menneske ikkje skal opne andre sin post og langt mindre lese andre sine brev – vil eg likevel gjere meg til bodbringar og melde at det også er eit kick å lese "The Fear and Loathing Letters". Vel bekomme.

Hunter S. Thompson (1937) bur isolert til bak sjølvstengde dører i

nærleiken av Aspen, Colorado. I 1970 stillte han som sheriffkandidat og har sidan den tid vore i stadig konflikt med dei lokale myndighetene.

Til sist kan det vere verdt å nemne eit par relevante filmar med Hunter S. Thompson. "Where the Buffalo Roam" (1980) – regissert av Art Linson – er ein slags filbiografi om Hunter S. Thompson med Bill Murray som Hunter og Neil Young som lydleggande gitarslitar. I Leonard Maltin's Video Guide står det skrive fylgande om filmen: "Intended celebration of gonzo-journalist HST will baffle those unfamiliar with his work and insult those who are. Even Neil Young's music can't save dreadful comedy. Reedited (toned down) for TV". Rated R" Halliwell's Film Guide som elles er kjend for å vere streng med alt som smakar av – vel du veit – skriv dette om filmen: "a drug crazed journalist who takes a trip through Nixon's America... ..a frenetic, rarely funny comedy, based on the work of a selfstayed gonzo journalist". Ein kuriositet. "Fear and Loathing in Las Vegas" (1998) regissert av Terry Gilliam og med Johny Depp som HST er nok ein langt betre film. Terry Gilliam er då også ein svært anstendig filmslapar – som er vel anvendt tid enten han kjem av med det han pøver på eller ikkje – visuelle storhendingar som filmene hans etter måten er; IMAX go home. Hunter S. Thompson har endåtil eit cameo i filmen – som seg sjølv.

Jørn K. Bergo

Bibliografi

Hells Angles 1966
Fear and Loathing in Las Vegas 1971
Fear and Loathing:
On the Campaign Trail '72 1972
The Great Shark Hunt 1979
The Curse of Lono 1983
Generation of Swine 1988
Songs of the Doomed 1990
Screwjack 1992
Better Than Sex 1994

MOTKULTUR. REPORTASJE. NOE HELT ANNET.

Magasinet
Giljotin
Nytt nummer ute nå!

JA! Jeg vil sjekke ut hva dette er og får gratis prøvenummer i posten

JA! Jeg vil ha abonnement på Giljotin! (6 nummer for 150 kroner)

Navn:.....

Adresse:.....

Postadr:.....

Kan sendes
ufrankert i
Norge

Giljotin
betaler
frimerke

SVARSENING
Avtalenr 613143/300

Giljotin
Postterminalen
7008 TRONDHEIM

Vold for Bombe- Bill

På ettermiddagen mandag 1. november, var det duket for demonstrasjon på Jernbanetorget mot selveste Verdenspolitimesteren og Norges (som den 53. amerikanske stat) egentlige statsoverhode, Bill Clinton, i forbindelse med toppmøtet som ble avholdt.

Dagene i forveien opp mot denne mandagen brukte politiet enorme ressurser på å pusse maskinpistolene sine, samt å gjøre Oslo sentrum ufremkommelig for byens innbyggere ved å slå jernring rundt alle steder VIP'ene kunne tenkes å droppe innom. I tillegg kunne Klassekampen fredag 29. oktober avsløre at det på torsdagen 28. oktober var blitt avholdt et hemmelig betjent-møte på Politihuset på Grønland, hvor alle fikk stående ordre om å arrestere flest mulig demonstranter under de ventede protester. Etter at dette ble avslørt så politiet seg nødt til å gå ut offentlig, men de ville verken bekrefte eller avkrefte at dette møtet hadde funnet sted (selvfølgelig), politiet skal jo ikke nekte noen å demonstrere (!). Dessuten klarte de det patetiske kunststykket å oppfordre folk som ville demonstrere til å melde om dette tidlig, da, som de sa det selv, "det ville bli lettere å nå ut med budskapet" hvis politiet altså fikk bedre tid til forberedelser(!!!).

Demonstrasjonen, som ble arrangert av bl.a. Mumia-gruppa på Blitz og andre anti-imperialistiske grupper i Oslo, fikk med et skrik innvilget demonstrasjonstillatelse dagen før og da kun for én time, plassert langt utenfor hørevidde til de høye herrer.

Det i seg selv var jo en provokasjon og etter at mange lange appeller var vel avholdt og demonstrasjonstillatelsen utløp, besteg til manges forbauselse Bombe-Bill "selv" talerstolen. Korrekt iført ljà og dødens egen kappe inviterte han hjertelig alle som deltok på demonstrasjonen til middag

på Slottet. Men aller først gikk turen innom Festning Oslo Plaza med paroler, plakater og slagord som "Free Mumia Abu Jamal", "Nei til USA som verdenspoliti" og "Hey, hey U.S.A. – How many kids did you kill today?". Ca. hundre meter unna Plaza ble demonstrasjonen resolutt stoppa av en massiv rekke terrorpoliti og det oppsto endel knuffing, men da det så ut til å være håpløst å bryte igjennom der ble en Clinton-dokke avsvidd til 400 frammøttes store fortryllelse. Videre bar ferden opp over Stortorget for at man skulle prøve å rekke en kjapp apértif før middagen ved å benytte tjenesteinngangen til Grand Hotel.

Men dessverre; på Professor Aschehougs plass ble demonstrasjonen atter en gang nektet fri ferdsel av politiet (som de tidligere offentlig hadde lovet publikum og demonstranter). Der viste de også tydelig hva de mener om ytringsfriheten med langkøllene sine. I frustrasjonen som oppsto, foretok man en rask retrett og forsøkte først å storme ned Lille Grensen og deretter ned Karl Johansgt., uten hell. På Karl Johan fikk politiet helt noia (de ergret seg sikkert gruelig over at de ikke kunne begynne å skyte folk med de tøffe MP-5'ene sine) så de

dusja folkemengden med litt CS-gass. Demonstrasjonen måtte retrettere, denne gang helt rundt Stortinget, og endelig var det åpent for gjennombrudd da

man kunne bane seg vei i retning Slottet via Stortingsgata. Politiet prøvde i små grupper adskillige ganger å angripe fra sidegatene, men da

folk opptredde disiplinert og holdt dampen oppe møtte man ingen virkelige hindringer i veien før Nationaltheateret, der terrorpolitiet hadde nærmere 60 infanterister oppstilt tvers over Drammensveien, samt at de hadde 10 kavalerister som nå begynte å ri inn i folkemengden.

Demonstrasjonen, som nå utgjorde i overkant av 500 folk, ble splitta i to større grupper og infanteristene gikk til angrep. Splitt og hersk helt enkelt, med dét resultat at mange folk ble taua og fikk juling. Like etter fikk folk samla seg igjen på Karl Johan's gate, og skuet man oppover Slottsplassen var det dér bare glesende hundepatruljer i hopetall som

Etter denne seieren fortsatte man ned til Stortorget, men derfra aktet ikke politiet å godta at demonstrasjonen skulle avsluttes på Jernbanetorget, neida. -For de skremte folk med hester og terrorpoliti som marsjerte i takt med køllene som de slo mot skjolda sine inn i Torggata og hvorfor i all verden ville de det? De satte opp farten og mange folk i demonstrasjonen fikk rett og slett panikk... Deretter fulgte massearrestasjonene.

Folk ble påført hjernerystelser, brudd, samt andre skader. 83 personer ble arrestert, 32 bøtelagt. I ettertid har politiet blankt nektet å kommentere voldsbruken under demonstrasjonen.

Alle foto: Gustavs Øyne

ventet. Da man skjønte at middagen var utenfor rekkevidde uten et blodbad, samlet alle seg på Universitetsplassen og informerte politi og presse om at demonstrasjonen skulle gå samla tilbake til Jernbanetorget for å avslutte der.

Demonstrasjonen passerte Professor Aschehougs plass også på tilbakeveien, da politiet's spanere plutselig slo til og slepte med seg et par av demonstrantene mot ventende marjer. Folk reagerte med vantro på denne provokasjonen, ved å storme fram, frigjøre fangene og smadre de to kjøretøyene totalt. Man kan trygt si politiet fikk fart på seg!

men antageligvis er dette fordi de selv ikke hadde kontroll over sine egne folk og det kan de jo ikke innrømme. Dessuten later det til at det hemmelige møtet politiet ikke ville vedkjenne seg, faktisk fant sted. Mange av de innbragte ble ufrivillig eksempler på at politiet tauet inn folk vilkårlig og på måfå. -At de klarte å anholde sin egen spaner vitner om dét. De tauet forøvrig også inn en journalist til tross for framvisning av pressekort. Så mye for ytringsfriheten...

Av GA's utsendte,
Steinar Beider

Din Genetikk

Vår Hermetikk

